

[e98]

IV SÄKEISTÖ - jatkuu

5. . . . . JOKA ON:

”PIMEYS”, RAJATON ELI LUVUTON, ÂDI-NIDÂNA SVABHAVAT, O (*x, tunte-
ton suure*):

I. ÂDI-SANAT, LUKU, SILLÄ HÄN ON YKSI (a).

II. HERRA SVABHAVATIN ÄÄNI, LUVUT, SILLÄ HÄN ON YKSI JA YHDEK-
SÄN.¹

III. ”MUOTOA VAILLA OLEVA ON NELIÖ” (*arûpa*).

JA NÄMÄ KOLME SULJETTUINA O:ÄÄN (*rajattomaan ympyrään*) (b)
OVAT PYHÄT NELJÄ, JA KYMMENEN ON ARÛPA- (*subjektiivinen, muotoa vail-
leva*) UNIVERSUMI. SITTEEN TULEVAT ”POJAT”, SEITSEMÄN TAISTELIJAA,
YHDEN, KAHDEKSANNEN JÄÄTYÄ POIS (c), JA HÄNEN HENKÄYKSENSÄ, JOKA
ON VALONTEKIJÄ (*bhâskara*) (d).

(a) Âdi-Sanat on kirjaimellisesti käännettynä ensimmäinen eli alkuaikai-
nen, joka nimi samastaa kabbalistisen Ikiaikaisen ja Pyhän Vanhuksen (Sefira
ja adam kadmon) Brahmään ja luojaan, jota kutsutaan myös *Sanatiksi* monien
muiden nimien ohella.

Svabhavat on fyysisen luonnon mystinen olemus, plastinen juuri. Se on
ilmennytään ”luvut”, mutta luku substanssin ykseydessään korkeimmalla
tasolla. Nimi on käytössä buddhalaisilla, ja se on sama kuin nelinkertainen
anima mundi, kabbalistinen ”arkkityyppinen maailma”, josta lähtevät ”luovat,
muodostelevat ja [e99] aineelliset maailmat”; ja kipinät eli scintillae – useat
muut maailmat, jotka sisältyvät kolmeen edellä mainittuun. Maailmat ovat
kaikki [s124] johtajien eli hallitsijoiden alaisia, jotka ovat rishejä ja pitrejä
hinduilla, enkeleitä juutalaisilla ja kristityillä sekä jumalia yleensä muilla
muinaisilla kansoilla.

(b) O Tämä merkitsee, että ”Rajaton ympyrä”, nolla, tulee luvuksi ainoas-
taan silloin kun yksi muista yhdeksästä numerosta edeltää sitä ja ilmentää

¹ Joka tekee kymmenen eli täydellisen luvun, jolla tarkoitetaan ”luojaa”. Luoja-nimi
taas annetaan niiden luojien kokonaissummalle, jotka yksijumalaiset sekoittavat yh-
deksi, niin kuin ”Elohim”, adam kadmon, Sefira – Kruunu [Keter] – kaikki ovat
kymmenen sefiran (sefirot) androgyyninen synteesi. Sefirat ovat ilmenneen univer-
sumin vertauskuvana kansanomaisessa Kabbalassa. Esoteeriset kabbalistit seuraavat
kuitenkin itämaisia okkultisteja ja erottavat ylemmän sefirot-kolmion muista (eli
Sefiran [Keter], Hokhman ja Binan), jolloin jää seitsemän sefiraa. Mitä tulee svabha-
vatiin, orientalistit selittävät sen tarkoitettavan yleistä, kautta avaruuden levinyttä
plastista ainetta, jolloin he ehkä puolittain pitävät silmällä tieteen eetteriä. Mutta ok-
kultistit samastavat svabhavatın ISÄ-ÂITIIN mystisellä tasolla.

siten sen arvon ja kyvyn. Sana eli logos yhdessä ÄÄNEN ja hengen¹ (tietoisuuden ilmauksen ja lähteen) kanssa edustaa tässä yhdeksää lukua ja muodostaa siten nollan kanssa dekadin, joka itsessään sisältää koko universumin. Kolmio muodostaa tetraktyksen eli pyhät neljä ympyrän sisällä. Neliö ympyrässä on voimakkain kaikista maagisista kuvioista.

(c) ”Hylätty” on aurinkokuntamme aurinko. Eksoteerinen versio on löydettävissä vanhimmista sanskritin kirjoituksista. *Rigvedassa* Aditi, ”rajaton” eli ääretön avaruus – jonka professori Max Müller kääntää näin: ”näkyvä ääretömyys, näkyvä paljaalle silmälle [! !]; loppumaton avaruus maan tuolla puolen, pilvien takana, taivasta tuonnempana” – on sama kuin ”äitiavaruus”, samanikäinen kuin ”pimeys”. Häntä kutsutaan aivan oikein jumalien äidiksi, DEVAMATRIKSI, koska hänen kosmisessa äidinkohdussaan syntyivät kaikki meidän aurinkokuntamme taivaankappaleet – aurinko ja planeetat.

Siten häntä kuvataan allegorisesti tällä tavoin: ”Kahdeksan poikaa syntyi Aditin ruumiista. Hän lähestyi jumalia seurassaan seitsemän, mutta heitti pois kahdeksannen, märtändän”, meidän aurinkomme. Seitsemän poikaa, joita kutsutaan ädityoiksi, ovat kosmisesti eli astronomisesti seitsemän planeettaa, ja auringon sulkeminen pois niiden luvusta osoittaa selvästi, että hindulaiset ovat ehkä tunteneet ja itse asiassa tunsivatkin seitsemännen planeetan kutsuttamatta sitä Uranukseksi.² Mutta [s125] esoteerisesti ja niin sanoaksemme teologisesti [e100] ädityat alkuperäisessä sangen vanhassa merkityksessään ovat kahdeksan ja kaksitoista suurta jumalaa hindulaisessa pantheonissa. ”Nuo seitsemän sallivat kuolevaisten nähdä heidän asuntonsa, mutta näyttäytyvät ainoastaan arhateille”, sanoo vanha sananlasku. ”Heidän asuntonsa” tarkoittaa

¹ Tämä koskee abstraktia ajatusta ja konkreettista ääntä, sen ilmennystä, syyn seurausta. Adam kadmon eli tetragrammaton on kabbalassa logos. Sen tähden triadi vastaa kabbalassa korkeinta kolmiota Keter, Hokhma ja Bina. Viimeinen näistä on naisellinen voima ja samalla miehinen Jehova tullessaan osalliseksi Hokhman eli miehisen viisauden luonnosta.

² Salainen oppi opettaa, että aurinko on keskustähti eikä planeetta. Mutta muinaiset kansat tunsivat seitsemän suurta jumalaa, niihin mukaan luettuna aurinko ja maa, ja palvoivat niitä. Mikä oli se ”mysteerijumala”, jonka ne asettivat erikseen? Tietenkään se ei ollut Uranus, jonka Herschell löysi vasta vuonna 1781. Mutta eikö sitä olisi voitu tuntea jollakin muulla nimellä? *Maçonnerie Occulten* [s. 447] tekijä Ragon sanoo: ”Kun salatieteissä keksittiin astronomisten laskelmien perusteella, että planeettoja täytyy olla *seitsemän*, muinaiset kansat saivat siitä aiheen lukea auringon taivaallisen sopusoinnun asteikkoon ja panna sen tyhjälle paikalle. Siten aina kun he huomasivat vaikutuksen, joka ei kuulunut millekään kuudesta tunnetusta planeetasta, he lukivat sen auringolle kuuluvaksi.

Oppinut kirjoittaja lisää: ”Tämä erehdys näyttää kyllä tärkeältä, mutta ei ole sitä käytännön seurauksiltaan, jos muinaisten astrologien tauluille sijoitetaan *Uranus* eikä aurinko, joka ei ole planeetta vaan keskustähti, verrattain liikkumaton, kääntyen vain akselinsa ympäri säädellen siten aikaa ja mittoja, ja joka ei voi tulla käännetyksi pois oikeista toiminnoistaan... Auringon päivän (sunnuntain) pitäisi olla Uranuksen päivä (*Urani dies, Urandi*)...”

tässä planeettoja. Muinainen kommentaari sisältää seuraavan allegorian selityksineen:

Kahdeksan huonetta rakensi äiti. Kahdeksan huonetta kahdeksalle jumalalliselle pojalleen, neljä suurta ja neljä pientä. Kahdeksan loistavaa aurinkoa, ikänsä ja ansionsa mukaan. Bal-i-lu [Mârtânda] ei ollut tyytyväinen, vaikka hänen huoneensa oli suurin. Hän alkoi [tehdä työtä] niin kuin suuret elefantit tekevät. Hän hengitti [veti sisään] vatsaansa veljiensä elonilman. Hän koetti niellä heidät. Suuremmat neljä olivat kaukana, kaukana valtakuntansa¹ rajalla. Niitä ei ryöstetty [vahingoitettu] ja ne nauroivat. Tee pahintasi, Herra, sinä et voi saavuttaa meitä, ne sanoivat. Mutta pienemmät itkivät. Ne valittivat äidille. Hän karkotti Bal-i-lun valtakuntansa keskustaan, josta hän ei voinut liikahtaa. [Siitä lähtien] hän [ainoastaan] väijyy ja uhkaa. Hän ajaa niitä takaa, kääntyen hitaasti itsensä ympäri. Ne kääntyvät nopeasti hänen luotaan ja hän seuraa kaukaa sitä suuntaa, jossa hänen veljensä liikkuvat huoneitansa kiertävällä tiellä.² Siitä päivästä lähtien hän ravitsee itsensä äidin ruumiin hiellä. Hän täyttää itsensä äidin hengityksellä ja jätteillä. Sen tähden äiti karkotti hänet.

”Hylätty poika” on siis nähtävästi meidän aurinkomme, niin kuin aiemmin osoitettiin, mutta ”poika-auringot” eivät merkitse ainoastaan meidän planeettojamme vaan yleensä taivaankappaleita. Sûrya, joka itse on vain heijastus henkisestä keskusauringosta, on kaikkien hänen jälkeensä kehittyneiden taivaankappaleiden prototyyppi. *Vedoissa* häntä kutsutaan *Loka-chakshuhiksi*, ”maailmansilmäksi” [e101] (planeettamaailmaksemme), ja hän on yksi kolmesta pääjumalasta. Häntä kutsutaan milloin *Dyausin*, milloin *Âditin* pojaksi, koska niiden esoteerisen merkityksen johdosta ei tehdä mitään eroa eli sille ei anneta mitään sijaa. Siten hän kuvauksen mukaan ajaa seitsemällä hevosella ja yhdellä hevosella, jolla on seitsemän päätä. Edellinen vertaus tarkoittaa seitsemää planeettaa, jälkimmäinen sitä, että niiden kaikkien yhteinen alku on yhdessä ainoassa kosmisessa elementissä. Tätä yhtä elementtiä kutsutaan kuvaannollisesti TULEKSI. *Vedoissa* opetetaan, että ”tuli on todellakin kaikki jumalolennot”.³

[s126] Allegorian merkitys on selvä, sillä meillä on sekä Dzyanin kommentaarit että nykyaikainen tiede sitä selittämässä, vaikka ne useassa kohdin eroavatkin toisistaan. Okkulttinen oppi hylkää sen otaksuman, joka on syntynyt tähtisumuteoriasta, että (seitsemän) suurta planeettaa olisi kehittynyt auringon keskusmassasta. Ainakaan ne eivät ole kehittyneet tästä meidän näkyvästä auringostamme. Kosmisen aineen ensimmäinen tiivistyminen tapahtui tietysti keskussiemenen ytimen, aurinkovanhemman ympärillä, mutta meidän aurinkomme, niin opetetaan, vetäytyi aiemmin kuin mikään muu erilleen, kun

¹ Aurinkokunnan.

² Aurinko kiertää aina akselinsa ympäri samaan suuntaan kuin planeetat omilla kehoissaan, opettaa astronomia.

³ Nârada *Anugîtassa*, ix, 9: ja Haugin *Aitareya-Brâhmanam*, s. 1.

pyörivä massa supistui, ja se on tästä syystä vanhempi, suurempi veli eikä niiden isä. Kahdeksan Ādityaa, ”jumalat”, muodostuvat kaikki ikuisesta substanssista (komeetta-aineesta¹ – äidistä) eli maailmanaineksesta, joka on sekä viides että kuudes KOSMINEN prinssiipi, maailmansielun upādhi eli perusta, aivan niin kuin ihmisessä, mikrokosmoksessa, manas² on buddhin³ upādhi.

On olemassa kokonainen runoelma esigeneettisistä taisteluista, joita kasvavat planeetat kävivät ennen kosmoksen lopullista muodostumista. Tämä selittää, miksi useiden planeettojen järjestelmät ovat näennäisesti kovin järkyneet. Muutamien (esim. Neptunuksen ja Uranuksen, joista muinaiset kansat eivät muka tienneet mitään) satelliittien taso on kallellaan, joten ne näyttävät kulkevan taaksepäin. Näitä planeettoja kutsutaan satureiksi ja arkkitehdeiksi, ja roomalaiskatolinen [e102] kirkko tunnustaa ne taivaallisten sotajoukkojen johtajiksi ja osoittaa siten nojautuvansa samaan traditioon. Auringon kehitystyä kosmisesta avaruudesta ja ennen pääplaneettojemme lopullista muodostumista ja planetaarisen tähtisumun häviämistä, niin olemme oppineet, se veti massansa syvyysiin niin paljon kosmista elinvoimaa kuin se voi ja uhkasi niellä heikommat veljensä, ennen kuin veto- ja työntövoiman lait olivat lopullisesti tasaantuneet. Sen jälkeen se alkoi elättää itseään ”Äitinsä hiellä ja jätteilä”, toisin sanoen niillä osilla eetteriä (”maailmansielun henkäystä”), joiden olemassaolosta ja rakenteesta tieteellä ei ole vielä aavistustakaan. Samanlaatuinen teorian on Sir William R. Grove⁴ esittänyt. Hän pääättelee, että planeettajärjestelmät ”vähitellen [s127] muuttuvat ilmakehän lisääntymisen tai vähentymisen eli sen kasvun tai ohenemisen seurauksena, mikä johtuu tähtisumuaineista”. Edelleen hänen mukaansa ”aurinko saattaa tiivistää kaasumaista ainetta matkustaessaan avaruudessa, ja siten voi syntyä sen lämpö”. Näin ollen näyttää muinaisaikainen opetus olevan aivan tarpeeksi tieteellinen tälläkin aikakaudella.⁵ W. Mattieu Williams arveli, että se hajautunut aine eli eetteri, joka on universumin lämpösäteilyjen vastaanottaja, tulee siten vedetyksi aurinkomassan syvyysiin. Sieltä se karkottaa aiemmin tiivistyneen ja

¹ Tämä komeetta-aineen olemus, opettaa salatiede, eroaa täysin nykyajan tieteen tuntemista kemiallisista ja fyysisistä ominaisuuksista. Se on homogeeninen alkuperäisessä muodossaan aurinkojärjestelmien tuolla puolen ja erilaistuu kokonaan silloin, kun se kulkee meidän Maamme alueen rajojen yli. Se turmeltuu planeettojen ilmapiiristä ja planeettojen välisestä jo yhdistyneestä aineksesta, mutta se on heterogeeninen vasta meidän ilmenneessä maailmassamme.

² Manas – järkiprinssiipi eli inhimillinen sielu.

³ Buddhi – jumalallinen sielu.

⁴ Ks. *On the Correlation of Physical Forces*, 1843, s. 81 ja *Address to the British Association*, Lontoo, 1866.

⁵ Hyvin samanlaisia aatteita oli W. Mattieu Williamsin kirjassa *The Fuel of the Sun*, 1870; tri C. William Siemensin kirjoituksessa ”On the Conservation of Solar Energy (*Nature*, vol. XXV, 9.3.1882, s. 440-444); ja myös tri P. Martin Duncanin puheessa, jonka hän esitti Lontoon Geologisen Seuran puheenjohtajana toukokuussa 1877. Vrt. A. Winchellin *World-Life*, 1883, V, s. 56 ja seur.

lämpönsä menettäneen eetterin, joutuu sitten itse puristukseen ja antaa pois lämpönsä sekä tulee itse vuorostaan karkotetuksi ulos ohentuneessa ja jäähtyneessä tilassa ja imee itseensä uutta lämmönlisäystä, jota hän arvelee eetterin tällä tavoin kokoavan ja universumin aurinkojen taas keskittävän ja jakavan uudelleen.

Tämä on miltei niin lähellä okkultisia oppeja kuin tiede on milloinkaan voinut kuvittelussaan päästä. Okkultismi selittää näet tämän niin, että Mårtânda antaa takaisin ”kuolleen henkäyksen” ja elättää ”äitiavaruuden hielä ja jätteillä”. Se, mikä saattoi vaikuttaa vain vähän Neptunukseen,¹ Saturnukseen ja Jupiteriin, [e103] olisi tappanut sellaiset verrattain pienet ”talot” kuin Merkuriuksen, Venuksen ja Marsin. Koska Uranusta ei tunnettu ennen 18. vuosisadan loppua, allegoriassa mainitun neljännen planeetan nimen täytyy toistaiseksi pysyä meille mysteerinä.

(d) Kaikkien noiden ”seitsemän” ”henkäyksen” sanotaan olevan bhâskara (valontekijä), koska ne (planeetat) olivat kaikki alkuaan pyrstötähtiä ja aurinkoja. Ne kehittyvät manvantariseen eloon alkukaaoksesta (joka nyt on hajomattomien tähtisumujen noumenon) kokoamalla ja itseensä liittämällä ikuisen aineen alkuaikaisia erilaistumia, eli niin kuin kommentaarissa niin kauniisti sanotaan: ”Siten valon pojat verhoutuivat pimeyden kudoksiin.” Niitä kutsutaan allegorisesti ”taivaallisiksi etanoiksi sen johdosta, että niiden (meidän silmissämme) muotoa vailla olevat INTELLIGENSSIT asuvat tähti- ja planeetakodeissaan ja niin sanoaksemme kantavat niitä mukanaan kiertäessään, niin kuin etanat kantavat kuorta. Sitä oppia, että kaikilla taivaankappaleilla ja planeetoilla on yhteinen alkuperä, teroittivat, [s128] niin kuin näemme, jo muinaiset astronomit ennen Kepleriä, Newtonia, Leibnitziä, Kantia, Herschelliä ja Laplacea. Lämpö (hengitys) sekä veto- ja työntövoima – liikkeen kolme suurta tekijää – ovat ne elinehdot, joissa kaikki tämän alkuperäisen perheen jäsenet syntyvät, kehittyvät ja kuolevat syntyäkseen uudelleen Brahmân yön jälkeen, jolloin ikuinen aine aika ajoin vaipuu takaisin alkuperäiseen erilaistumattomaan tilaansa. Kaikkein ohuimmatkaan kaasut eivät voi antaa nykyiselle luonnontutkijalle mitään käsitystä sen tilan laadusta. Oltuaan ensin voimakkuuksia nuo näkymättömät kipinät eli alkuatomit erilaistuvat molekyyleiksi ja tulevat auringoiksi – siirtyen asteittain objektiivisuuteen – kaasumaisiksi, loistaviksi, kosmisiksi, ja ainoa ”pyörretuuli” (eli liike) antaa viimein muodolle sysäyksen ja alkuliikkeen, jota järjestävät ja ylläpitävät milloinkaan lepäämättömät hengitykset – dhyâni-chohanit.

---

¹ Kun puhumme Neptunuksesta, emme puhu okkultisteina vaan eurooppalaisina. Todellinen itämainen okkultismi väittää, että vaikka meidän aurinkokunnassamme on useita vielä löytämättä olevia planeettoja, Neptunus ei kuulu siihen, vaikka se näennäisesti on yhteydessä aurinkomme kanssa ja sen vaikutuksen alainen. Tämä yhteys on *mâyavinen*, kuviteltu, he sanovat.

IV SÄKEISTÖ - jatkuu

6. SITTEEN TOISET SEITSEMÄN, JOTKA OVAT LIPIKOITA, KOLMEN (*sana, ääni ja henki*) SYNNYTTÄMIÄ. HYLÄTTY POIKA ON YKSI. ”POIKA-AURINKOJA” ON LUKEMATTOMIA.

Lipikat, sanasta *lipi*, ”kirjoitus”, merkitsee sananmukaisesti [e104] ”kirjurit”.¹ Mystisesti nämä jumalalliset olennot ovat tekemisissä karman, korvauksen lain kanssa, sillä ne ovat muistiinpanijoita, aikakirjojen pitäjiä, jotka painavat (meille) näkymättömiin astraalivalon tauluihin – ”ikuisuuden suureen kuvakokoelmaan” – tarkan tiedon ihmisen jokaisesta teosta, jopa ajatuksestakin, kaikesta, mikä oli, on tai tulee olemaan ilmiömaailmassa. Niin kuin sanotaan *Hunnuttomassa Isiksessä*, tämä jumalallinen ja näkymätön kangas on ELÄMÄN KIRJA. Koska lipikat heijastavat passiivisesta maailmanjärjelmästä objektiivisuuteen universumin ideaalisen suunnitelman, jonka mukaan ”rakentajat” uudistavat kosmoksen jokaisen pralayan jälkeen, ne vastaavat tässä seitsemää läsnäolon enkeliä, jotka kristityt tunnustavat seitsemäksi ”planeettahengeksi” eli ”tähtien hengiksi”. Siispä ne ovat ikuisen ideoinnin – eli niin kuin Platon sanoo, ”jumalallisen ajatuksen” – välittämiä kirjureita. Ikuiset muistiinpanot eivät ole vain haaveellinen unelma, sillä me tapaamme samat muistiinpanot karkean aineenkin maailmassa. Niin kuin Draper sanoo:

[s129] Ei varjokaan lankea seinälle jättämättä siihen pysyvää jälkeä, joka voitaisiin tehdä näkyväksi, jos osattaisiin käyttää oikeaa menettelyä... Ystäviemme muotokuvat tai maisemat voidaan kätkeä silmiemme näkyvistä valonaralle levyille, mutta ne tulevat näkyviin heti kun käytetään oikeaa kehitettä. Haamu voidaan salata hopeiselle tai kiiltävälle pinnalle, kunnes me ikään kuin herättämällä sen esiin tuomme sen näkyvään maailmaan. Meidän yksityisten huoneidenkin seinillä, minne emme usko vieraiden silmien voivan tunkeutua ja missä emme usko minkään häiritsevän meidän oleskeluamme, säilyy jälkiä siitä mitä me teemme ja varjokuvia kaikista toimistamme.²

Tri Jevons uskoo, että jokainen ajatus muuttaa aivohiukkasia ja panee ne liikkeelle hajottaen niitä ulos avaruuteen. Hän ajattelee myös, että ”olemassa olevan aineen joka osasen täytyy olla rekisteri kaikesta, mikä on tapahtunut”.³ Siten muinaisaikainen oppi on alkanut saada kansalaisoikeudet tieteellisenkin maailman pohdiskeluissa.

Neljäkymmentäkaksi ”lautamiestä”, jotka seisovat *Amentin* piirissä syyttämässä sielua Osiriksen edessä, kuuluvat samaan jumalien luokkaan kuin

¹ Nämä ovat ne neljä ”kuolematonta”, jotka mainitaan *Atharvavedassa* (I. 31, 1-4) taivaan neljän ilmansuunnan ”vartijoina” eli suojelijoina.

² Draper, *History of the Conflict between Religion and Science*, 1874, s. 132-133.

³ W. S. Jevons, *The Principles of Science*, 1874, II, s. 455.

lipikat ja voisivat vastata niitä, jos egyptiläisten jumalien esoteerista merkitystä [e105] ymmärrettäisiin paremmin. Hindulainen *Chitra-gupta*, joka lukee muistikirjastaan kunkin sielun elämäkertomuksen ja jota kutsutaan Agra-sandhâniksi; lautamiehet, jotka lukevat kertomuksensa vainajan sydäimestä, joka tulee avoimeksi kirjaksi Yaman, Minoksen, Osiriksen tai Karman edessä – kaikki ne olivat jäljennöksiä ja muunnelmia lipikoista ja niiden astraalisista aikakirjoista. Kuitenkin lipikat ovat jumaluuksia, jotka eivät ole yhteydessä kuoleman vaan ikuisen elämän kanssa.

Koska lipikat ovat tekemisissä jokaisen ihmisen kohtalon ja jokaisen lapsen syntymän kanssa, lapsen elämä on näet jo alusta alkaen piirrettyä astraalivaloon – ei fatalistisesti ajateltuna vaan ainoastaan sen vuoksi että tulevaisuus niin kuin MENNEISYYSKIN elää aina NYKYISYYDESSÄ – voidaan myös sanoa, että niillä on vaikutus horoskooppitieteeseen. Meidän täytyy tunnustaa tämä tiede todeksi, tahdomme sitä tai emme. Sillä niin kuin muuan astrologian nykyisistä tuntijoista sanoo:

Nyt kun valokuvaus on meille paljastanut tähtijärjestelmien kemiallisen vaikutuksen siten, että laitteen valonaralle levyille on kiinnittynyt tuhansia tähtiä ja planeettoja, joiden löytäminen tähän asti on ollut mahdoton voimakkaimmillekin teleskoopeille, on helpompi käsittää, että aurinkokuntamme voi lapsen syntyessä vaikuttaa hänen aivoihinsa – jotka vielä ovat kaikista vaikutelmista vapaat – määrättyllä tavalla ja sen mukaan, mikä eläinradan tähtikuvio on silloin zeniitissä.¹

[e106][s130]

V SÄKEISTÖ

FOHAT, SEITSENÄISTEN HIERARKIOIDEN LAPSI

Kommentaari

1. ALKUPERÄISET SEITSEMÄN, VIISAUDEN LOHIKÄÄRMEEN SEITSEMÄN ENSIMMÄISTÄ HENKÄYSTÄ AIKAANSAAVAT VUOROSTAAN PYHISTÄ PYÖRIVISTÄ HENKÄYKSISTÄÄN TULISEN PYÖRRETUULEN.

Tämä on kenties kaikista säkeistöistä vaikein selittää. Sen kielen käsittää ainoastaan se, joka on perehtynyt kunnolla itämaiseen allegoriaan ja sen taroituksellisen hämärään fraseologiaan. Varmaan tullaan kysymään: uskovatko okkultistit, että kaikki nämä rakentajat, lipikat ja valon pojat ovat olentoja, vai ovatko ne pelkkää mielikuvitusta? Tähän kysymykseen on vastaus yhtä selvä: ”Vaikka otetaankin oikein huomioon, että voimia esitetään kuvaannollisesti

¹ Tri Ély Star, *Les Mystères de l'Horoscope*, 1888, s. x-xi.

personoituina, meidän täytyy tunnustaa näiden olentojen olemassaolo, jollamme tahdo kieltää, että fyysisen ihmiskunnan sisällä on henkinen ihmiskunta. Sillä näiden valon poikien joukot ja TUNTEMATTOMAN KAIKKEUDEN ensimmäisen ilmenneen säteen järjestä syntyneet pojat ovat henkisen ihmisen todellinen juuri.” Jollemme tahdo uskoa sitä epäfilosofista oppia, että erityinen sielu luodaan kunkin ihmisen syntyessä – että niitä karttuu varastoon päivittäin ”Adamin” päivistä asti –, meidän on hyväksyttävä okkultiset opit. Tämä tulee edempänä selvitettäväksi. Katsokaamme nyt, mikä on tämän salaperäisen säkeistön merkitys.

Salainen oppi sanoo, että tullakseen jumalalliseksi, täysin tietoiseksi jumalaksi – niin, korkeimmaksikin – täytyy henkisten alkuaikaisten INTELLIGENSSIEN käydä ihmisasteen kautta. Ja kun me sanomme ”ihmis-”, tämä ei tarkoita ainoastaan meidän maanpäällistä ihmiskuntaamme vaan missä tahansa maailmassa asuvia kuolevaisia, ts. niitä intelligenssejä, jotka ovat saavuttaneet vaadittavan tasapainotilan aineen ja hengen välillä, niin kuin *me* nyt olemme saavuttaneet sen jälkeen kun olemme ohittaneet neljännen kierroksen neljännen kantarodun. Jokaisen olennon täytyy oman kokemuksensa avulla voittaa itselleen oikeus tulla jumalalliseksi. Suuri saksalainen ajattelija Hegel on varmaan tuntenut tai intuitiivisesti tajunnut tämän totuuden, kun hän sanoi, että tiedoton kehitti maailman ainoastaan ”siinä toivossa, että se saavuttaisi selvän tietoisuuden”, toisin sanoen tullakseen IHMISEKSI. Tämä on näet myös sen *purânoissa* usein toistuvan lauseen, että [e107] Brahmää alituisesti ”yllyttää halu luoda”, salainen merkitys. Tämä selittää myös tuon salaperäisen kabbalistisen lauseen: ”Henkäys tulee kiveksi, kivi kasviksi, kasvi eläimeksi, eläin ihmiseksi, ihminen hengeksi ja henki jumalaksi.” Järjestä syntyneet pojat, rishit, rakentajat jne. olivat kaikki ihmisiä – minkä muotoisia tahansa – muissa maailmoissa ja edellisissä manvantaroissa.

Tämä aihe on hyvin mystinen, ja siksi sitä on vaikea selittää kaikissa [s131] yksityiskohdissaan ja kaikessa laajuudessaan, sillä tähän sisältyy koko kehitysluomisen mysteeri. Yksi tai kaksi säettä säkeistössämme tuo elävästi mieleen samanlaisia lauseita kabbalasta ja kuningaspsalmistan¹ fraseologiasta. Puhuessaan Jumalasta molemmat sanovat hänen tekevän tuulen sanansaattajakseen ja liekit palvelijoikseen. Mutta esoteerisessa opissa käytetään näitä sanoja kuvaannollisesti. ”Tulinen pyörretuuli” on se valkohehkuinen kosminen pöly, joka seuraa magneettisesti – niin kuin rautajauhe seuraa magneettia – ”luovien voimien” ohjaavaa ajatusta. Kuitenkin tämä kosminen pöly on myös jotakin muuta, sillä jokaisessa universumin atomissa on mahdollisuus tietoisuuteen, ja atomi on, niin kuin Leibnitzin monadi, itsessään ja itsekseen universumi. *Se on atomi ja enkeli.*

Tässä yhteydessä huomattakoon, että yksi nykyisen kehitysoopin neroista, A. R. Wallace, puhuessaan ”luonnonvalinnan” riittämättömyydestä ainoana tekijänä fyysisen ihmisen kehityksessä myöntää suorastaan koko sen asian,

¹ *Psalmien kirja* 104:4:

jota tässä on pohdittu. Hän arvelee, että ihmisen kehitystä johtivat ja autoivat korkeammat intelligenssit, joiden välitystyö on välttämätön tekijä luonnon järjestelmässä. Mutta kun kerran näiden intelligenssien työskentely tunnustetaan yhdellä taholla, on vain luonnollinen johtopäätös ulottaa se vielä kauemmaksi. Ei voi vetää mitään jyrkkää, erottavaa rajaa.

V SÄKEISTÖ - jatkuu

2. HE TEKEVÄT HÄNESTÄ TAHTONSA LÄHETILÄÄN (a). DGYUSTA TULEE FOHAT; JUMALALLISTEN POIKIEN NOPEA POIKA, JONKA POIKIA LIPIKAT¹ OVAT, JUOKSEE YMPÄRI ASIOILLA. FOHAT ON RATSU JA [e108] AJATUS ON RATSASTAJA (*ts. hän on ohjaavan ajatuksen vaikutuksen alainen*). HÄN LIIKKUU KUIN SALAMA LÄPI TULISTEN PILVIEN (*kosmisten sumujen*) (b); OTTAA KOLME JA VIISI JA SEITSEMÄN HARPPAUSTA LÄPI SEITSEMÄN YLHÄÄLLÄ OLEVAN ALUEEN JA SEITSEMÄN ALHAALLA OLEVAN (*tulevan maailman*). HÄN KOROTTAÄ ÄÄNENSÄ JA KUTSUU LUKEMATTOMAT KIPINÄT (*atomit*) JA YHDISTÄÄ NE (c).

(a) Tämä esittää, kuinka ”alkuperäiset seitsemän” käyttävät *vâhananaan* (välineenä eli sinä ilmenneenä kohteena, joka tulee sitä johtavan voiman symboliksi) [s132] fohatia, jota siitä syystä kutsutaan ”heidän tahtonsa sanansaattajaksi” – ”tuliseksi pyörretuuleksi”.

Dgyu tulee fohatiksi – sen näyttää itse ilmaisu. *Dgyu* on ainoa todellinen (maaginen) tieto eli salainen viisus, joka käsitellen ikuisia totuuksia ja alkuperäisiä syitä tulee oikeaan suuntaan käytettynä miltei kaikkivoivaksi. Sen vastakohta on *Dgyu-mi*, se, mikä käsittelee ainoastaan illuusioita ja petollisia ulkomuotoja, kuten nykyaikaisessa eksoteerisessä tieteessä tehdään. Tässä *Dgyu* ilmaisee dhyâni-buddhojen yhteisviisautta.

(b) Koska lukija ei luultavasti ole tutustunut dhyâni-buddhoihin, on hyvä heti aluksi sanoa, että *orientalistien mukaan* on olemassa viisi dhyânia, jotka ovat taivaallisia buddhoja ja joiden ilmennyksiä muodon ja aineen maailmassa ovat inhimilliset buddhat. Mutta esoteerisesti dhyâni-buddhoja on seitsemän, joista vasta viisi on jo ilmennyt ja kaksi on tulossa kuudennessa ja seitsemännessä kantarodussa.² Ne ovat niin sanoaksemme täällä maan päällä esiintyvien buddhojen prototyyppejä. Kullakin maallisella buddhalla on erityinen jumalallinen prototyyppinsä. Niinpä esim. Amitâbha on Gautama Shâkyamunin dhyâni-buddha ja ilmenee hänen kauttaan aina kun tämä suuri sielu ruumiillis-

¹ Eroa rakentajien, planeettahenkien ja lipikoiden välillä ei saa kadottaa näkyvistä. (Ks. 5. säkeistön 5. ja 6. säkeen kommentaaria.)

² Ks. A. P. Sinnetin *Esoteric Buddhism*, 5. engl. korjattu painos, 1885, s. 171-173. [Amerikan-editio v. 1912, s. 214-217.]

tuu maan päälle, niin kuin hän teki Tsong-kha-pana.¹ Seitsemän dhyâni-buddhan synteessä, Avalokiteshvara oli ensimmäinen buddha (logos), ja Amitâbha on Gautaman sisäinen ”jumala”, jota Kiinassa kutsutaan Amita(-buddha)ksi. Dhyâni-buddhat ovat, niin kuin prof. Rhys Davids [e109] aivan oikein sanoo, jokaisen maallisen kuolevaisen buddhan (vapautuneiden mânushi-buddhojen, jotka on määrätty ohjaamaan maapalloa tässä kierroksessa) ”loistavia vastineita mystisessä maailmassa, vapaita tämän aineellisen elämän alentavista olosuhteista”. He ovat ”kontemplaatiobuddhoja” ja ovat kaikki aupapâduka (ilman vanhempia), ts. itsesyntyisiä jumalallisesta olemuksesta. Eksoteerinen oppi sanoo, että jokaisella dhyâni-buddhalla on yhtäläisesti kyky luoda itsestään taivaallinen poika – dhyâni-bodhisattva – jonka on mânushi-(inhimillisen) buddhan kuoltua jatkettava tämän työtä. Tämä perustuu siihen tosiseikkaan, että se, jota ”Buddhan henki” varjostaa, läpikäy korkeimman vihkimyksen ja tulee todelliseksi bodhisattvaksi, jonka korkea vihkijä nimittää sellaiseksi. (Orientalistit luulevat Buddhan hengen luoneen viisi dhyâni-buddhaa!)

(c) Fohat on yksi tärkeimpiä jollei tärkein tekijä esoteerisessa kosmogoniassa, ja sitä on kuvattava perusteellisesti. Kuten vanhassa kreikkalaisessa [s133] kosmogoniassa, joka erosi suuresti myöhemmästä mytologiasta, Eros on kolmas persoona alkuperäisessä kolminaisuudessa – Khaos, Gaia, Eros – joka vastaa kabbalistista kolminaisuutta Ain Suf (sillä Khaos on AVARUUS, *χάιω*, ”tyhjiys”) eli rajaton KAIKKEUS, shekhinah ja Ikiäkainen eli Pyhä Henki – niin myös fohat on eri asia ilmenemättömässä universumissa ja kosmisessa eli ilmiömaailmassa. Jälkimmäisessä hän on se salaperäinen sähköinen elonvoima, joka luovan logoksen tahdosta yhdistää ja tuo yhteen kaikki muodot, antaen niille ensimmäisen liikkeen, joka aikanaan tulee laiksi. Mutta ilmenemättömässä universumissa fohat ei ole tätä, enempää kuin Eros on tuo myöhempi loistavasiipinen Cupido eli RAKKAUS. Fohatilla ei ole vielä mitään tekemistä kosmoksen kanssa, koska kosmos ei ole syntynyt ja jumalat lepäävät vielä ”isä-äidin” helmassa. Fohat on abstrakti filosofinen aate. Se ei luo vielä mitään itsestään. Se on vain se potentiaalinen luova voima, jonka toiminnasta kaikkien tulevien ilmiöiden NOUMENON niin sanoaksemme jatkautuu yhdistyäkseen jälleen mystisessä yliaistillisessa toiminnassa ja lähettääkseen ulos luovan säteen. Kun ”jumalallinen poika” murtautuu esiin, fohatista tulee liikkeelle paneva voima, aktiivinen voima, joka saa YHDEN tulemaan KAHDEKSI ja KOLMEKSI – ilmennyksen kosmisella tasolla. Kolminkertainen ykseys erilaistuu moneksi, ja sitten fohat muuttuu voimaksi, joka tuo yhteen elementtien atomit ja saa ne kerääntymään ja yhdistymään.

Me löydämme kaiun tästä alkuaikaisesta opetuksesta [e110] kreikkalaisesta mytologiasta. Erebos ja Nyks syntyvät Khaoksesta ja Eroksen toimesta

¹ Ensimmäinen ja suurin [tiibetiläinen] uudistaja, joka perusti ”keltamyssyt”, gelugpat. Hän syntyi v. 1355 jaa. Amdossa ja oli *Amitâbhan* avatâra. Amitâbha on Gautama Buddhan taivaallinen nimi.

synnyttävät vuorostaan Aitherin ja Hemeran, ylempien piirien valon ja alempien eli maallisten piirien valon. Pimeys synnyttää valon. Ks. *purânoista* Brahmân ”tahtoa” eli halua luomiseen ja foinikialaisesta Sankhuniatonin kosmogoniasta sitä oppia, että halu, $\pi\acute{o}\theta\omicron\varsigma$, on luomisen periaate.

Fohat on läheisessä yhteydessä ”YHTEEN ELÄMÄÄN”. Tuntemattomasta yhdestä, äärettömästä KOKONAISUUDESTA, emanoituu ilmennyt YKSI eli aikakautinen manvantarinen jumaluus. Tämä on maailmanjärki, joka alkulähteestään eronneena on länsimaisten kabbalistien demiurgos eli luova logos ja hindulaisen uskonnon nelikasvoinen Brahmâ. Kokonaisuutena katsottuna se eksoteerisen opin mukaan edustaa ilmenneen jumalallisen ajatuksen kannalta korkeampien luovien dhyâni-chohanien joukkoja. Samanaikaisesti kuin maailmanjärki kehittyi, âdibudhan – ainoan korkeimman ja ikuisen – salattu viisautus ilmenee Avalokiteshvarana (ilmenneenä Îshvarana), joka on egyptiläisten Osiris, zoroasterilaisten Ahura Mazda, hermeettisen filosofian taivaallinen ihminen, [s134] platonikkojen logos ja vedantalaisten âtman.¹ Ilmenneen viisauden eli mahatin toimesta – jota mahatia edustavat nämä lukemattomat henkiset voimakkeudet kosmoksessa – tulee maailmanjärjen heijastus objektiivisesti buddhalaisen esoteerisen filosofian fohatiksi. Tämä maailmanjärki on kosminen ideointi ja sellaista ideointia seuraava älyllinen voima. Fohat, juosten pitkin ÂKÂSHAN seitsemää periaatetta, vaikuttaa ilmenneeseen substanssiin eli ainoaan elementtiin, jota on edellä selitetty, ja erilaistamalla siitä eri voimakkeuksiksi se panee liikkeelle kosmisen evoluution. Tämä kehitys totellen maailmanjärjen ideointia saattaa olemassaoloon kaikki eri olemistilat ilmenneessä aurinkokunnassa.

Aurinkokunta, jonka nämä vaikutukset ovat herättäneet olemassaoloon, on muodostunut seitsemästä periaateesta, niin kuin kaikki muu näiden keskusten piirissä. Sellainen on Himalajan takainen esoteerinen oppi. Mutta jokaisella filosofialla on kuitenkin oma tapansa jaotella näitä periaatteita.

[e111] Fohat on siis personoitu sähköinen elonvoima, kaikkien kosmisten voimien transsendenttinen sitova ykseys sekä näkymättömillä että ilmenneillä tasoilla, ja toiminnaltaan se – äärettömässä mittakaavassa – muistuttaa TAH-DON luomaa elävää voimaa niissä ilmiöissä, joissa näennäisesti subjektiivinen vaikuttaa näennäisesti objektiiviseen ja sysää sen toimintaan. Mutta fohat ei ole ainoastaan tuon voiman elävä symboli ja säiliö vaan okkultistien kannalta katsottuna entiteetti. Ne voimat, joihin se vaikuttaa, ovat kosmisia, inhimillisiä ja maallisia ja ovat toiminnassa kullakin näistä tasoista. Maallisella tasolla sen vaikutus tuntuu siinä magneettisessa ja toimivassa voimassa, jonka magnetisoijan voimakas tahto synnyttää. Kosmisella tasolla se on läsnä siinä rakentavassa voimassa, joka kappaleiden muodostamisessa – planeettajärjestelmästä kiiltomatoon ja yksinkertaiseen päiväntakkaan – toteuttaa luonnon

¹ T. Subba Row näkyy samastavan hänet logokseen ja kutsuvan häntä logokseksi. (Ks. hänen *Bhagavadgîtân* luontojaan *The Theosophistissa*, vol. VIII, 1887; yksityiskohtaisemmin helmikuu 1887, s. 303.)

järjessä eli jumalallisessa ajatuksessa olevan suunnitelman kunkin erikoisen kappaleen kehityksen ja kasvun suhteen. Se on metafyyysisesti jumalien objektivitunut ajatus, alemmalla asteella ”lihaksi tullut Sana” ja kosmisen ja inhimillisen ideoinnin lähettiläs: universaalissa elämässä vaikuttava voima. Toisarvoiselta olemuspuoleltaan fohat on aurinkoenergia, sähköinen elinvoima,¹ säilyttävä neljäs prinsiippi, [e112] luonnon eläimellinen sielu, niin sanoaksemme, eli sähkö. Intiassa fohat on yhteydessä Vishnun ja Sûryan kanssa (ensimmäisen) jumalan varhaishahmona, sillä *Rigvedassa* Vishnu ei ole mikään korkea jumala. Vishnu johtuu juuresta *vish*, ”läpäistä”, ja fohatia kutsutaan ”läpäisijäksi” ja tekijäksi, koska se muodostelee atomeja karkeista aineksista.² *Rigvedan* pyhissä teksteissä Vishnu on myös ”ilmennys aurinkoenergiasta, ja häntä kuvataan harppaamassa universumin seitsemän alueen läpi kolmella askeleella”, joten vedalaisella jumalalla on hyvin vähän yhteyttä myöhempien aikojen Vishnun kanssa. Sen vuoksi nämä kaksi merkitsevät samaa tässä erikoispiirteessään, ja toinen on jäljennös toisesta.

Kolme ja seitsemän ”harppausta” koskee seitsemää ihmisten asumaa piiriä esoteerisen opin mukaan, samoin kuin maapallon seitsemää piiriä. Orientalisteiksi tekeytyvien lukuisista vastaväitteistä huolimatta viitataan eksoteerisissa hindulaisissa kirjoissa selvästi meidän planeettaketjumme seitsemään maailmaan eli piiriin. Mutta kuinka merkillisesti nämä luvut suhtautuvat muiden

¹ Vuonna 1882 Teosofisen Seuran puheenjohtaja, eversti Olcott sai kuulla kunniansa, kun hän eräässä luennossaan väitti, että sähkö on ainetta. Ja kuitenkin se on okkultismin opetus. ”Voima” tai ”energia” saattaisivat olla parempia nimiä sille, niin kauan kuin eurooppalainen tiede tuntee niin vähän sen todellista luontoa, mutta ainetta se on, samoin kuin eetteri on ainetta, koska se on atomista, vaikka se kyllä on monta astetta kauempana eetteriä. On naurettavaa väittää, ettei mitään voisi kutsua aineeksi, jollei tiede voi sitä punnita. Sähkö on ”aineetonta” siinä merkityksessä, että sen molekyylit eivät ole havaittavissa ja kokeiltavissa, mutta se voi olla – ja okkultismi sanoo sen todella olevan – atomista; sen tähden se on ainetta. Mutta vaikka pidettäisiinkin epätieteellisenä puhua sähköstä aineen nimellä, niin koska tiede kutsuu sähköä energian lähteeksi, yksinkertaisesti energiaksi sekä voimaksi – missä on se voima tai energia, jota voitaisiin ajatella ajattelematta ainetta? Maxwell, matemaatikko ja yksi suurimpia auktoriteetteja sähkön ja sähköilmiöiden alalla, sanoi jo vuosia sitten, että sähkö on ainetta eikä vain liikettä. ”Jos me hyväksymme sen oletuksen, että alkuaineet ovat atomeista kokoonpantuja, emme voi olla tekemättä sitä johtopäätöstä, että sähkökin, sekä positiivinen että negatiivinen, jakautuu määrättyihin perusosiin, jotka käyttäytyvät kuten sähköatomit.” (Helmholtz, *Faraday Lecture*, 1 881, lainaus Crookesin British Associationin kemian osaston avajaispuheesta Birminghamissa 1886.) Mutta me menemme vieläkin pidemmälle ja väitämme, ettei sähkö ole ainoastaan substanssia vaan että se on emanaatio entiteetistä, joka ei ole jumala eikä paholainen vaan yksi niistä lukemattomista olennoista, jotka johtavat ja hallitsevat meidän maailmaamme KARMAN ikuisen lain mukaan.

² On hyvin tunnettua, että hiekka asetettuna värähtelevälle metallilevylle asettuu erilaisten säännöllisten kuvioiden muotoon. Voiko tiede antaa *täydellistä* selvitystä tähän tosiasiaan?

kosmogonioiden vastaaviin lukuihin ja niiden symboleihin, se selviää vasta niille tutkijoille, jotka vertailevat toisiinsa vanhoja uskontoja.

Rigvedassa ”Vishnun kolme askelta” ”universumin seitsemän piirin kautta” ovat kommentaattorit selittäneet eri tavalla. Heidän mukaansa askeleet tarkoittavat kosmisesti tulta, salamaa ja aurinkoa, ja [s136] ne on otettu maan päällä, ilmakehässä ja taivaalla. Ne ovat myös kääpiön (Vishnun inkarnaation) ”kolme askelta”, vaikka filosofisemmin – ja astronomisesti katsoen sangen oikein – Aurnavābha selittää niiden tarkoittavan auringon eri asentoja, nousua, keskipäivää ja laskua. Esoteerinen filosofia yksin selittää sen täysin selkeästi, ja myös *Zohar* on esittänyt sen hyvin filosofisesti ja käsitettävästi. Siinä näet sanotaan selvästi, että alussa elohimejä (Alhim) kutsuttiin nimellä Ehad, ”yksi” eli ”jumaluus on yksi monessa”, joka on hyvin yksinkertainen aate panteistiselle käsitykselle (tietysti filosofisessa merkityksessä). Sitten tuli muutos: ”Jehova on Elohim”, ja siten moninaisuus tehtiin yhdeksi ja otettiin ensimmäinen askel yksijumalaisuutta kohti. Nyt kysymykseen ”kuinka Jehovahasta on tullut Elohim” kuuluu vastaus: ”kolmella askeleella” alhaalta. [e113] Merkitys on selvä.¹ Askeleet ovat symboleja ja kuvaavat yhdessä korrelatiivisesti henkeä, sielua ja ruumista (IHMISTÄ); ympyrää, joka on muuttunut henkeksi, maailman sielua ja sen ruumista (eli maapalloa). Astuen ulos äärettömyyden kehästä, jota kukaan ihminen ei käsitä, Ain Sufista (joka on kabbalistinen synonyymi Parabrahanille, mazdalaisten Zervana Akaranalle tai mille tahansa muulle ”TUNTEMATTOMALLE”) tulee ”yksi” – EHAD, EKA, AHU. Sitten hän (eli se) muuttuu kehityksen avulla ”yhdeksi monessa, dhyāni-buddhoiksi eli elohimeiksi eli amshaspendeiksi, kun hänen kolmas askeleensa on otettu lihan eli ”ihmisen” synnytykseen. Ja oltuaan ihminen eli Jah Hovah, ”miehis-naisellinen”, tulee *sisäisestä* jumalallisesta olennosta metafysisellä tasolla uudelleen elohimejä.

Kabbalistinen käsitys on sama kuin muinaisajan esoterismin. Tämä esoterismi on kaikkien kansojen yhteisomaisuutta eikä kuulu arjalaiselle viidennelle Rodulle tai millekään sen lukuisista alaroduista. Sitä eivät voi vaatia yksin-

¹ Numerot 3, 5 ja 7 ovat huomattavia teoreettisessa vapaamuurariudessa, niin kuin *Hunuttomassa Isiksessä* osoitettiin. Muuan vapaamuurari kirjoittaa: ”Siinä 3, 5 ja 7 askelta esittävät kehäkäyntiä. Kolme pintaa 3 x 3, 5 x 3 ja 7 x 3 jne. Joskus se esiintyy tässä muodossa: 753:2 = 376,5 ja 7635:2 = 3817,5 ja osamäärä 20612:6561 kyynärämittana antaa suuren pyramidin mitat.” Kolme, viisi ja seitsemän ovat mystisiä lukuja, ja viimeistä ja ensimmäistä kunnioittavat yhtä paljon vapaamuurarit kuin parsilaiset – sillä kaikkialla on kolmio ollut jumaluuden symboli. (Ks. G. Oliver, *Royal Masonic Cyclopaedia* ja *The Pythagorean Triangle*.) Aivan luonnollisena asiana teologian tohtorit (Cassel esim.) esittävät, että *Zohar* selittää ja kannattaa kristillistä kolminaisuutta (!). Viimeksi mainitun alkuperä on kuitenkin muinaisen okkultismin ja pakanallisen symboliikan $\in$ ssa. Kolme askelta koskee metafysisesti hengen laskeutumisesta aineeseen, logoksen lankeamista säteenä ihmisen henkeen, sitten sieluun ja lopuksi hänen fyysiseen muotoonsa, jossa siitä tulee ELÄMÄ.

omaan itselleen ns. turaanilaiset eivätkä egyptiläiset, kiinalaiset, kaldealaiset tai mikään viidennen kantarodun seitsemästä alarodusta, vaan se kuuluu todella kolmanteen ja neljänteen kantarotuun, joiden jälkeläisiä me tapaamme viidennen Rodun siemenessä, varhaisarjalaisissa. Ympyrä oli kaikilla kansoilla tuntemattoman, ”rajattoman avaruuden” symboli – aina läsnä olevan abstraktion, tutkimattoman jumaluuden, abstrakti puku. Se edustaa rajatonta aikaa ikuisuudessa. Zervana Akarana on myös ”tuntemattoman ajan rajaton ympyrä”, josta lähtee loistava valo – universaali AURINKO eli Ormazd.¹ Viimeksi mainittu [e114] on sama kuin Kronos aiolilaisessa muodossaan, ts. ympyrän muodossa. Sillä ympyrä on Sar ja Saros eli sykli. Tämä oli se babylonialainen jumala, jonka ympyränmuotoinen taivaanranta oli näkymättömän näkyvä symboli, kun taas aurinko oli se YKSI ainoa ympyrä, josta kosmiset taivaankappaleet ovat lähteneet ja jota pidettiin niiden johtajana. Zervana on Vishnun chakra eli ympyrä, salaperäinen vertauskuva, joka erään mystikon määritelmän mukaan on ”senkaltainen käyrä viiva, että jos siitä otetaan kuinka pieni osa tahansa ja tätä jatketaan kaaressa jompaankumpaan suuntaan, se yhtyy viimein itseensä ja muodostaa saman käyrän viivan – nim. sen, jota kutsumme ympyräksi”. Parempaa määritelmää ei voisi antaa jumaluuden luonnollisesta symbolista ja sen ilmeisestä luonnosta, jonka kehä on kaikkialla (rajaton) ja sen tähden sen keskipiste on myös kaikkialla, toisin sanoen jokaisessa universumin kohdassa. Siten näkymätön jumaluus on myös dhyâni-chonanit eli rishit, alkuperäiset seitsemän, ja yhdeksän ulkopuolella, ja kymmenen, sisältäen synteettisen ykkönsä, josta SE astuu ihmiseen.

Palataksemme IV säkeistön 4. kommentaariin lukija ymmärtää nyt, miksi

Himalajan takaisen chakran sisälle on piirretty | | (kolmio, ensimmäinen viiva, kuutio,² toinen viiva ja viisikulmio, jonka keskellä on piste,

joko näin tai jossain muussa muodossa). Hän ymmärtäkää myös, miksi kabbalistinen ympyrä, kun sanan אלהים (Alhim eli Elohim) kirjaimet luetaan numeroarvonsa mukaan, paljastaa kuuluisan luvun 13514 eli anagrammisesti 31415 – astronomisen π:n (piin), joka on nimien dhyâni-buddhat, geberit, gibborimit, kabiirit ja elohimit salainen merkitys. Ne kaikki merkitsevät suuria ihmisiä, titaaneja, taivaallisia ihmisiä ja maan päällä jättiläisiä.

[s138] Seitsemän oli kaikilla kansoilla pyhä luku, mutta ketkään muut kuin heprealaiset eivät käyttäneet sitä fysiologisesti materialistisemmin. Heille 7 oli ennen kaikkea synnyttävä luku ja 9 miehinen kausatiivinen luku, joka

muodosti, niin kuin kabbalistit näyttävät, sanan eli *ets* – ”Edenin yrtti-tarhan puu”,³ neljännen Rodun kaksinkertainen hermafrodiittinen sauva. Sitä

¹ Ormazd on logos, ”esikoinen” ja aurinko.

² [Tai *neliö*.]

³ Tämä oli ”Pyhien pyhän” symboli, sukupuolisen erottautumisen 3 ja 4. Miltei jokainen heprean 22 kirjaimesta on pelkästään fallinen symboli. Noista kahdesta kirjai-

vastoin hindulaisille ja yleensä arjalaisille sen merkitys oli moninkertainen ja se koski miltei yksinään puhtaita metafysisiä [e115] ja astronomisia totuuksia.¹ Heidän rishinsä ja jumalansa, demoninsa ja sankarinsa ovat merkitykseltään historiallisia ja eettisiä eivätkä arjalaiset koskaan perustaneet uskontoaan pelkästään fysiologisiin symboleihin niin kuin vanhat juutalaiset tekivät. Tämä voidaan nähdä jo hindulaisten julkisista kirjoituksista. Että niiden kertomukset ovat verhottuja, näkyy siitä, että ne ovat ristiriidassa keskenään ja että miltei jokaisessa *purânassa* ja eepissä runossa esiintyy eri tulkinta. Mutta

---

mesta – kuten edellä esitettiin – toinen, *ajin*, on *negatiivinen* naisellinen kirjain, symbolisesti silmä, toinen on miehinen kirjain *tsadi*, kalakoukku tai nuoli.

¹ Muuan kabbalisti, joka vielä julkaisemattomassa teoksessa vertaa kabbalaa ja *Zoharia* arjalaiseen esoterismiin, kertoo meille että: ”Heprealaisten selvät, lyhyet, pontevat ja tarkat esitystavat ovat mittaamattoman paljon edellä hindulaisten kangertelevia laverteluja, aivan niin kuin psalmista vertauskuvallisesti sanoo: ’Minun suuni puhuu kielelläni, en tunne sinun lukujasi’ (71:15)... Hindulainen glyfi näyttää riittämättömydessään, ottamalla runsaasti itseensä aineksia ulkoapäin, että sillä on samanlainen lainattu höyhenpuku kuin oli kreikkalaisilla (valehtelevilla kreikkalaisilla) ja kuin on vapaamuurareilla. Mutta heprean kielen karkea yksitavuinen (ja näennäinen) köyhyys osoittaa sen tulleen paljon kaukaisemmasta muinaisuudesta kuin mikään näistä ja olleen niiden lähde [! ?] tai ainakin lähempänä vanhaa alkuperäistä lähdettä kuin mikään niistä.”

Tämä on kokonaan väärin. Meidän oppinut veljemme ja kirjoittajamme arvostelee nähtävästi hindulaisia uskonjärjestelmiä heidän *shastrojensa* ja *purânoittensa* mukaan, luultavasti juuri viimeksi mainittujen ja niiden uudenaikaisten käännösten mukaan, jotka orientalistit ovat pilanneet tunnistamattomiksi. Mutta meidän on katsottava heidän filosofisia järjestelmiään, heidän esoteerisia oppejaan, jos tahdomme löytää vertailukohtia. Epäilemättä *Mooseksen kirjojen*, vieläpä *Uuden testamentin* symboliikka johtuu samasta lähteestä. Mutta varmastikaan Kheopsin pyramidi, jonka kaikki mitat prof. Piazz Smyth on löytänyt toistettuina Salomonin oletetussa ja myyttisessä tempelissä, ei ole myöhemmältä ajalta kuin *Mooseksen kirjat*? Sen tähden jos on olemassa niin suuri yhtäläisyys kuin väitetään, se täytyy johtua siitä, että juutalaiset ovat orjallisesti kopioineet eivätkä egyptiläiset. Juutalaisten kirjoitusmerkit tai edes heidän kielensä heprea eivät ole alkuperäisiä. Ne on lainattu egyptiläisiltä, joilta Mooses sai viisautensa; koptilaisilta, vanhojen foinikialaisten todennäköisiltä sukulaisilta jollei vanhemmilta, ja hyksoilta, heidän (otaksutuilta) esi-isiltään, niin kuin Josefus osoittaa (*Contra Apionem*, 1, 25). Niin kyllä, mutta keitä olivat paimentolaiset hyksot? Ja keitä egyptiläiset? Historia ei tiedä mitään tästä asiasta vaan on täynnä pohdiskeluja ja teorioita, joita kukin historioitsija on ottanut oman tajuntansa syvyyksistä. (Ks. *Hunnuton Isis*, teologia osa 2, s. 34-41.) ”Khamismi” [eli vanha koptin kieli], sanoo Bunsen [*Egypt’s Place jne.*, IV, s. 142], ”on kotoisin Länsi-Aasiasta ja sisältää muutamia jälkiä seemiläisistä kielistä todistaen siten, että arjalainen ja seemiläinen rotu ovat alkuaan olleet yhtä”, ja hän sijoittaa suuret egyptiläiset tapaukset vuoteen 9000 eaa. Asia on niin, että muinaisessa esoterismissa ja arjalaisessa ajattelussa me tapaamme suurenmoisen filosofian, mutta heprealaisissa kirjoissa me tapaamme vain mitä hämmästyttävintä kekseliäisyyttä etsittäessä ylistystä falliselle palvonnalle ja seksuaaliselle teogoniale.

esoteerisesti luettuina ne kaikki ilmaisevat saman merkityksen. Niinpä yksi kertomus luettelee seitsemän maailmaa jättäen pois alemmat maailmat, joita on myös seitsemän. Näillä neljällätoista ylemmällä ja alemmalla maailmalla ei ole [e116] mitään tekemistä seitsemänkertaisen ketjun jaotuksen kanssa vaan ne kuuluvat puhtaasti eteerisiin näkymättömiin maailmoihin. Niitä tarkastellaan edempänä. Tässä kohtaa riittääköön, kun sanomme, että niihin viitataan tahallaan siten kuin ne kuuluisivat ketjuun. ”Toinen luokitus kutsuu seitsemää maailmaa nimillä maa, taivaanlaki, taivas, keskimäinen piiri, syntymän paikka, onnellisten asuinsija ja totuuden olinpaikka. Siinä asetetaan Brahmân pojat kuudenteen osastoon ja sanotaan, että viides, janar-loka, on se, mihin eläimet, jotka ovat hävinneet suuressa palossa, syntyvät uudelleen.”¹ Todellista esoteerista opetusta tarjotaan seuraavissa luvuissa symboliikasta puhuttaessa. Se, joka on siihen valmis, voi käsittää salatun merkityksen.

V SÄKEISTÖ - jatkuu

3. HÄN ON NIIDEN OHJAAVA HENKI JA JOHTAJA. KUN HÄN ALKAA TYÖSKENNELLÄ, HÄN EROTTAA ALEMMAN VALTAKUNNAN KIPINÄT (*kivennäisatomit*), JOTKA LEIJAILEVAT JA ILOSTA VÄREILEVÄT LOISTAVISSA ASUNNOISSAAN (*kaasumaisissa pilvissä*), JA MUODOSTAA NIISTÄ PYÖRIEN IDUT. HÄN SIJOITTAA NE AVARUUDEN KUUTEEN SUUNTAAN JA YHDEN KESKELLE – KESKUS-PYÖRÄN.

Pyörät, kuten jo selitettiin, ovat voimakkeskuksia, joiden ympärillä alkupe-
räinen kosminen aine laajenee ja kulkien läpi kaikki kuusi lujittumisen astetta
tulee pallomaiseksi ja lopulta muuttuu palloiksi eli sfääreiksi. Yksi esoteerisen
maailmansynnyn perusopeista on se, että elämäkalpojen (eli aionien) aikana
LIIKE, joka levon aikakausina ”sykkii ja värähtelee jokaisessa nukkuvassa
atomissa”² (Dzyanin kommentaari) saa yhä kasvavan [e117] taipumuksen
pyörivään liikkeeseen, kosmoksen ensimmäisestä heräämisestä uuteen ”päi-
vään” asti. ”Jumaluus tulee PYÖRRETUULEKSI.” Niitä kutsutaan myös ni-
mellä rotae – taivaankappaleiden liikkuvat pyörät, jotka ovat osallisia maan

¹ J. Dowson, *Hindu Classical Dictionary*, hakusana Loka.

² Kirjoittajan tavoin voidaan kysyä: ”Kuka voi vakuuttua tuon liikkeen muuttumisesta, koska koko luonto on silloin palautunut alkuperäiseen olemukseensa, eikä sitä voi olla kukaan näkemässä – ei edes jokin dhyâni-chohaneista, jotka kaikki ovat nirvânas-
sa?” Vastaus on: ”Kaikkea luonnossa on tarkasteltava analogian mukaan. Vaikka korkeimmat jumaluudetkaan (päänenkelit eli dhyâni-chohanit) eivät kykene tunkeutu-
maan niihin salaisuuksiin, jotka ovat meidän planeettajärjestelmämme ja näkyvän
kosmoksen tuolla puolen, kuitenkin menneinä aikoina oli suuria tietäjiä ja profeettoja,
jotka kykenivät tajuamaan hengityksen ja liikkeen mysteerin retrospektiivisesti, kun
maailmat olivat levossa ja aikakautiseen uneen vaipuneina.”

luomisessa – kun niiden merkitys viittaa tähtiä ja planeettoja elähdyttävään periaatteeseen. Sillä kabbalassa ne esitetään nimellä Aufanim, sfäärien ja tähtien enkelit, joiden elähdyttäviä sieluja ne ovat.¹

Tämän alkuperäisen aineen pyörreliikkeen laki on yksi kaikkein vanhimpia käsitteitä kreikkalaisessa filosofiassa, jonka ensimmäiset historian tuntemat viisaat melkein kaikki olivat mysteereihin vihittyjä. Kreikkalaiset saivat tämän aatteen egyptiläisiltä ja egyptiläiset kaldealaisilta, jotka olivat olleet esoteerisen koulun bramiinien oppilaita. Leukippos ja Abderan Demokritos – maagiinien oppilas – opettivat, että tämä atomien ja piirien kierrosliike oli olemassa ikuisuudesta [s141] asti.² Hiketas, Herakleides Pontikos, Ekfantos, Pythagoras ja kaikki hänen oppilaansa opettivat, että maa pyörii ympäri. Intialainen Āryabhata sekä Aristarkhos, Seleukos ja Arkhimedes laskivat sen kierroksen yhtä tieteellisesti kuin astronomit nykyään. Luonnonpyörteiden teoria oli taas tuttu Anaksagoraalle, ja hän kannatti sitä n. 500 eaa. eli miltei 2000 vuotta ennen kuin sen ottivat esille Galileo, Descartes, Swedenborg ja lopuksi vähin muutoksin Sir W. Thomson.³ Kaikki tuollainen tieto, jos vain sille annetaan ansaittu tunnustus, on kaikua ikivanhoista opeista, niin kuin tässä kirjassa yritetään selittää. Kuinka viimeisten vuosisatojen ihmiset ovat tulleet samoihin ajatuksiin ja johtopäätöksiin, joita opetettiin varmoina totuuksina temppelien kaikkein pyhimmän kätöksessä [e118] kymmeniätuhansia vuosia sitten, on kysymys, joka tulee erikseen käsiteltäväksi. Muutamat tulivat niihin fyysisen tieteen luonnollisen kehityksen ja itsenäisen havaintokykynsä avulla. Toiset – kuten Kopernikus, Swedenborg ja muutamat muut – huolimatta suuresta oppineisuudestaan saivat tietonsa ennemminkin intuitiivisesti kuin saamistaan aatteista, jotka tavalliseen tapaan olisivat kehittyneet tutkimuksen myötä.⁴

¹ Ks. Knorr von Rosenroth, *Kabbala Denudata*, vol. I, osa 2, *Apparatus in Librum Sohar*. R. Moscheh Korduero: *Tractatus de Anima*, s. 113; *Zohar*, II, 43a (Amst.-editio).

² Oppia maan pyörimisestä akselinsa ympäri opetti pythagoralainen Hiketas, luultavasti jo niin varhain kuin 500 eaa. Sitä opetti myös hänen oppilaansa Ekfantos, ja Herakleides, eräs Platonin oppilas. Auringon liikkumattomuuden ja maan kiertoliikkeen osoitti samoslainen Aristarkhos jo 281 eaa. olevan oletuksia, jotka sopivat yhteen havaittujen tosiasioiden kanssa. Heliosentristä teoriaa opetti myös noin 150 eaa. Seleukos Tigriksen varrella olevassa Seleukeiassa. [V. 500 eaa. sitä opetti Pythagoras. – H. P. B.] Sanotaan myös, että Arkhimedes, eräässä kirjassaan nimeltä *Psammites* [ὁ ψαμμίτης] teroitti aurinkokeskistä teoriaa. Maan pallomaisuutta opetti selvästi Aristoteles vedoten todisteeksi maan varjoon, joka näkyy kuussa pimennysten aikana. (Aristotle, *De Caelo*, II, 14.) Samaa aatetta puolustaa Plinius (*Naturalis historia*, II, lxxv). Nämä mielipiteet näyttävät kadonneen tiedosta yli tuhanneksi vuodeksi...” (Winchell, *World-Life*, IV, ”Pre-Kantian Speculations”, s. 551-552.)

³ Ks. hänen ”On Vortex Atoms”, *Philosophical Magazinessa*, XXXIV, heinäkuu 1867, s. 15-24.

⁴ Että Swedenborg, joka ei olisi mitenkään voinut tuntea buddhalaisuuden esoteerisia aatteita, tuli siitä huolimatta aivan lähelle okkultisia oppeja yleisissä käsityksissään, näkyy hänen tutkielmissaan pyörreteoriasta. A. Clissoldin käänöksessä, josta prof.

(Ks. ”Buddhan mysteeri”).

”Kuudella avaruuden suunnalla” tarkoitetaan tässä ”kaksinkertaista kolmiota”, puhtaan hengen ja aineen, arûpan ja rûpan yhdistymistä ja sekoittumista toisiinsa, minkä vertauskuvana kolmiot ovat. Tämä kaksoiskolmio on Vishnun merkki, se on Salomonin sinetti ja bramiinien Shrî-yantra.

V SÄKEISTÖ - jatkuu

4. FOHAT VETÄÄ SPIRAALIVIIVOJA YHDISTÄMÄÄN KUUDENNEN SEITSEMÄNTEEN – KRUUNUUN (a). VALON POIKIEN JOUKKO SEISOO KUSSAKIN KULMASSA, JA LIPIKAT OVAT KESKUSPYÖRÄSSÄ. HE (*lipikat*) SANOVAT: TÄMÄ ON HYVÄ (b). ENSIMMÄINEN JUMALALLINEN MAAILMA (c) ON VALMIS, ENSIMMÄINEN ON NYT TOINEN (*maailma*). SITTEEN ”JUMALALLINEN ARÛPA” (*muotoa vailla oleva ajatusmaailma*) [e119] HEIJASTUU CHHÄYÄ-LOKAAN (*ensimmäisen muodon varjomaailmaan eli älymaailmaan*), AUPAPÄDUKAN ENSIMMÄISEEN PUKUUN.

(a) Tämä ”spiraaliviivojen” vetäminen koskee ihmisen samoin kuin koko luonnon kehittymistä, joka tapahtuu asteittain, niin kuin kaikki muukin luonnossa (kuten tullaan huomaamaan II osan luvussa ”Ihmisrotujen alkuperä”). Vaikka ihmisen kuudes prinssiippi (buddhi, jumalallinen sielu) on pelkkä henkäys meidän käsityksemme kannalta, se on kuitenkin jotakin aineellista verrattuna jumalalliseen ”henkeen” (âtmaniin), jonka kantaja ja käyttöväline se on. Fohatia ollen JUMALALLINEN RAKKAUS (*Eros*), vetovoiman ja sympatian sähkövoima, kuvataan allegorisesti niin, että se pyrkii yhdistämään puhtaan hengen, AINOASTA absoluuttisesta erottamattoman säteen, sielun kans-

---

Winchell (*World-Life*, s. 567) mainitsee otteen, löydämme seuraavan yhteenvedon: ”Ensimmäinen syy on ääretön eli rajaton. Tämä antaa olemassaolon ensimmäiselle rajalliselle eli rajoitetulle [logokselle ilmenneenä ja universumille]. Se, mikä saa aikaan rajan, vastaa liikettä [ks. I säkeistöä edellä]. Se raja, joka muodostuu, on piste, jonka olemus on liike. Mutta koska se on ilman osia, ei tämä olemus ole varsinaista liikettä vaan ainoastaan yritys siihen. [Meidän opeissamme se ei ole ”yritys” vaan muutos ilmenemättömän ikuisesta värähtelystä ilmenneen eli ilmiömaailman pyörreliikkeeseen.]... Tästä ensimmäisestä johtuu laajennus, avaruus, kuva ja peräkkäisyys eli aika. Kuten geometriassa piste synnyttää viivan, viiva pinnan ja pinta kappaleen, tässä pisteen yrityksellä on taipumusta viivoihin, pintoihin ja kappaleisiin. Toisin sanoen universumi on olemassa *in ovo* ensimmäisessä luonnollisessa pisteessä... Se liike, jota kohti tuolla yrityksellä on taipumusta, on ympyränmuotoinen, koska ympyrä on kaikista kuvioista täydellisin... ”Täydellisimmän kuvan liikkeestä... täytyy olla alituisesti ympyrän muotoinen, ts. liikkeen täytyy kulkea keskukselta kehään ja kehästä keskukseseen.” (Vrt. *Principia Rerum Naturalium*, Dresden & Leibzig, 1733-1734, vol. I, ii, s. 27 eteenpäin.) Tämä on okkultismia, puhdasta ja selkeää.

sa. Nämä kaksi muodostavat ihmisessä MONADIN ja luonnossa ensimmäisen siteen aina ehdottoman ja ilmenneen välillä. Lause ”Ensimmäinen on nyt toinen (maailma)” – nim. lipikoiden – tarkoittaa samaa.

(b) ”Sotajoukko”, joka on kussakin kulmassa, on enkeliolentojen (dhyâni-chohanien) joukko. Ne on määrätty ohjaamaan ja valvomaan kukin omaa piiriään manvantaran alusta sen loppuun asti. Ne ovat kristillisten kabbalistien ja alkemistien ”mystisiä vartijoita” ja kuuluvat sekä symbolisesti että kosmogonisesti [s143] universumin numerojärjestelmään. Niitä lukuja, joiden kanssa näillä taivaallisilla olennoilla on tekemistä, on sangen vaikea selittää, koska jokainen luku koskee useita eriaatteisia ryhmiä, riippuen siitä, mitä erityistä ”enkeliön” ryhmää se on aiottu edustamaan. Tässä on symboliikan tutkijoilla *solmu*, jonka kanssa monet oppineet ovat menetelleet samoin kuin Aleksanteri Gordionin solmun kanssa, kun eivät ole kyenneet sitä aukaisemaan. Siitä on ollut suoranaisena seurauksena virheellisiä käsityksiä ja oppeja.

”Ensimmäinen on toinen”, koska ”ensimmäistä” ei todellakaan voi numeroida ensimmäiseksi tai pitää ensimmäisenä, sillä se on noumenonien maailma alkuperäisessä ilmennyksessään: totuuden maailman eli SATin kynnys, jonka maailman kautta meille saapuu se suoranainen voima, joka säteilee AINOASTA TODELLISUUDESTA, nimettömästä jumaluudesta. Tässä taas tuo sana SAT (*oleminen*), jota on mahdoton kääntää, on omiansa johtamaan väärinkäsitykseen, koska se, mikä on ilmennyt, ei voi olla SAT, vaan on jotakin ilmiöllistä, ei loputonta eikä tosiasiallisesti edes ikuista. Se on samanaikainen [e120] kuin Ainoa Elämä, ”ilman toista oleva”, mutta ilmennyksenä se on silti mâyâ – niin kuin kaikki muukin. Tätä ”totuudenmaailmaa”, niin kuin kommentaari sitä kutsuu, voidaan kuvata ainoastaan ”kirkkaana tähtenä, joka on pudonnut ikuisuuden sydäimestä; toivon majakkavalona, jonka seitsemässä säteessä riippuu seitsemän olemisen maailmaa”. Todellakin niin, sillä nämä ovat ne seitsemän valoa, joiden heijastuksia ovat kuolemattomat ihmismonadit – âtman eli jokaisen ihmisperheeseen kuuluvan luontokappaleen säteilevä henki. Ensiksi tämä seitsenäinen valo, sitten:

(c) ”Jumalallinen maailma” – ne lukemattomat valot, jotka syttyvät alkuaikaisesta valosta – buddhit eli muotoa vailla olevat jumalalliset sielut viimeisessä arûpa- (muotoa vailla olevassa) maailmassa; ”kokonaissumma” muinaisen säikeistön mystisellä kielellä sanottuna. *Katekismuksessa* annetaan mestarin kysyä opetuslapseltaan:

”Nosta pääsi, oi lanoo! Näetkö ylläsi tummalla keskiyön taivaalla loistavan yhden vai lukemattomia valoja?”

”Minä aistin yhden liekin, oi Gurudeva, minä näen siinä loistavan lukemattomia erottamattomia kipinöitä.”

”Oikein sanot. Ja nyt katso ympärillesi ja itseesi. Se valo, joka sisälläsi loistaa, tunnetko sen jollakin tavoin erilaiseksi kuin sen valon, joka loistaa ihmisveljissäsi?”

”Se ei ole millään tavoin erilainen, vaikka karma pitää vankia orjuudessa ja vaikka sen ulkonaiset verhot houkuttelevat tietämättömän sanomaan: ’Si-

nun sielusi ja minun sieluni.”

Salatieteen peruslaki on se, että luonnossa olevien yhdistelmien kaikki aineosat äärimmäisessä olemuksessaan – tähdestä [s144] kivennäisatomiin, korkeimmasta dhyâni-chohanista pienimpään likoeläimeen asti sanan täydellisimmässä merkityksessä, sovitettakoon se sitten henkiseen, älylliseen tai fyysiseen maailmaan – ovat yhtä. ”Jumaluus on rajaton ja ääretön laajennus”, sanoo okkulttinen aksiomi; siitä johtuu Brahmân nimi, niin kuin aiemmin on selitetty.¹ Maailman vanhimman kultin, auringon ja tulen palvonnan, perustuksena on syvä filosofia. Kaikista fyysisen tieteen tuntemista elementeistä on tuli se, joka on aina taitavasti välttänyt tarkkaa erittelyä. Väitetään, että [e121] ilma on sekoitus happi- ja typpikaasusta. Me katselemme universumia ja maapalloa aineena, joka koostuu määrättyistä kemiallisista molekyyleistä. Me puhumme kymmenestä alkuperäisestä maalajista ja annamme niille kreikkalaiset tai latinalaiset nimet. Me sanomme, että vesi on kemiallisesti yhdiste hapestä ja vedystä. Mutta mitä on TULI? Se on palamisen aiheuttaja, meille vastataan vakavasti. Se on lämpöä ja valoa ja liikettä ja yleensä fyysisten ja kemiallisten voimien yhteistyötä. Ja tätä tieteellistä määritelmää täydentää filosofisesti teologinen määritelmä *Webster’s Dictionaryssä*, missä selitetään, että tuli on ”rangaistuksen väline eli katumattomien rangaistus toisessa tilassa”. Tuon ”tilan” muuten arvellaan olevan henkinen, mutta voi! tulen läsnäolo näyttää taas vakuuttavasti todistavan, että se on luonnoltaan aineellinen. Puhuessaan siitä harhasta, että ilmiöitä pidetään yksinkertaisina, koska ne ovat tavallisia, professori Bain sanoo kuitenkin:

Tutut tosiasiat eivät tunnu itse kaipaavan selitystä vaan tuntuvat olevan jopa keino sen selittämiseen, mitä suinkin niihin voidaan yhdistää. Niinpä nesteiden kiehumisen ja haihtumisen arvellaan olevan hyvin yksinkertainen ilmiö, joka ei kaipaa selitystä vaan riittää selittämään tyydyttävästi harvinaisempia ilmiöitä. Että vesi kuivuu, on harjaantumattomalle ajattelijalle varsin ymmärrettävä asia. Sitä vastoin sille, joka on tutustunut luonnontieteisiin, on nestemäinen tila poikkeava ja selittämätön. Tulen syttyminen liekistä on SUURI TIETEELLINEN PULMA, vaikka harvat niin ajattelevat.²

Mitä sanoo esoteerinen oppi tulesta? ”Tuli on AINOAN LIEKIN täydellisin ja turmeltumattomin heijastus taivaassa niin kuin maan päällä. Se on jokaisen aineellisen olion elämä ja kuolema, alku ja loppu. Se on jumalallinen ’SUBSTANSSI’.” Siten eivät ainoastaan TULENPALVOJAT, parsilaiset, vaan vieläpä Amerikan vaeltavat villiheimot, jotka julistavat olevansa ”tulesta syntyneitä”, osoittavat uskossaan suurempaa tieteellisyyttä ja taikauskossaan suurem-

¹ *Rigvedassa* tapaamme nimet *Brahmanaspati* ja *Brihaspati* vuorotellen ja samaa merkitsevinä. Ks. myös *Brihadâranyaka-upanishad*. Brihaspati on jumalolento, jota kutsutaan ”jumalien isäksi”.

² *Logic* (1873), II, s. 125.

paa todenmukaisuutta kuin nykyajan fysiikka kaikkine pohdiskeluineen ja oppeineen. Kristitty, joka [s143] sanoo: ”Jumala on elävä tuli”, ja puhuu hel-luntain ”tulisista kielistä” ja Mooseksen ”palavasta pensaasta” on yhtä hyvin tulenpalvoja kuin joku ”pakanakin”. Mystikkojen ja kabbalistien joukossa olivat ruusuristiläiset niitä, jotka määrittelivät tulen todenperäisimmin. Hankikaa muutamalla kolikolla lamppu ja pitäkää siinä tarpeeksi öljyä, niin voitte sen liekillä sytyttää koko maailman lamput, kynttilät [e122] ja tulet, itse liekin vähentymättä. Jos jumaluus, perusyksyys, on ikuinen ja ääretön substanssi, joka ei koskaan pala (”Herra sinun Jumalasi on kuluttava tuli”), ei tunnu jär-jenmukaiselta, että okkulttista oppia pidetään epäfilosofisena, kun se sanoo: ”Siten muodostuivat arûpa- ja rûpa-maailmat: YHDESTÄ valosta seitsemän valoa, kustakin seitsemästä seitsemän kertaa seitsemän” jne.

V SÄKEISTÖ - jatkuu

5. FOHAT OTTAA VIISI HARPPAUSTA (*otettuaan aiemmin ensimmäiset kolme*)

(a) JA RAKENTAA SIIVEKKÄÄN PYÖRÄN NELIÖN JOKAISEEN KULMAAN NELJÄÄ PYHÄÄ... JA HEIDÄN JOUKKOJAAN VARTEN (b).

(a) ”Harppaukset” niin kuin jo selitettiin (ks. IV säkeistön kommentaari), tarkoittavat sekä kosmisia että inhimillisiä periaatteita. Viimeksi mainittuja periaatteita on eksoteerisessa jaotuksessa kolme (henki, sielu ja ruumis), mutta esoteerisessa laskelmassa seitsemän – kolme olemuksen sädetä ja neljä aspektia.¹ Ne, jotka ovat tutkineet Sinnettin kirjaa *Esoteric Buddhism*, käsittävät helposti nämä nimetykset. Himalajan takana on kaksi esoteerista koulua eli oikeastaan yksi koulu jaettuna kahteen osaan – toinen sisäisiä lanooita varten, toinen ulkonaisia eli puoleksi maallikkocheloja varten. Edellinen näistä opettaa seitsemästä, jälkimmäinen kuusiosaista ihmisperiaatteiden jaotusta.

Kosmiselta näkökannalta viisi ”harppausta”, jotka fohat ottaa, tarkoittaa tässä tietoisuuden ja olemisen viittä ylempää tasoa; kuudes ja seitsemäs (alaspäin laskien) ovat astraalinen ja mainen taso eli kaksi alinta.

(b) Neljä ”siivekkästä pyörää jokaiseen kulmaan... neljää pyhää ja heidän joukkojaan varten”. Nämä ovat dhyâni-chohanien ”neljä mahârâjää” eli suurta kuningasta, ne neljä devaa, jotka hallitsevat kukin yhtä neljästä ilmansuunnasta. Ne ovat ne hallitsijat eli enkelit, jotka johtavat [s146] pohjoisen, etelän, [e123] idän ja lännen kosmisia voimia, joilla kaikilla on määrätty okkulttinen ominaisuus. Näillä OLENNOILLA on myös tekemistä karman kanssa, koska viimeksi mainittu tarvitsee fyysisiä ja aineellisia välineitä päätöstensä toteuttamiseksi, kuten esim. neljänlaista tuulta, joilla tiede tunnustaa olevan joko

¹ Neljä aspektia ovat: ruumis, sen elämä eli elinvoima ja ruumiin ”kaksoispuoli” – kolmio, joka häviää ihmisen kuollessa – sekä neljänneksi kâma-rûpa, joka häviää kâma-lokassa.

pahan tai hyvän vaikutuksen ihmiskunnan terveyteen ja jokaiseen elävään olentoon. Okkulttista viisautta on siinä roomalaiskatolisessa opissa, joka lukee julkiset suuronnettomuudet, kuten kulkutaudit, sodat jne. johtuviksi näkymättömistä pohjoisen ja lännen ”lähettiläistä”. ”Idästä saapui Israelin Jumalan kirkkaus”, sanoo *Hesekiel* (43:2), kun taas *Jeremias* (1:14, 4:6, 6:1, 54:20), *Jesaja* ja psalmista vakuuttavat lukijoilleen, että kaikki paha auringon alla tulee pohjoisesta ja lännestä – mikä juutalaisiin sovitettuna kuulostaa kieltämättömältä ennustukselta. Tämä selittää myös, miksi Ambrosius ilmoittaa, että me tästä syystä ”kiroamme pohjantuulta ja että käännyimme kastetoimituksessa ensin (sideriseen) länteen hylätäksemme paremmin hänet, joka siinä asuu; tämän jälkeen käännyimme itään”.¹

Usko neljään mahârâjaan – neljän ilmansuunnan hallitsijaan – oli yleinen ja esiintyy yhä kristityillä.² Augustinuksen mukaan he kutsuvat niitä ”enkeli-voimiksi” ja ”hengiksi”, kun he itse luettelevat niitä, ja ”paholaisiksi”, kun pakanat mainitsevat ne. Mutta mikä on ero pakanoiden ja kristittyjen välillä tässä asiassa? Platonian seuraten Aristoteles selitti, että sanalla στοιχεῖα (elementit) ymmärrettiin ainoastaan niitä ruumiittomia periaatteita, jotka on sijoitettu meidän kosmisen maailmamme jokaiseen neljään suureen osastoon niitä valvomaan.³ Siten eivät pakanat enempää kuin kristitytkään *palvele* ja *jumaloi* elementtejä ja (kuviteltuja) ilmansuuntia, vaan niitä ”jumalia”, jotka hallitsevat kutakin niistä. Kirkolla on kahdenlaisia tähtiöintoja, [e124] enkeleitä ja paholaisia. Kabbalistilla ja okkultistilla on vain yksi luokka eikä kumpikaan heistä tee eroa ”valon hallitsijoiden” ja kosmokraattorien (”*Rectores tenebrarum harum*”⁴) välillä. [s147] Viimeksi mainittuja roomalaiskatolinen kirkko kuvittelee ja löytää ”valon hallitsijoista”, niin pian kuin jotakin niistä kutsutaan jollain muulla kuin kirkon käyttämällä nimellä. Ei hallitsija eikä mahârâja rankaise tai palkitse ”Jumalan” suostumuksella eli käskystä tai ilman sitä, vaan ihminen itse. Hänen omat tekonsa eli hänen karmansa vetää yksilöllisesti ja kollektiivisesti (kuten joskus tapahtuu kokonaisille kansoille) häneen kaikenlaatuista paha ja onnettomuutta. Me synnyttämme SYITÄ, ja

¹ *De Mysteriis Liber Unus*, II, § 7 (327). Vrt. Migne, *Patrologia Latina*, vol. 16, IV, 391.

² Oppinut Vossius sanoo teoksessaan *Theologia Gentili jne.*, kirja VII: ”Vaikka Augustinus sanoi, että jokaisella näkyvällä olennolla on tässä maailmassa jokin enkeli-voima [luonaan valvojana], ei tällä tule ymmärtää yksilöitä vaan kokonaisia olioiden luokkia, joista kullakin luokalla on todella erityinen enkeli vartijanaan. Hän on tässä yhtä mieltä kaikkien filosofien kanssa... Augustinukselle nämä enkelit ovat kohteista erillään olevia *henkiä*... jota vastoin [pakanallisille] filosofeille ne olivat jumalia.” Katsellessamme sitä rituaalia, jonka roomalaiskatolinen kirkko on vakiinnuttanut ”tähtien henkiä” varten, viimeksi mainitut epäilyttävästi muistuttavan noita ”jumalia”, ja muinainen ja nykyajan pakanallinen rahvas ei ole kunnioittanut tai rukoillut niitä enemmän kuin korkeasti sivistyneet katoliset kristityt nykyään Roomassa.

³ [*Meta ta fysika*, XII, 1074b.]

⁴ [Pimeyden hallitsijoiden, Ef. 6:12.]

nämä herättävät tähtimaailmassa vastaavia voimia, jotka magneettisesti ja vastustamattomasti vetäytyvät niiden luo – ja vaikuttavat niihin – jotka synnyttävät sellaisia syitä, olkoot nuo henkilöt suoranaisia pahantekijöitä tai ainoastaan pahuutta hautovia ajattelijoita. Ajatus on näet ainetta,¹ opettaa meille nykyaikainen tiede, ja ”olemassa olevan aineen jokaisen osan täytyy olla kaiken tapahtuneen rekisterinä”, kuten tri Jevons kertoo kirjassaan *Principles of Science* vihkimättömille. Nykyajan tiede vetäytyy joka päivä yhä enemmän okkultismin suureen pyörteeseen, epäilemättä tietämättään, mutta kuitenkin havaittavasti. Tieteen kaksi pääteoriaa mielen ja aineen suhteesta toisiinsa ovat monismi ja materialismi. Nämä kaksi täyttävät koko negatiivisen psykologian alan, lukuun ottamatta saksalaisten panteististen koulujen puoleksi okkultisia mielipiteitä.²

[e125][s148]

Egyptiläisissä temppeleissä oli Clemens Aleksandrialaisen mukaan suunaton esirippu erottamassa pyhäkköä väen kokoontumispaikasta. Juutalaisilla oli samalla tavalla. Kummallakin oli esirippu vedetty viiden pilarin (viisikulmion) yli, mikä kuvasi esoteerisesti viittä aistia ja viittä kantarotua. Sen sijaan esiripun neljä väriä kuvasi neljää ilmansuuntaa ja neljää maista elementtiä. Se oli kokonaisuudessaan allegorinen vertauskuva. Näiden korkeiden johtajien välityksellä, jotka hallitsevat kukin yhtä neljästä ilmansuunnasta ja elementis-

¹ Ei tietenkään siinä merkityksessä kuin saksalainen materialisti Moleschott arvelee vakuuttaessaan, että ”ajatus on aineen liikettä” – mikä on lähes vertaansa vailla oleva mielettömyys. Mentaaliset ja ruumiilliset tilat ovat sellaisinaan täydelleen toistensa vastakohtia. Mutta se ei vaikuta siihen näkökantaan, että jokainen ajatus fyysisen seurauksensa (aivojen muutoksen) lisäksi esiintyy objektiivisessä – vaikka meille yliaistillisen objektiivisessä – muodossa astraalitasolla. (Ks. *The Occult World*, 1885, s. 131-132.)

² Nykyaikaisten tieteellisten ajattelijoiden näkemykset mielen ja aineen suhteesta toisiinsa voidaan tiivistää seuraavaan kahteen hypoteesiin. Niistä näkyy, että kummatkin sulkevat pois sen mahdollisuuden, että voisi olla olemassa riippumaton sielu, erillään niistä fyysisistä aivoista, joiden avulla se toimii. Nämä hypoteesit ovat:

1) MATERIALISMI, se teoria, joka pitää mentaalisia ilmiöitä aivomolekyylin muutoksen tuotteina, ts. tuloksena liikkeen muuttumisesta tunteeksi (!). Karkeampi suunta meni kerran niin pitkälle, että se piti mieltä ”erityisenä liikkeen ilmenemismuotona” (!!), mutta onneksi tätä näkemystä pitävät nykyään jo useimmat tiedemiehistä absurdina.

2) MONISMI eli ”ainoan substanssin oppisuunta” on hienompi negatiivisen psykologian muoto, jota yksi sen kannattajista, prof. Bain älykkäästi kyllä kutsuu ”varovaiseksi materialismiksi”. Tämä oppi, jolla on sangen laaja kannatus ja jonka tunnustajien joukkoon kuuluu sellaisia miehiä kuin Lewes, Spencer, Ferrier jne., edellyttää kyllä, että ajatus ja mentaaliset ilmiöt yleensä ovat perin juurin aineelle vastakkaisia, mutta hän pitää kumpaakin yhden ja saman substanssin kahtena puolena eli aspektina sen ollessa jossain tilassa. Ajatus ajatuksena, he sanovat, on vastakkainen aineellisille ilmiöille, mutta sitä on samalla pidettävä ainoastaan ”hermoliikkeen subjektiivisena puolena” – mitä oppineemme sillä sitten mahtavatkaan tarkoittaa.

tä, voivat meidän viisi aistiamme havaita luonnon salattuja totuuksia, eivätkä suinkaan, niin Clemens tahtois selittää, elementit sellaisenaan antaneet pakanoillemme jumalallista tietoa eli tietoa Jumalasta.¹ Egyptiläisten vertauskuva oli henkinen, mutta juutalaisten pelkästään materialistinen, sillä siinä tosiaan kunnioitettiin ainoastaan sokeita elementtejä ja kuviteltuja ilmansuuntia. Mikä olisi näet ollut tarkoituksena nelikulmaiselle tabernaakkelille, jonka Mooses erämaassa pystytti, jos sillä ei olisi ollut mitään kosmista merkitystä? ”Tee väliverho... sinipunaisesta, purppuraisesta ja karmiinpunaisesta... Oviverhoa varten tee viisi akasiapuista pylvästä ... neljä pronssikoukkuja sen neljään kulmaan... hienosta puusta neljään sivuun, pohjoiseen, etelään, länteen ja itään... tabernaakkelista... ja taidokkaita kerubinkuvia.”²

Tabernaakkeli ja nelikulmainen esipiha, kerubit ja kaikki muu olivat tarkalleen samat kuin egyptiläisissä tempeleissä. Tabernaakkelin neliömuoto merkitsi tarkalleen samaa kuin se vielä tänä päivänä merkitsee kiinalaisten ja tiibetiläisten eksoteerisessa palvonnassa, ja neljä ilmansuuntaa merkitsi samaa kuin pyramidien, obeliskien ja muiden nelikulmaisten rakennelmien neljä sivua. Josefus ottaa asiakseen selittää koko asian. Hän vakuuttaa, että tabernaakkelin pylväät olivat samat kuin ne, [e126] jotka Tyroksessa pystytettiin neljälle elementille. Ne pantiin jalustoille, joiden neljä sivua [s149] olivat neljää ilmansuuntaa kohti. Hän lisää, että ”jalustojen kulmilla oli neljän eläinradan merkin muoto”, ja ne edustavat samoja suuntia.³

Sama aate voidaan löytää zoroasterilaisista luolista, Intian kalliotempeleistä ja kaikista muinaisuuden pyhistä nelikulmaisista rakennuksista, jotka ovat säilyneet tähän päivään asti. Sen todistaa ratkaisevasti Lajard, joka löytää neljä ilmansuuntaa ja neljä alkuelementtiä jokaisen maan uskonnosta nelikulmaisten obeliskien, pyramidien neljän sivun ym. muodossa. Näiden elementtien ja niiden ilmansuuntien johtajat ja hallitsivat olivat neljä mahârâjaa.

Jos tutkija tahtois tietää niistä enemmän, hänen on vain verrattava Hesekielin näkyä (luku 1) siihen, mitä tunnetaan kiinalaisesta buddhalaisuudesta, (jopa sen julkisissa opeissa), ja tutkittava näiden ”suurten kuninkaiden” ulkomuotoa. Past. Joseph Edkinsin mielestä ”nuo devat hallitsevat yksi kutakin suurta mannerta, joihin hindulaiset jakavat maailman... Kukin johtaa yhtä henkiolentojen sotajoukkoa ihmiskunnan ja buddhalaisuuden suojelemiseksi.”⁴ Tämä onkin aivan oikein sanottu näistä neljästä taivaallisesta olennosta,

¹ Siten lause ”Significabat autem, quod natura elementorum obtinet Dei revelationem”, ”elementtien luonnon avulla hän saa ilmoituksen jumalasta” (Clement, *Stromata*, V, vi) soveltuu kumpaankin käännökseen tai ei kumpaankaan. Ks. *Zend-Avesta*, vol. II, s. 228, ja Plutarch, *De Iside*, § 30, ja verratkaa niitä J.-B.-Félix Lajardin teokseen *Mémoires de l'Institut de France. Académie des Inscriptions*, XX, Paris 1854, s. 8 av.

² 2. *Moos.*, luvut 26 ja 27.

³ Josephus, *Jewish Antiquities*, VIII, iii, § 4, 6 ja 9 [*Judaike arkhaiologia* (Juutalaisten historia)].

⁴ *Chinese Buddhism*, s. 216. Hindut sattuvat jakamaan maailman seitsemään mantereeseen.

paitsi mikä koskee niiden suosiota buddhalaisuuteen nähden. Ne ovat ihmiskunnan suojelijoita ja myös karman toimeenpanijoita maan päällä, kun taas lipikat ovat tekemisissä ihmiskunnan kuoleman jälkeisen kohtalon kanssa. Samalla ne ovat neljä elävää olentoa, ”joilla on ihmisen kaltaisuus” Hesekeelin näyissä ja joita Raamatun kääntäjät kutsuvat kerubeiksi, serafeiksi jne. Okkultistit kutsuvat niitä siivekkäiksi palloiksi, tulipyöriksi, ja hindulaisessa pantheonissa niille annetaan erilaisia nimiä. Kaikki nuo gandharvat, ”suloiset laulajattaret, asurat, kimnaratat ja nâgat ovat neljän mahârâjan allegorisia kuvauksia. Serafit ovat niitä taivaan tulisia käärmeitä, jotka tavataan eräissä kohdassa, missä Meruvuorta kuvataan ”korkeana kunniankukulana, jumalien ja taivaallisten laulajien arvokkaana asuinsijana... johon eivät syntiset ihmiset pääse... koska käärmeet vartioivat sitä”. Niitä kutsutaan kostajiksi ja ”siivekkäiksi pyöriksi”.

Kun niiden tehtävä ja luonne on siis selitetty, katsokaamme, mitä [e127] kristilliset raamatunselittäjät sanovat kerubeista. ”Heprean kielessä tuo sana merkitsee tiedon täydellisyyttä, ja enkeleitä kutsutaan sillä nimellä ihmeellisen tietonsa vuoksi, ja sen tähden niitä myös käytettiin rankaisemaan ihmisiä jotka olivat omistavinaan jumalallista tietoa.”¹ [s150] Aivan oikein! Ja vaikka tämä ilmoitus on epämääräinen, se osoittaa, että kerubi, joka asetettiin Edenin puutarhan portille syntiinlankeemuksen jälkeen, toi kunnianarvoisille tulkitsijoille mieleen ajatuksen rangaistuksesta, joka johtui kielletyn tieteen eli jumalallisen tiedon harrastuksesta – ja joka johtaa tavallisesti toiseen ”lankeemukseen”, nimittäin jumalien eli ”Jumalan” lankeemukseen, ihmisten mielestä. Mutta koska vanha hyvä Cruden ei tiennyt mitään karmasta, hänelle on annettava anteeksi. Allegoria on kuitenkin ajatuksia herättävä. Merusta, jumalien asunnosta, Edeniin on välimatka sangen lyhyt, ja hindulaisten käärmeistä ofiittien² kerubeihin, joista seitsemästä kolmas oli lohikäärme, on ero vielä pienempi, sillä kummatkin vartioivat salaisen tiedon valtakuntaan pääsyä. Hesekiel kuvaa sitä paitsi selvästi neljää kosmista enkeliä:

Tämän minä näin: Pohjoisesta tuli myrskytuuli ja suuri pilvi, joka liekehti tulta... ja keskellä hehkua näkyi neljän olennon hahmot... Niillä oli ihmisen muoto, mutta kullakin oli neljät kasvot ja kullakin oli neljä siipeä... ihmisen kasvot³... leijonan kasvot... härän kasvot... kotkan kas-

---

seen, sekä eksoteerisesti että esoteerisesti, ja heidän neljän kosmisen devansa sijasta onkin kahdeksan, jotka hallitsevat kompassin kahdeksaa ilmansuuntaa eikä mantereita.

¹ Cruden tulkinnut hakemistossaan: *Genesis*, 3:24.

² Ofiitit (kr. *ofis* ’käärme’), gnostilainen lahko, joka palvoi paratiisin käärmettä, joka oli antanut ihmisille gnosisen eli tiedon. – Suom. toim.

³ ”Ihminen” on tähän pantu ”lohikäärmeen” sijasta. Roomalaiskatolisen kirkon tunnustamat enkelit, jotka vastaavat näitä kasvoja, olivat ofiiteilla: lohikäärme – Rafael; leijona – Mikael; härkä – Uriel; kotka – Gabriel. Nämä neljä ovat samat kuin evankeleistoilla ja ovat evankeliumien otsakekuvina.

vot... Näiden olentojen välissä näkyi kuin liekehtiviä hiiliä... Ja tämän minä näin: Jokaisen vieressä oli pyörä, joka kosketti maata... neljä pyörää... Niissä oli kuin toinen pyörä ristikkäin toisen kanssa... sillä pyöriä liikutti sama henki...¹

Rakentajia on kolme pääryhmää ja on yhtä monta ryhmää planeettahenkiä ja lipikoita, ja kukin ryhmä on taas jaettu seitsemään alaryhmään. Jopa tällaisessa laajassa teoksessa on mahdotonta ryhtyä yksityiskohtaisesti tutkimaan edes kolmea pääryhmää, sillä se vaatisi aivan erikoisen niteen. Rakentajat edustavat ensimmäisiä ”järkisyntyisiä” olentoja ja siis alkuaikaisia rishiprajâpateja; myös Egyptin seitsemää suurta jumalaa, joiden pää on Osiris; zoroasterilaisten seitsemää amshaspendiä, joiden pää on [e128] Ormazd; ”seitsemää läsnäolon henkeä”; seitsemää sefiraa (sefirot), jotka erkanivat ensimmäisestä kolmiosta jne.²

Ne rakentavat eli pikemminkin pystyttävät uudestaan jokaisen järjestelmän ”yön” jälkeen. Toinen rakentajien ryhmä on yksinomaan meidän planeettaketjumme arkkitehti; ja kolmas on ihmiskuntamme alkuunpanija, mikrokosmoksen makrokosminen prototyyppi.

Planeettahenget ovat yleensä tähtien ja varsinkin planeettojen elähdyttäviä henkiä. Ne hallitsevat ihmisten kohtaloa, jotka kaikki ovat syntyneet jonkin tähtikuvion alla. Toisella ja kolmannella ryhmällä, jotka kuuluvat muihin järjestelmiin, on sama tehtävä, ja kaikki johtavat luonnon eri osastoja. Hindulaisessa eksoteerisessä pantheonissa ne ovat vartioivia jumalia, jotka hallitsevat kompassin kahdeksaa suuntaa – neljää pääilmansuuntaa ja neljää väliilmansuuntaa – ja niitä kutsutaan *lokapâloiksi*, ”maailman ylläpitäjiksi eli vartijoiksi” (näkyvässä kosmoksessamme), joista Indra (itä), Yama (etelä), Varuna (länsi) ja Kuvera (pohjoinen) ovat pääjumalia. Niiden elefantit ja puoliset ovat tietysti mielikuvituksen tuotetta ja kuuluvat myöhempään lisäykseen, vaikka niilläkin kaikilla on okkulttinen merkityksensä.

Lipikat (joita kuvataan IV säkeistön 6. kommentaarissa) ovat universumin henkiä, jota vastoin rakentajat ovat ainoastaan meidän omia planeettajumaluuksiamme. Edelliset kuuluvat maailmansynnyn kaikkein okkulttisimpaan puoleen, josta tässä ei voi puhua. Tuntevatko adeptitkaan – edes korkeimmat – tämän enkelijärjestön kolminkertaiset asteet vai ainoastaan alimman, jolla

¹ *Hesekielin kirja*, luku 1.

² Juutalaisilla, paitsi kabbalisteilla, ei ollut mitään nimiä merkitsemässä itää, länttä, etelää ja pohjoista, vaan he esittivät käsitteen sanoilla edessä, takana, oikealla ja vasemmalla. He sekoittivat nämä sanat hyvin usein eksoteerisesti ja tekivät niin muodoin Raamatun salaverhot vielä sekavammiksi ja vaikeammiksi tulkita. Kun tähän lisätään se tosiasia, että Kuningas Jaakko I:n Englannin Raamatun ”neljästäkymmenestäseitsemästä kääntäjästä ainoastaan kolme ymmärsi hepreaa ja näistä kaksi kuoli ennen kuin psalmit oli käännetty” (*Royal Masonic Encyclopaedia*), niin voi helposti ymmärtää, kuinka luotettavana Raamatun englanninkielistä versiota voidaan pitää. Tässä teoksessa on yleensä seurattu roomalaiskatolilaisten Douay-raamattua.

on tekemistä meidän maailmamme aikakirjojen kanssa, on kysymys, johon tämän kirjoittaja ei ole valmis vastaamaan, mutta hän on taipuvainen kannattamaan jälkimmäistä olettamusta. Sen korkeimmasta asteesta opetetaan vain tämä: lipikat ovat yhteydessä karman kanssa – ne ovat sen suoranaisia muistiinpanijoita.¹

[e129][s152]

V SÄKEISTÖ - jatkuu

6. LIPIKAT YMPÄRÖIVÄT KOLMION, ENSIMMÄISEN (*pystysuoran viivan eli luvun 1*), KUUTION, TOISEN, JA VIISIKULMION MUNAN (*ympyrän*) SISÄLLÄ (a). SE ON PIIRI, JONKA NIMI ON ”ÄLÄ MENE YLI”, NIITÄ VARTEN, JOTKA LASKEUTUVAT JA NOUSEVAT (*ja myös niitä varten*), JOTKA KALPAN AIKANA KULKEVAT SUURTA ”OLE MEIDÄN KANSSAMME” -PÄIVÄÄ KOHTI (b)... SITEN MUODOSTUIVAT RÛPA JA ARÛPA (*muotoa vailla oleva maailma ja muotojen maailma*), YHDESTÄ VALOSTA SEITSEMÄN VALOA, KUSTAKIN SEITSEMÄSTÄ SEITSEMÄN KERTAA SEITSEMÄN VALOA. PYÖRÄT VARTIOIVAT PIIRIÄ.....

Säkeistö jatkuu nyt yksityiskohdittain luokittelemalla enkelihierarkian järjestöjä. Neljän ja seitsemän ryhmästä emanoituu järjestä syntyneiden kymmenen, kahdentoista, kahdenkymmenenryhden jne. ryhmät. Kaikki nämä jakaantuvat edelleen seitsikkojen, yhdeksikkojen, kaksientoista jne. alaosastoihin, kunnes pää väsy laskemaan näitä loppumattomia taivaallisia sotajoukkoja ja olentoja, joista jokaisella on määrätty tehtävänsä näkyvän kosmoksen hallitsemisessa sen olemassaolon aikana.

(a) Tämän shlokan ensimmäisen lauseen esoteerinen merkitys on se, että ne, joita on kutsuttu lipikoiksi, karmallisten tilikirjojen pitäjiksi, laativat ylipääsemättömän raja-aidan persoonallisen EGON ja persoonattoman ITSEN välille, joista jälkimmäinen on edellisen noumenon ja alkulähde. Siitä johtuu vertaus. Ne ympäröivät tämän aineellisen ilmenneen maailman ”älä mene yli”-kehällä. Tämä maailma on (objektiivinen) symboli YHDESTÄ, joka on jakautunut moniin illuusion tasolla, Adista (ensimmäisestä) eli ekasta (yhdestä). Ja tämä yksi on näkyvän universumin pääluojien eli arkkitehtien kollektiivinen yhdistelmä eli kokonaisuus. Heptrealaisessa okkultismissa niiden nimi on sekä Akhat, feminiininen, yksi, että Ehad, myös yksi, mutta maskuliininen. Mono-

¹ Pyhän ja salaisen tiedon muinainen symboli oli yleisesti puu, jolla tarkoitettiin myös pyhää kirjaa eli merkintää. Sen tähden sana lipikat merkitsee kirjoittajia eli kirjureita. Siitä johtuvat lohikäärmeet, viisauden symbolit, jotka vartioivat tiedon puita. Siitä johtuu hesperidien ”kultainen” omenapuu; Meruvuoren ”rehevät puut” ja kasvullisuus, jota käärmeet vartioivat. Juno, joka antaa Jupiterille heidän häissään puun, jossa on kultaiset hedelmät, on toinen muoto siitä, että Eeva tarjoaa Aadamille omenan tiedon puusta.

teistit ovat käyttäneet (ja yhä käyttävät) väärin kabbalan syvää esoterismia sovittaen nimen, jolla ainoa korkein olemus tunnetaan, SEN ilmennykseen, sefirot-elohimiin, ja kutsuvat sitä Jehovahksi. Mutta tämä [e130] on aivan mielivaltaista ja vastoin kaikkea järkeä ja logiikkaa, koska sana Elohim on monikollinen substantiivi, sama kuin monikollinen sana *Hajim*, johon se usein sekoitetaan.¹ Sitä paitsi okkulttisessa metafysiikassa on tarkasti puhuen kaksi ”YHTÄ” – se Yksi, joka on absoluuttisuuden ja äärettömyyden saavuttamattomalla tasolla, jota ei ole mahdollista pohtia, ja toinen Yksi emanaatioiden tasolla. Edellinen ei voi emanotua eikä jakautua, sillä se on ikuinen, absoluuttinen ja muuttumaton, mutta toinen voi sen tehdä, koska se on niin sanoaksen heijastus ensimmäisestä Yhdestä (sillä se on logos eli *Îshvara* harhan universumissa).² Se emanoi itsestään – niin kuin ylempi sefirot-kolmio emanoi alemmat seitsemän sefiraa – seitsemän sädettä eli *dhyâni-chohania*. Toisin sanoen homogeeninen tulee heterogeeniseksi, ”protyyli” erilaistuu alkuaineeksi. Mutta elleivät nämä palaa alkuperäiseen elementtiinsä, ne eivät koskaan voi kulkea layan eli nollapisteen toiselle puolelle.

Siten allegoriassa lipikat erottavat puhtaan hengen maailman (eli tason) aineen maailmasta. Ne, jotka ”laskeutuvat ja nousevat” – ts. ruumiillistuvat monadit ja ihmiset, jotka pyrkivät puhdistautumiseen ja ”nousuun”, vaikkeivät vielä ole saavuttaneet päämäärää –, voivat kulkea ”älä mene yli” -kehän yli vasta ”ole meidän kanssamme” -päivänä. Se on päivä, jolloin ihminen, vapautuen tietämättömyyden kahleista [e131] tunnistaa täydellisesti persoonallisuuden sisällä olevan egon – jota hän virheellisesti pitää omanaan – erottamattomuuden UNIVERSAALISTA EGOSTA (anima supra-mundi). Hän upoutuu siten ainoaan olemukseen tullakseen ei ainoastaan yhdeksi ”meidän

¹ *Sefer jetsirassa* [§ 9] ja muualla oleva lause ”Ahat-ruah-Elohim-Hajim” osoittaa, että Elohim on korkeintaan androgyyninen, vaikka feminiininen elementti on miltei vallitseva, sillä se kuuluisi käännettynä: ”Yksi on hän [feminiini], elämän Elohimin henki”. Niin kuin sanottu edellä, Ahath on feminiininen, ja Ehad on maskuliininen, ja molemmat merkitsevät YHTÄ.

² Tätä metafyyisistä oppia voi tuskin kuvailla paremmin kuin T. Subba Row on tehnyt *Bhagavadgîtâ*-luennoissaan: ”Mûlaprakriti [Parabrahmanin verho] toimii yhtenä voimana logoksen [eli *Îshvaran*] kautta... Nytpä Parabrahman... on se ainoa olemus, josta lähtee olemassaoloon voimakeskus, jota toistaiseksi kutsun logokseksi... Sitä kutsuvat verbumiksi kristityt, ja se on jumalallinen *Khristos*, joka on ikuinen isänsä helmassa. Buddhalaiset kutsuvat sitä Avalokiteshvaraksi... Miltei jokaisessa oppijärjestelmässä on määritelty sellainen henkinen voimakeskus, joka on syntymätön ja ikuinen ja joka on olemassa latentissa tilassa Parabrahmanin helmassa pralayan kestäessä ja lähtee taas tietoisien voiman keskuksena, kun kosminen toimintakausi alkaa...” Sillä niin kuin luennoitsija jo aiemmin sanoi, Parabrahman ei ole sitä eikä tätä, se ei ole edes tietoisuus, koska sen ei voi sanoa olevan suhteessa aineeseen tai mihinkään ehdolliseen. Se ei ole ego eikä ei-ego eikä edes *âtman*, vaan se on todellakin kaikkien ilmennysten ja olemismuotojen ainoa lähde. [*The Theosophist*, VIII, helmikuu 1887, s. 303-304; julkaistu suomeksi kirjana: T. Subba Row: *Bhagavad Gîtân filosofiaa*. Helsinki 1978].

kanssamme” (niiden ilmenneiden universaalien elämien kanssa, jotka ovat ”YKSI” ELÄMÄ) vaan tullakseen itse tuoksi elämäksi.

[s154] Astronomisesti ”älä mene yli” -piiri, jonka lipikat vetävät ”kolmion, ensimmäisen, kuution, toisen ja viisikulmion” ympäri sulkeakseen nämä luvut piiriin, näkyy tässä uudelleen sisältävän luvun 31415 symbolin eli sen tekijän, jota käytetään jatkuvasti matemaattisissa tauluissa, arvon π (pii), sillä geometriset kuviot edustavat tässä numeroarvoja. Yleisen filosofisen opin mukaan tämä piiri on toisella puolella niiden piiriä, joita astronomiassa kutsutaan tähtisumuksi. Mutta tämä on yhtä erehdyttävä aate kuin se topografia ja ne kuvaukset, jotka esitetään *purânoissa* ja muissa eksoteerisissa kirjoissa devalokamaailmojen ja taivaankansien 1008 maailmasta. Nämä ovat tietysti maailmoja sekä esoteerisissa että profaaneissa tieteellisissä opeissa, ja niin laskemattomien pitkien matkojen päässä, että lähimmän valo, vaikka se on vasta nyt saapunut uudenaikaisten ”kaldealaisten” näkyviin, oli jättänyt valolähteensä kauan ennen sitä päivää, jolloin sanat ”Tulkoot valkeus” lausuttiin. Mutta nämä eivät ole maailmoja devaloka-tasolla vaan meidän kosmoksessamme.

Kemisti menee tutkimallaan ainetasolla *laya*- eli nollakohtaan asti ja joutuu umpikujaan. Fyysikko ja astronomi laskee miljardeja kilometrejä tähtisumujen tuolle puolen ja joutuu myös umpikujaan. Puoleksi vihitty okkultisti kuvittelee tämän *laya*-pisteen olevan jollakin sellaisella tasolla, joka olematta fyysinen on kuitenkin ihmisjärjelle käsitettävä. Mutta täydellinen vihitty tietää, että ”älä mene yli” -kehä ei ole paikallisuus ja ettei sitä voi mitata välimatkan mukaan vaan että se on olemassa äärettömyyden absoluuttisuudessa. Tässä täydellisen vihityn ”äärettömyydessä” ei ole korkeutta, leveyttä eikä paksuutta vaan kaikki on mittaamatonta syvyyttä, joka ulottuu alas fyysiseltä ”parametafyysiselle” asti. Käytettäessä sanaa ”alas” tarkoitetaan oleellista syvyyttä – ”ei missään ja kaikkialla” – eikä fyysisen aineen syvyyttä.

Jos tutkii huolellisesti kansanomaisten uskontojen eksoteerisia ja karkean antropomorfisia allegorioita, niissäkin voidaan hämärästi huomata se oppi, jota on kuvattu ”älä mene yli” -kehällä, jota lipikat vartioivat. Niinpä se löytyy [e132] jopa vedantalaisen vishishtâdvaita-lahkon opetuksista, joka on Intian lahkoista kaikkein sitkeimmin antropomorfinen. Me luemme siitä, että se vapautunut sielu, joka on saavuttanut mokshan (autuudentilan, joka merkitsee ”bandhasta” eli orjuudesta vapautumista) nauttii autuutta paikassa, jota kutsutaan PARAMAPADAKSI. Tämä paikka ei ole aineellinen vaan tehty shuddhasattvasta [s155] (olemuksesta, josta Îshvaran – ”Herran” – ruumis on muodostunut). Siellä muktat eli jîvâtmanit (monadit), jotka ovat saavuttaneet mokshan, eivät koskaan enää ole aineen tai karman ominaisuuksien alaisia. ”Mutta jos ne päättävät tehdä hyvää maailmalle, ne voivat ruumiillistua maan päälle.”¹ Sitä tietä, joka vie paramapadaan eli aineettomiin maailmoihin tästä maailmasta, kutsutaan devayânaksi. Kun joku ihminen on saavuttanut

¹ Näitä vapaaehtoisia jälleensyntyimiä kutsutaan meidän opeissamme nirmânakâyoiksi (ihmisten jäljellä oleviksi henkisiksi periaatteiksi).

mokshan ja ruumis kuolee:

...Jîva [sielu] menee *sûkshma-sharîran*¹ kanssa ruumiin sydämeistä brahmarandhraan, pääläelle, kulkien läpi sushumnan, joka yhdistää sydämen brahmarandhraan. Jîva murtautuu brahmarandhran läpi ja menee auringon alueelle (sûryamandalaan) auringonsäteiden välityksellä. Sitten se menee auringossa olevan mustan pilkun kautta paramapadaan... Jîvaa ohjaa matkallaan paramapadaan korkein joogalla saavutettu viisaus.² Jîva etenee sitten paramapadan luo adhivâhikoiden (kantajia matkan aikana) – jotka tunnetaan nimillä Archi, Ahas, Pûrvapaksha, Uttarâyana, Samvatsara, Aditya, Chandra, Vaidyuta, Varuna, Indra, prajapâtî – ja lopulta pääasiallisesti Amânavan (Vishnun inkarnaation) avulla. *Archit* ja muut tässä mainitut ovat eräitä puhtaita sieluja eivätkä tavallinen yö, päivä, kuukausi, vuosi, ilma jne.³

Mitkään henget paitsi ”muistiinpanijat” (lipikat) eivät ole koskaan ylittäneet sen kiellettyä viivaa eivätkä ketkään tule sitä tekemään seuraavan pralay-an aikaan asti, sillä se on raja, joka erottaa rajallisen – olkoon se ihmisen näkökyvylle kuinka rajaton tahansa – todella ÄÄRETTÖMÄSTÄ. Ne henget, jotka mainitaan tässä ”nousevina ja laskeutuvina”, ovat taivaallisten olentojen sotajoukkoja, niin kuin niitä vapaasti kutsutaan. Mutta itse asiassa ne eivät ole mitään senlaatuista. [e133] Ne ovat korkeampien maailmojen olentoja olemassaolon hierarkiassa, niin mittaamattoman korkeita, että niiden täytyy esiintyä meille jumalina ja kollektiivisesti JUMALANA. Mutta samanlaisilta täytyy meidän kuolevaisten ihmisten tuntua muurahaisesta, joka miettii oman käsityskykyasteikkonsa mukaan. Muurahainen saattaa myös, mikäli tiedämme, nähdä persoonallisen Jumalan kostavan sormen sen vintiön kädessä, joka kiusanteossa hävittää hetkessä sen keon, moniviikkoisen työnteon tulokset – [s156] jolloin viikot ovat hyönteisten ajanlaskussa pitkiä vuosia. Muurahainen, johon se koskee kipeästi, voi myös lukea ansaitsemattoman onnettomuuden sallimuksen ja synnin yhteistulokseksi ja nähdä siinä ihmisen tavoin esivanhempiansa synnin seuraukset. Kuka tietää ja kuka voi todistaa tai kieltää?

Kieltäytyä tunnustamasta koko aurinkokunnassa mitään muita järkeviä ja älyllisiä olentoja inhimillisellä tasolla kuin me itse on aikamme suurinta itse-

¹ *Sûkshma-sharîra*, ”unimainen” illusorinen ruumis, johon taivaallisen hierarkian alemmat dhyânit on puettu.

² Vrt. tätä esoteerista oppia siihen gnostilaiseen oppiin, joka on *Pistis Sofiassa* (tieto = viisaus), jossa Sofia-Akhamoth esitetään joutuneena Khaoksen (aineen) vesiin matkallaan korkeimpaan valoon, ja Khristos pelastaa sen ja auttaa oikealle tielle. Otettakoon huomioon, että Khristos merkitsi gnostikoilla persoonatonta prinsiippiä, universumin âtmania, ja jokaisen ihmisen sielussa olevaa âtmania – eikä Jeesusta, vaikka vanhassa koptilaisessa käsikirjoituksessa, joka on British Museumissa, Khristoksen sijaan on miltei aina pantu Jesus.

³ *A Catechism of the Vishistâdvaita Philosophy of Shri Râmânujâchârya*. Alkuperäisistä shastroista koonnut pandiitti N. Bhâshyâchârya, T.S.J. Adyar 1887.

rakkautta. Ainoa, mitä tieteellä on oikeus väittää, on se, ettei ole näkymättömiä järkiolentoja, jotka eläisivät samoissa olosuhteissa kuin me. Mutta se ei voi jyrkästi kieltää sitä mahdollisuutta, että olisi maailmoja maailmojen sisällä aivan erilaisissa tiloissa kuin missä meidän maailmamme luonnostaan on. Eikä se voi kieltää sitä, että saattaa olla jonkinlaista rajoitettua kanssakäymistä näiden maailmojen ja omamme välillä.¹

Korkeimpaan näistä maailmoista kuuluu, niin meille on opetettu, puhtaasti jumalallisten henkien seitsemän järjestöä. Kuuteen alempaan kuuluu hierarkioita, joita ihmiset voivat silloin tällöin nähdä ja kuulla, ja jotka pitävät yhteyttä maapallolla olevien jälkeläisten kanssa. Nämä jälkeläiset ovat erottamattomasti niihin sidotut, sillä jokaisella ihmisen periaatteella on suoranainen lähteensä näiden suurten olentojen luonnossa, jotka varustavat meidät meissä olevalla vastaavalla näkymättömällä aineksella. Fyysinen tiede pohdiskelkoon mielensä mukaan elävien olentojen fysiologista mekanisme ja jatkakoon tuloksettomia ponnistuksiaan koettaessaan selittää, että tunteemme, aistihavaintomme, mentaalinen ja henkinen puolemme ovat epäorgaanisten käyttövälineittensä toimintoja. Mutta kaikki, mitä tähän suuntaan voidaan tutkimuksilla saavuttaa, on jo saavutettu, eikä tiede voi kulkea kauemmaksi. [e134] Se on elottoman seinän edessä, jonka pinnalla se etsii ja luulee tekevänsä suuria fysiologisia ja psyykkisiä löytöjä, mutta jokainen näistä tulee myöhemmin osoittautumaan pelkäksi hämähäkinverkoksi, joka on kudottu tieteellisistä kuvitelmista ja illuusioista. Ainoastaan objektiivisen rakenteemme kudokset ovat fysiologisen tieteen analyysin ja tutkimusten alaisia.² Kuusi korkeampaa periaatetta sitä vastoin tulee aina väistämään sen käden, jota johtaa aikomus ehdoin tahdoin kieltää ja hylätä okkultiset tieteet.

[s157] (b) Suuri päivä ”ole meidän kanssamme” on siis ilmaus, jonka ainoa ansio on, että se on kirjaimellisesti käännetty. Sen merkitys ei niin helposti paljastu yleisölle, joka ei tunne okkultismin tai paremmin sanottuna esoteerisen viisauden eli ”budhismin” mystisiä oppeja. Se on varsinkin viimeksi

¹ Suurin eurooppalaissyntyinen filosofi, Immanuel Kant, vakuuttaa, että sellainen kanssakäyminen ei ole suinkaan epätodennäköistä. ”Minä tunnustan, että olen hyvin taipuvainen kannattamaan aineettomien luonnonolentojen olemassaoloa maailmassa ja asettamaan oman sieluni näiden joukkoon. Tulevaisuudessa, en tiedä missä tai milloin, tullaan vielä todistamaan, että ihmissielu on jo tässä elämässä katkeamattomassa yhteydessä kaikkien henkimaailman aineettomien luonnonolentojen kanssa ja että se vastavuoroisesti vaikuttaa niihin ja saa niistä vaikutuksia.” (*Träume eines Geistersehers*, 1766, lainannut C. C. Massey esipuheessaan K. R. E. von Hartmannin teokseen *Der Spiritismus*, 1885.)

² Kaikki, mitä uudenaikainen fysiologinen tutkimus on psykologisten ongelmien yhteydessä todistanut ja on asiantilan johdosta voinut todistaa, on se, että jokaista ajatusta, aistimusta ja tunnetta seuraa uusi järjestely joidenkin hermojen molekyyllisissä. Se johtopäätös, jonka sentyyppiset tiedemiehet kuin Büchner, Vogt ja muut ovat tehneet, nim. että ajatus on molekyylien liikettä, johtaa välttämättä siihen, että subjektiivinen tietoisuutemme tulee täydelliseksi abstraktioksi.

mainitulle ominainen ilmaus ja on vihkimättömälle yhtä hämärä kuin egyptiläisten vastaava ilmaus. He kutsuivat näet sitä ”TULE MEIDÄN KANSSAMME” -päiväksi,¹ joka [e135] on sama kuin edellä oleva – vaikka sanan ”ole” voisi tässä merkityksessä vaihtaa vielä paremmin joko sanaan ”pysy” tai ”lepää” meidän kanssamme, koska se koskee sitä pitkää LEVON aikakautta, jota kutsutaan parinirvânaaksi. Niin kuin egyptiläisten rituaalien eksoteerisessa tulkinnassa jokaisen vainajan sielu – hierofantista aina pyhään apishärkään – tuli Osirikseksi, osirisoitiin, vaikka salainen oppi on aina opettanut, että todellinen osirisointi on jokaisen monadin kohtalo vasta olemassaolon 3000 syklin jälkeen, niin tässäkin tapauksessa. Monadin, joka on syntynyt ”seitsemän” luonnosta ja tosiolomuksesta (sen korkein periaate tulee välttämättä kätkeytyksi seitsemänteen kosmiseen elementtiin), on suoritettava seitsemäinen spiraalikulunsa olemassaolon ja muotojen syklin kautta, korkeimmasta alimpaan asti, ja sitten jälleen tultava ihmisestä Jumalaksi. Parinirvânan kynnyksellä se saa takaisin alkuaikaisen olemuksensa ja tulee taas kerran yhdeksi absoluutin kanssa.

VI SÄKEISTÖ

---

¹ Ks. Paul Pierret, *Le Livre des Morts*, (xvii, s. 61): ”Le Jour de ’Viens à nous!’ C’est le jour où Osiris a dit au Soleil: Viens! Je le vois rencontrant le Soleil dans l’Amenti.” (xvii, s. 61.) (”Tule meidän luoksemme” -päivä! Se on päivä, jolloin Osiris sanoi Auringolle: Tule! Minä näen hänen kohtaavan Auringon Amentissa.) Aurinko edustaa tässä logosta (eli Khristosta eli Horusta) yhdistyneenä keskusolemukseksi ja säteilleiden olentojen hajaantuneena olemukseksi, jotka olennot ovat erilaisia aineksiltaan mutta eivät olemukseltaan. Niin kuin *Bhagavadgîtâ*-luennoitsija esittää: ”Ei saa ajatella, että logos on vain yksinäinen voimakas, Parabrahmanin ilmentämä. On lukemattomia muita keskuksia... niiden luku on miltei rajaton Parabrahmanin helmassa.” Tästä johtuvat ilmaukset ”tule meidän luoksemme” -päivä ja ”ole meidän kanssanne” -päivä jne. Aivan niin kuin neliö on luonnon neljän pyhän voiman – tetraktyksen – symboli, niin ympyrä näyttää sen äärettömyyden rajaviivan, jonka yli ei kukaan ihminen, ei edes hengessään, tai deva tai dhyâni-chohan voi kulkea. Syklisen evoluutiokulun kestäessä ”laskeutuvien” ja ”nousevien” henget tulevat kulkemaan ”raudoitetun maailman” poikki vasta sinä päivänä kun ne lähestyvät parinirvânan kynnyksestä. Jos he saapuvat siihen, he lepäävät Parabrahmanin helmassa eli siinä ”tuntemattomassa pimeydessä”, joka tulee silloin niille kaikille valoksi – koko mahâpralayan, ”suuren YÖN” ajaksi, nimittäin 311 040 000 000 000 vuodeksi, jolloin ne ovat sulautuneena Brahmaniin. ”Ole meidän kanssamme” -päivä on tämä levon eli parinirvânan ajanjakso. Katsokaa myös tästä epätavallisesta ilmauksesta lisätietoa ”tule meidän luoksemme” -päivän osalta: Varakreivi E. de Rouge, ”Études sur le Rituel funéraire des anciens Égyptiens”, *Revue Archéologique’ssa*, 1860, Nouvelle Série, Première Année, s. 249. Se vastaa kristityillä viimeistä tuomiopäivää, joka heidän uskonnossaan on niin aineellistettu.

MEIDÄN MAAILMAMME, SEN KASVU JA KEHITTYMINEN

1. ARMELIAISUUDEN JA TIEDON ÄIDIN, (a) KUAN-YININ¹ – KUAN-YIN-T’IENISSÄ OLEVAN KUAN-SHIH-YININ ”KOLMINAISEN” – VOIMALLA (b) FOHAT, NIIDEN JÄLKELÄISTEN HENKÄYS, POIKIEN POIKA, KUTSUU ESIIN ALEMMASTA SYVYYDESTÄ (*kaaos*) HSIEN-CHANIN (*meidän universumimme*) HARHAMUODON JA SEITSEMÄN ELEMENTTIÄ.

(a) ”Laupeuden ja tiedon äitiä” kutsutaan Kuan-shih-yinin kolminaisuudeksi, koska hän on metafyyysisissä ja kosmisissa vastaavuuksissaan *logoksen* ”äiti, puoliso ja tytär”, aivan niin kuin hän myöhemmissä teologisissa [s159] tulkinnoissa tuli ”isäksi, pojaksi ja (naiselliseksi) Pyhäksi Hengeksi” – noiden kolmen *shaktiksi* eli energiaksi, olemukseksi. Siten vedantalaisten esoterismissä *daivîprakriti*, *Îshvaran*, *logoksen*,² kautta ilmennyt valo on samalla kertaa *logoksen* eli Parabrahmanin verbumin äiti ja myös tytär. Himalajan takaisissa esoteerisissa opeissa – sikäläisen allegorisen ja metafyyysisen teogonian hierarkiassa – hän on ”ÄITI” eli abstraktinen, ideaalinen aine, *mûlaprakriti*, luonnon juuri. Metafyyysiseltä kannalta hän vastaa *âdibhûtaa*, joka on ilmennyt *logoksessa*, *Avalokiteshvarassa*. Puhtaasti okkultiselta ja [e137] kosmiselta näkökannalta hän on *fohat*,³ ”pojan poika”, tästä ”*logoksen* valosta” johtuva androgyyninen energia eli voima, joka ilmenee objektiivisen universumin tasolla salattuna yhtä paljon kuin paljastuneena sähköinä – joka on ELÄMÄÄ.

(b) *Kuan-yin-t’ien* merkitsee ”äänen sointuisaa taivasta”, Kuan-yinin eli sanatarkasti ”*jumalallisen äänen*” asuntoa. Tämä ääni on samanmerkityksinen kuin *verbum* eli sana, ”puhe” ajatuksen ilmauksena. Siten voidaan löytää yh-

¹ Tämä säikeistö on käännetty kiinalaisesta tekstistä, ja siinä olevat, alkuperäisiä termejä vastaavat nimet on säilytetty. Todellista esoteerista sanastoa ei voi julkaista, koska se vain hämmäntäisi lukijaa. Brahmalaisessa opissa ei ole näille vastaavia sanoja. *Vâch* tuntuu monessa suhteessa lähenevän kiinalaista Kuan-yiniä, mutta Intiassa ei ole mitään varsinaista *Vâchin* palvontaa tällä nimellä, niin kuin Kiinassa palvotaan Kuan-yiniä. Ei mikään eksoteerinen uskontojärjestelmä ole koskaan omaksunut naispuolista luojaa, ja sen takia kansanomaisten uskontojen syntyemisestä asti on naista pidetty ja kohdeltu miestä alempana. Ainoastaan Kiinassa ja Egyptissä on Kuan-yin ja Isis asetettu samalle tasalle miesjumalien kanssa. Esoterismi ei pane arvoa kummallekaan sukupuolelle. Sen korkein jumaluus on yhtä sukupuoleton kuin muotoa vailla olevakin, ei isä eikä äiti, ja sen ensimmäiset ilmenneet olennot, sekä taivaalliset että maalliset, tulevat vain vähitellen androgyynisiksi, kunnes ne lopulta erottautuvat eri sukupuoliksi.

² *The Theosophist*, helmikuu 1887, s. 305, ensimmäinen *Bhagavadgîtâ*-luento.

³ T. Subba Row sanoo: ”Kehitys saa alkunsa *logoksen* älyllisestä energiasta... eikä ainoastaan johdu *mûlaprakritiin* lukituista mahdollisuuksista. Tämä *logoksen* valo on yhdyside... objektiivisen aineen ja *Îshvaran* [eli *logoksen*] subjektiivisen ajatuksen välillä. Sitä kutsutaan useissa buddhalaisissa teoksissa *fohatiksi*. Se on ainoa välikappale, jonka avulla *logos* työskentelee. [*Main. teos*, s. 306.]

teys, vieläpä lähde heprealaiselle *Bat Kolille*, ”jumalallisen äänen tyttäreille” eli *verbumille* eli miehelle ja naiselliselle logokselle, ”taivaalliselle ihmiselle” eli adam kadmonille, joka on samalla kertaa Sefira [Keter]. Viimeksi mainittu oli varmasti sama kuin varhempi hindulainen *Vâch*, puheen eli sanan jumalatar. Sillä *Vâch* – *Brahmân* tytär ja naisellinen osa, niin kuin sanotaan, ja ”jumalista syntynyt” – on samoin kuin Kuan-yin, Isis (joka on myös Osiriksen tytär, puoliso ja *sisar*) ja muut jumalattaret – naisellinen *logos*, niin sanoaksemme, luonnon *toimivien* voimien jumalatar, sana, ääni ja puhe. Jos Kuan-yin on ”sointuisa ääni”, niin on myös *Vâch*, ”suloääninen lehmä, joka lypsi ravintoa ja vettä” (naisellinen *prinsiippi*) – ”joka antaa meille ruuan ja ylläpidon”, ollen luontoäiti. Hän liittyy luomistyössä *prajâpateihin*. Hän on miehen ja naisellinen *ad libitum*, niin kuin on Eva Aadamin kanssa. Ja hän on *aditin* – *eetteriä* korkeamman *prinsiipin* – muoto *âkâshassa*, kaikkien luonnonvoimien yhdistelmä. Siten *Vâch* ja Kuan-yin ovat kumpikin salaisen äänen maaginen voima luonnossa ja *eetterissä* – se ”ääni”, joka kutsuu esiin *Hsienchanin*, *universumin* harhamuodon, kaaoksesta ja seitsemästä elementistä.

[s160] *Manun kirjoissa* *Brahmâ* (joka on myös *logos*) pannaan jakamaan ruumiinsa kahteen osaan, miehiseen ja naiselliseen, ja luomaan jälkimmäisessä, joka on *Vâch*, *Virajin*, joka on hän itse eli jälleen *Brahmâ*. Oppinut vedantalainen okkultisti puhuu tästä ”jumalattaresta” seuraavasti selittäen syyn, miksi *Îshvaraa* (eli *Brahmâa*) kutsutaan *verbumiksi* eli *logokseksi*, miksi itse asiassa sitä kutsutaan *Shabda Brahmaniksi*:

Selitys, jonka aion antaa, näyttäneen perin mystiseltä, mutta jos se on mystinen, sillä on suunnaton merkitys oikein ymmärrettynä. Vanhat kirjoittajamme sanoivat, että *Vâch* on neljänlainen. [ks. *Rigveda* ja *Upanishadit*]. *Vaikhari-Vâch* on se, minkä lausumme. Kaikenlainen *Vaikhari-Vâch* on olemassa *madhyamâ-* ja sen jälkeen *pashyantî-* ja lopulta *parâ-*muodossa.¹ Syy, miksi tätä *Pranavaa* kutsutaan *Vâchiksi*, on se, että nämä suuren kosmoksen neljä *prinsiippiä* vastaavat näitä *Vâchin* neljää muotoa. Nytpä koko ilmennyt aurinkokunta on olemassa *sûkshma-*muodossaan tässä *logoksen* valossa eli energiassa, koska sen energia otetaan ja muutetaan kosmiseksi aineeksi... Koko kosmos objektiivisessä muodossaan on *Vaikhari-Vâch*, *logoksen* valo on *madhyanâ-*muoto, ja *logos* itse on *pashyantî-*muoto, ja *Parabrahman* on tämän *Vâchin parâ-*muoto. Tämän selityksen valossa meidän tulee koettaa ymmärtää muutamia eri filosofien lausumia väitteitä siitä, että ilmennyt kosmos on *verbum*, kosmoksena ilmennyt.²

VI SÄKEISTÖ - jatkuu

¹ *Madhya* sanotaan jostakin, minkä alku ja loppu on tuntematon, ja *parâ* merkitsee ääretöntä. Nämä sanat koskevat kaikki rajattomuutta ja ajan *jaottelua*.

² [*The Theosophist*, VIII, helmikuu 1887, s. 307; T. Subba Row, *Bhagavad Gîtân filosofiaa*.]

2. NOPEA JA SÄTEILEVÄ AIKAANSAA SEITSEMÄN LAYA-KESKUSTA¹ (a), JOITA MIKÄÄN EI VOITA SUUREEN ”OLE MEIDÄN KANSSAMME” -PÄIVÄÄN ASTI, JA ASETTAA UNIVERSUMIN NÄIDEN IKUISTEN PERUSTUSTEN PÄÄLLE YMPÄRÖIDEN HSIEN-CHANIN ALKEISIDUILLA (b).

(a) Seitsemän laya-keskusta on seitsemän nolla-pistettä, kun sanaa nolla käytetään samassa merkityksessä kuin kemistit käyttävät. Se merkitsee esoterismissa sitä pistettä, josta aletaan laskea erilaistuminen. Näistä keskuksista – joiden takana esoteerinen filosofia antaa meidän havaita hämähämet metafysiset ulkopiirteet valon ja elämän ”seitsemästä pojasta”, hermeettisten ja muiden filosofien seitsemästä logoksesta – alkaa [e139] niiden elementtien erilaistuminen, jotka kuuluvat aurinkokuntamme rakenteeseen. Usein on kysytty, mikä on tarkka määritelmä fohatista ja sen voimista ja tehtävistä, sillä se [s161] näyttää täyttävän persoonallisen Jumalan tehtäviä, jollaisena kansanomaiset uskonnot tämän jumalan käsittävät. Vastaus on juuri annettu V säkeistön kommentaarissa. Oikein on esitetty *Bhagavadgîtâ*-luennoissa: ”Koko kosmoksen täytyy ehdottomasti olla olemassa yhdessä ainoassa voimanlähteessä, josta tämä valo [fohat] emanoi”. Kun laskemme kosmoksessa ja ihmisessä olevia periaatteita seitsemän tai ainoastaan neljä, fyysisen luonnon voimia on seitsemän, ja sama auktoriteetti sanoo, että ”*prajñâ* eli havaintokyky on olemassa seitsemässä eri aspektissa, jotka vastaavat aineen seitsemää olotilaa”. Sillä ”aivan niin kuin ihmisolento on muodostunut seitsemästä periaatteesta, niin on erilaistunut aine aurinkokunnassa seitsemässä eri tilassa”.²

Samoin on fohatinkin laita.³ Se on yksi ja seitsemän ja on kosmisella tasolla kaikkien sellaisten ilmiöiden takana kuin valo, lämpö, ääni, vetovoima jne. ja on SÄHKÖN, ts. universumin ELÄMÄN, henki. Abstraktiona me kutumme sitä AINOAKSI ELÄMÄKSI. Ajatellessamme sitä objektiivisena ja ilmeisenä todellisuutena me puhumme seitsemästä ilmennyksen asteikosta, joka yläpäässään alkaa ainoastaan tuntemattomasta KAUSALITEETISTA ja päättyy kaikiolemaan järkeen ja elämään, joka on läsnä aineen jokaisessa atomissa. Kun siis tiede puhuu sen kehityksestä karkean aineen, sokean voiman ja tunteetoman liikkeen kautta, okkultistit viittaavat järkevään LAKIIN ja tajuavaan ELÄMÄÄN ja lisäävät, että fohat on kaiken tämän johtava henki. Silti se ei suinkaan ole mikään persoonallinen jumala vaan muiden sen takana olevien voimien emanaatio, voimien, joita kristityt kutsuvat Jumalansa ”sanansaattajiksi”.

¹ Sanskritin sanasta *laya*, joka on se aineen kohta, jossa kaikki erilaistuminen on lakannut olemasta.

² T. Subba Row, ”A Personal and an Impersonal God”, *The Theosophist*, IV, helmikuu 1883, s. 105.

³ ”Fohatilla” on useita merkityksiä (ks. V säkeistön kommentaaria ja jäljempänä). Sitä kutsutaan ”rakentajien rakentajaksi”, ja se voima, jota se personoi, on muodostanut meidän seitsemäntoista ketjämme.

jiksi” (joka on todellisuudessa ainoastaan elohimit tai oikeammin yksi elohimeiksi kutsutuista seitsemästä luojasta), ja me ”alkuperäisten elämän ja valon poikien sanansaattajaksi”.

(b) Alkeisidut, joilla se täyttää Hsien-CHANIN (”universumin”) T’ienhsinistä (”järjen taivaasta” eli sananmukaisesti siitä mikä on absoluuttinen), ovat tieteen atomeja ja Leibnitzin monadeja.

[e140][s162]

VI SÄKEISTÖ - jatkuu

3. SEITSEMÄSTÄ (*elementistä*) ENSIMMÄINEN ILMENNEENÄ, KUUSI KÄTKETTYNÄ; KAKSI ILMENNEENÄ, VIIISI KÄTKETTYNÄ; KOLME ILMENNEENÄ, NELJÄ KÄTKETTYNÄ; NELJÄ SYNNYTETTYNÄ, KOLME SALATTUNA; NELJÄ JA YKSI TSAN (*pieni osa*) PALJASTETTUNA, KAKSI JA PUOLI KÄTKETTYNÄ; KUUSI ILMENNETTÄVÄNÄ, YKSI SYRJÄÄN PANTUNA (a). LOPUKSI SEITSEMÄN PIENTÄ PYÖRÄÄ PYÖRIMÄSSÄ, YKSI TOISTA SYNNYTTÄEN (b).

Vaikka nämä säkeistöt koskevat koko universumia mahâpralayan (universaalien tuhon) jälkeen, kuitenkin tämä lause, niin kuin jokainen okkultismin tutkija voi nähdä, koskee analogian perusteella myös seitsemän alkuperäisen (vaikka kokoonpannun) elementin kehittymistä ja lopullista muodostumista meidän maamme päällä. Näistä elementeistä on vasta neljä täysin ilmenneenä, ja viides – etteri – on ainoastaan osittain ilmennyt, koska tuskin vielä olemme neljännen kierroksen toisessa puoliskossa ja koska niin muodoin viides elementti tulee ilmenemään täysin vasta viidennessä kierroksessa. Maailmat, meidän omamme mukaan luettuna, kehittyvät tietysti alun pitäen ituna AINOASTA elementistä sen ollessa toisessa asteessaan (”isä-äitinä”, erilaistuneena maailmansieluna, eikä sinä, mitä Emerson sanoo ”yliselukseksi”), kutsumme me tuota elementtiä nykyajan tieteen tavoin kosmiseksi tomuksi ja tulisumukseksi tai okkultismin mukaan âkâshaksi, jîvâtmaniksi, jumalalliseksi astraalivaloksi tai ”maailmansielukseksi”. Mutta tätä ensimmäistä kehityksen astetta seurasi ajan kuluessa toinen. Ei mikään maailma eikä taivaankappale olisi voinut muodostua objektiivisella tasolla, elleivät elementit olisi jo olleet tarpeeksi erilaistuneet maailmanalun *Iluksesta*, joka lepäsi *layassa*. Sana *laya* tarkoittaa samaa kuin *nirvâna*. Se on itse asiassa kaikkien ainesten nirvâninen hajoaminen, kun ne elämänsyklin jälkeen uppoutuvat alkuperäisen tilansa latenttisuuteen. Se on loistava mutta ruumiiton varjo aineesta *joka oli*, kielteisyysvaltakunta – jossa lepokauden kestäessä ovat uinuvina universumin toimivat voimat.

Nyt kun puhutaan elementeistä, muinaisia kansoja on moitittu siitä, että

”ne otaksuivat elementtien olevan yksinkertaisia ja jakamattomia”.¹ Vielä kerran, tämä moite muinaisia kansoja kohtaan on täysin sopimaton. [e141] Heidän vihittyjä filosofejaan ei ainakaan voi tästä syyttää, koska he juuri ovat alkuaan keksineet allegoriat ja uskonnolliset tarinat. Jos he eivät olisi tienneet elementtiensä heterogeenisuudesta, he eivät olisi personoineet tulta, ilmaa, vettä, maata ja eetteriä. Eikä heidän kosmisia jumaliaan ja jumalattariaan olisi koskaan siunattu sellaisella jälkeläisjoukolla, niin monella pojalla ja tyttärellä – jotka olivat *kustakin elementistä* ja *kussakin elementissä* syntyneitä vastaavia alkuaineita. Alkemia ja salaiset ilmiöt olisivat olleet pelkkä harhaluulo ja ansa teoriassakin, jos muinaiset kansat eivät olisi tunteneet jokaisen elementin potentiaaleja ja toisiaan vastaavia toimintoja ja ominaisuuksia, näiden elementtien kuulussa ilman, veden, maan, jopa *tulen* koostumukseen. Viimeksi

¹ Meidän esihistorialliset esi-isämme voisivat maksaa samalla mitalla nykyaikaisille luonnontieteilijöille, nyt kun kemian uudet keksinnöt ovat saaneet W. Crookesin, K. S. J., myöntämään, että tiede on vielä tuhansien kilometrien päässä siitä, että tuntisi yksinkertaisimmankaan molekyylin koostumuksen luonteen. Häneltä me saamme kuulla, että todella yksinkertainen, kokonaan homogeeninen molekyyli on kerrassaan tuntematon kemiassa. ”Mihin meidän on vedettävä raja?” hän kysyy. ”Onko näiden vaikeuksien ratkaisuun mitään keinoa? Täytyykö meidän joko tehdä elementtien tutkimukset niin ankariksi, että ainoastaan 60 tai 70 pyrkijää pääsee läpi, vai täytyykö meidän avata tutkintosalin ovet niin levälleen, että sisäänpääsijöiden luku on sama kuin pyrkijöiden?” Ja sitten oppinut kemisti tarjoaa hätkähdyttävän esimerkin. Hän sanoo: ”Ottakaamme käsiteltäväksi yttrium. Sillä on määrätty atomipaino, se esiintyy joka suhteessa yksinkertaisena kappaleena, alkuaineena, johon me kyllä voimme lisätä, mutta josta emme voi ottaa mitään pois. Mutta tämä yttrium, tämä oletettu homogeeninen kokonaisuus jakautuu erityisessä jakotislausmenettelyssä osiin, jotka eivät ole ehdottomasti yhtäpitäviä keskenään vaan ilmaisevat asteittaisia ominaisuuksia. Tai ottakaamme didymium. Siinä on kappale, joka ilmaisee kaikkia alkuaineen tunnustettuja ominaisuuksia. Se on erittäin vaikeasti erotettu muista kappaleista, jotka muistuttivat ominaisuuksiltaan sitä hyvin läheisesti, ja tämän sulatusprosessin kestäessä se on kärsinyt hyvin ankaraa kohtelua ja tullut tarkoin tutkituksi... Mutta sitten tulee toinen kemisti, joka tämän oletetun homogeenisen aineen suhteen käyttää erityistä jakotislaustapaa ja hajottaa sen kahteen ainekseen, praseodymiumiin ja neodymiumiin, joiden välillä huomataan muutamia eroavuuksia. Mutta emme nytkään voi olla varmoja siitä, että neodymium ja praseodymium olisivat yksinkertaisia aineita. Päinvastoin nekin osoittavat hajoamisoireita.

”Jos nyt yhden oletetun alkuaineen oikein käsiteltynä huomataan sisältävän erilaisia molekyyliä, meillä on todella syytä kysyä, eikö samanlaisia tuloksia saavutettaisi muiden, ehkä kaikkien, alkuaineiden suhteen, jos niitä käsiteltäisiin oikealla tavalla. Vieläpä voimme kysyä, mihin päättyy se lajitteluprosessi, joka tietysti edellyttää muunnoksia saman luokan yksityisten molekyylien välillä. Ja näissä peräkkäisissä erotteluissa me luonnollisesti kohtaamme kappaleita, jotka lähenevät yhä enemmän toisiaan.” (Kemian seurassa pidetty puheenjohtajan puhe maaliskuussa 1888: ”Elements and Meta-Elements.”) [Julkaistu Kemiällisen Seuran *Journalissa*, vol. 53, toukokuussa 1888, s. 487 eteenp. ja Littellin lehdessä *Living Age*, vol. 177, viides sarja (vol. 62), 26.5.1888, s. 465-473.]

mainittu, tuli, on tähän päivään asti ollut nykyajan tieteelle *terra incognita*. Tieteen on ollut pakko kutsua sitä liikkeeksi, valon ja lämmön [s164] kehittymiseksi, palamistilaksi – lyhyesti sanoen määritellä se ulkonaisten seikkojen mukaan, tuntematta sen sisäistä luontoa.

Mutta sitä ei [e142] vain nykyajan tiede näy oivaltavan, että vaikka nuo yksinkertaiset kemialliset atomit – joita muinainen filosofia kutsui ”vanhempiensa luojiksi”, äitiensä isiksi, veljiksi ja puolisoiksi, jotka äidit taas olivat omien poikiensa tyttäriä, niin kuin esim. Aditi ja Daksha – vaikka nämä alkuaineet olivatkin alussa erilaistuneita, eivät ne kuitenkaan olleet niitä tieteen tuntemia yhdisteitä, jotka me nyt näemme. Ei vesi, ilma eikä maa (tarkoittaen yleensä konkreettisia kappaleita) olleet olemassa nykyisessä muodossaan ja edustaneet ainoastaan niitä kolmea ainetilaa, jotka tiede tunnustaa. Sillä nämä kaikki, vieläpä tulikin, ovat tuloksia, jotka ovat jo yhtyneet täydellisesti muodostuneiden pallojen ilmakehään, niin että maan muodostumisen alkuaikoina ne olivat aivan omaa lajiaan. Nyt kun aurinkokuntamme olosuhteet ja sitä johtavat lait ovat täysin kehittyneet, ja kun maapallon, niin kuin jokaisen muunkin pallon, ilmakehä on tullut niin sanoaksemme omaksi sulatusastiakseen, okkultinen tiede opettaa, että molekyylien tai pikemmin atomien avaruudessa tapahtuu alituista vaihtoa; ja niiden vastaavuussuhteesta johtuen ne vaihtavat vastaavia osiaan jokaisella planeetalla.

Muutamat tiedemiehet, jopa eräät suurimpien fyysikkojen ja kemistien joukostakin, alkavat aavistaa tämän tosiasian, jonka okkultistit ovat tienneet iät ja ajat. Spektroskooppi osoittaa ainoastaan, että maapallon ja tähtien ainekset todennäköisesti (ulkonaisen todisteen mukaan) ovat samanlaisia. Se ei voi mennä kauemmaksi eikä voi näyttää, yhdistyvätkö nuo atomit toisiinsa samalla tavalla ja samoissa tiloissa fyysisesti ja kemiallisesti kuin niiden uskotaan tekevän meidän planeetallamme. Lämpöasteikko korkeimmasta asteesta alimpaan ajateltavaan asti voidaan olettaa samaksi koko universumissa. Kuitenkin sen ominaisuudet, muutkin kuin hajoamista ja yhdistymistä aikaansaavat, ovat erilaisia kullakin planeetalla. Siten atomit astuvat uusiin olomuotoihin, joita fyysinen tiede ei tunne eikä ole edes uneksunutkaan mahdollisiksi. Niin kuin jo kirjassa *Five Years of Theosophy* esitettiin, esim. pyrstötähtien aineen olemus ”eroaa kokonaan niistä kemiallisista tai fyysisistä ominaispiirteistä, joihin maailman suurimmat kemistit ja fyysikot ovat perehtyneet”.¹ Ja sekin aine kiittäessään nopeasti meidän ilmakehäme läpi muuttuu jossain määrin luonteeltaan.

Siten eivät ainoastaan meidän planeettamme alkuaineet vaan kaikkien aurinkokunnassa olevien maan sisartenkin alkuaineet eroavat yhdisteissään yhtä paljon toisistaan kuin niistä kosmisista elementeistä, jotka ovat aurinkokuntamme tuolla puolen.² [e143][s165] Sen tähden meidän planeettamme aineita

¹ [Vrt. *Collected Writings*, vol. V, s. 147-148.]

² Tämän vahvistaa jälleen sama tiedemies, joka piti edellä mainitun esitelmän. Hän toistaa Clerk Maxwellin sanoja ”että elementit eivät ole ehdottomasti homogeenisia”.

ei voi pitää mittapuuna verrattaessa niitä muiden maailmojen elementteihin.¹ Oltuaan alkuperäisessä, neitseellisessä tilassaan kätkeytyä ikuisen äidin helmaan jokainen atomi, joka on syntynyt hänen valtakuntansa kynnyksen toiselle puolelle, on tuomittu lakkaamatta erilaistumaan. ”Äiti nukkuu, mutta hengittää alati.” Ja jokainen henkäys lähettää ilmennyksen tasolle hänen proteusmaiset, muotoaan muuttavat tuotteensa, joita vuodatuksen aalto kantaa ja jotka fohat hajottaa ja ajaa tämän tai jonkin muun planeetan ilmakehää kohti tai sen tuolle puolen. Kun atomi kerran on jäänyt kiinni ilmakehään, se on joutunut kadotukseen. Sen entinen puhtaus on ainiaaksi mennyt, jollei kohtalo satu johtamaan sitä johonkin ULOSVIRTAUKSEEN (okkultinen termi, joka merkitsee aivan erilaista prosessia kuin tuo tavallinen termi ilmaisee). Tällöin se voi jälleen ajautua sille rajalle, missä se aiemmin joutui hukkaan, ja ponnahtaa ei *ylhäällä* olevaan avaruuteen vaan *sisällä* olevaan avaruuteen se voi joutua erilaistuneen tasapainon tilaan ja sulautua onnellisesti siihen takaisin. Jos todella oppinut okkultisti-alkemisti kirjoittaisi kirjan ”Atomin elämästä ja seikkailusta”, hän saisi sillä osakseen mitä suurinta ivaa nykyajan kemistin taholta, vaikka kenties [e144][s166] myöhemmin kiitosta.² Olkoon kuinka tahansa, ”*isä-äidin henkäys lähtee ulos kylmänä ja loistavana ja tulee kuumaksi ja turmeltu, kunnes se taas jäähtyy ja puhdistuu sisäisen avaruuden ikuisessa helmassa*”, sanoo kommentaari. Ihminen imee vuoren huipulla itseensä kylmää ja puhdasta ilmaa ja lähettää ulos epäpuhdasta, kuumaa ja muuttunutta. Siten jokaisen pallon korkeammat ilmakerrokset ovat sen suuna

---

Hän kirjoittaa: ”On vaikea käsittää välimuunnosten valintaa ja poistamista, sillä minne nämä poistuneet molekyylit ovat voineet joutua, jos – niin kun meillä on syytä uskoa – kiintotähtien vety jne. koostuu molekyyleistä, jotka kaikin puolin ovat samankaltaisia kuin meidän molekyylimme.” Ja Crookes lisää: ”Ensinnäkin me voimme epäillä, ovatko nämä molekyylit ehdottomasti samoja, koska meillä ei ole tähän asti ollut mitään muuta keinoa kuin spektroskoopin tarjoama voidaksemme tehdä johtopäätöksiä. Mutta täytyy myöntää, että tarkasti verratakseen ja eritelläkseen kahden kappaleen spektrejä niitä on tutkittava samanlaisten lämmön, paineen ja kaikkien muidenkin fyysisten olosuhteiden alaisina. Me olemmekin aurinkospektrissä nähneet säteitä, joiden vastaavuuksia emme ole voineet löytää.”

¹ Jokaisella maailmalla on oma fohatinsa, joka on kaikkialla läsnä omassa toimintapiirissään. Mutta on yhtä monta fohatia kuin on maailmoja, kunkin vaihdellessa voimassaan ja ilmennysasteessaan. Yksilölliset fohatit muodostavat yhden universaalin kollektiivisen fohatin – sivuolennon siitä ainoasta absoluuttisesta olemattomuudesta, joka on absoluuttinen oleminen, SAT. ”Miljoonia ja miljardeja maailmoja synnytetään kunakin manvantarana” – sanotaan. Sen tähden täytyy olla monia fohateja, joita me pidämme tietoisina ja *järkevinä* voimina. Tämä tympäisee epäilemättä tieteellisiä älykköjä. Kuitenkin okkultistit, joilla on siihen hyvät syyt, pitävät kaikkia luonnon voimia todellisina vaikka yliaistillisina ainetiloina ja mahdollisina niiden olentojen havaittaviksi, joilla on siihen vaadittavat aistit.

² Tosiaanikin, jos tuollainen kuviteltu kemisti sattuisi olemaan intuitiivinen ja hetkeksi astuisi syrjään ”eksaktin tieteen” tavallisilta poluilta, niin kuin muinaiset alkemistit tekivät, hän voisi saada rohkeudestaan palkinnon.

ja alemmat keuhkoina, ja meidän planeettamme ihminen saa hengittää vain ”äidin” jätettä, ja sen vuoksi hänet ”on tuomittu kuolemaan siihen”.¹

(b) Se tapahtuma, jota kuvataan lauseella ”pienet pyörät, yksi toista synnyttäen”, tapahtuu kuudennessa piirissä ylhäältä lukien ja ilmenneen kosmoksen kaikkein aineellisimman maailman tasolla – meidän maallisella tasollamme. Nämä ”seitsemän pyörää” ovat meidän planeettaketjumme (ks. 5. ja 6. säkeen kommentaaria). ”Pyörillä” tarkoitetaan tavallisesti voimien eri sfäärejä ja keskuksia, mutta tässä tapauksessa ne tarkoittavat meidän seitsenkertaista kehäämme.

VI SÄKEISTÖ - jatkuu

4. HÄN RAKENTAA NE VANHEMPIEN PYÖRIEN (*maailmojen*) KALTAISIKSI SIOJITTAEN NE KATOAMATTOMIIN KESKUKSIIN (a).

KUINKA FOHAT NE RAKENTAA? HÄN KOKOAA TULIPÖLYN. HÄN TEKEE TULESTA PALLOJA, JUOKSEE NIIDEN LÄPI JA NIIDEN YMPÄRI VUODATTAEN NIIHIN ELÄMÄÄ. SITTEEN HÄN PANEE NE LIIKKEESEEN, JOTKUT YHDELLÄ TAVALLA TOISET TOISELLA. NE OVAT KYLMIÄ, HÄN TEKEE NIISTÄ KUUMIA. NE OVAT KUIVIA, HÄN TEKEE NIISTÄ KOSTEITA. NE LOISTAVAT, HÄN LEYHYTTLEE JA VIILENTÄÄ NIITÄ (b).

SITEN TOIMII FOHAT YHDESTÄ AAMUHÄMÄRÄSTÄ TOISEEN SEITSEMÄN IKUISUUDEN AIKANA.²

(a) Maailmat rakennetaan ”vanhempien pyörien kaltaisiksi” – ts. niiden, jotka ovat olleet olemassa entisten manvantarojen aikana ja menneet pralayaan, [e145][s167] sillä syntymän, kasvun ja rappeutumisen LAKI, joka koskee kaikkea kosmoksessa olevaa auringosta nurmikon kiiltomatoon, on YKSI. Alituinen täydellistymisen työ tapahtuu kussakin uudessa esiintymisessä, mutta periaine ja voimat ovat kaikki yksiä ja samoja. Ja tämä yksi LAKI vaikuttaa kullakin planeetalla erilaisten pienempien lakien kautta.

Katoamattomat laya-keskukset ovat sangen tärkeitä, ja niiden merkitys on täysin oivallettava, jos tahdomme saada selvän käsityksen muinaisesta kosmogoniasta, jonka teorialat ovat nyt siirtyneet okkultismin piiriin. Tällä hetkellä voidaan ilmoittaa yksi asia. Maailmat eivät ole rakentuneet *laya*-keskuksen päälle eivätkä *yläpuolelle* tai *sisään*, sillä nollakohta on tila eikä matemaatti-

¹ Se, joka muuttaisi hitaan hapen *otsoniksi* siinä määrin, että se tulisi alkemistisesti toimivaksi, palauttaen sen puhtaaseen olemukseensa (johon löytyy keinoja), hän olisi siten keksinyt ”elämänneestein” vastineen ja valmistanut sitä käytettäväksi.

² Aikana, joka käsittää 311 040 000 000 vuotta brahmalaisten laskelmien mukaan.

nen piste.

(b) Lukija pitääköön mielessään, että fohatin, kosmisen sähkön rakentavan voiman, sanotaan metaforisesti syntyneen kuin Rudra Brahmasta, ”Isän aivoista ja Äidin sydäimestä”, ja sitten muuttuneen miehiseksi ja naiselliseksi, ts. polarisoituneen positiiviseksi ja negatiiviseksi sähköksi. Sillä on *seitsemän poikaa*, jotka ovat sen *veljiä*. Fohatin on pakko syntyä aika ajoin, milloin kaksi sen pojista ja veljistä tulevat *liian läheiseen kosketukseen* – joko syleilyyn tai taisteluun. Tämän välttämiseksi se yhdistää ja sitoo yhteen ne, jotka ovat eriluontoisia, ja erottaa ne, jotka ovat saman luontoisia. Tämä koskee tietysti, niin kuin jokainen voi nähdä, kitkan aiheuttamaa sähköä sekä veto- ja työntövoiman lakia, joka yhdistää erinapaiset ja karkottaa toisistaan samannapaiset kappaleet. Kuitenkin seitsemän poikaa ja veljeä edustaa ja personoi kosmisen magnetismin seitsemää muotoa, joita *käytännön okkultismissa* kutsutaan seitsemäksi radikaaliksi ja joiden yhteiset ja toimivat jälkeläiset ovat muiden voimien ohella sähkö, magnetismi, ääni, lämpö, koheesio jne.

Okkulttinen tiede määrittelee nämä kaikki yliaistillisiksi vaikuttajiksi salaisen käyttäytymisensä puolesta ja objektiivisiksi ilmiöiksi aistimaailmassa. Edellisten havaitseminen vaatii poikkeavia kykyjä, jälkimmäiset ovat tavallisilla fyysisillä aisteilla havaittavia. Ne kuuluvat kaikki vielä yliaistillisempiin henkisiin ominaisuuksiin ja ovat niistä emanoituneet, ja nämä ominaisuudet ovat todellisten ja tietojen SYIDEN tosi ominaisuuksia eivätkä ainoastaan niiden personoituja ilmauksia. Sellaisten ENTITEETTIEN kuvaaminen olisi peräti hyödytöntä. Lukija pitääköön mielessään, että meidän oppimme mukaan, joka pitää tätä ilmiömaailmaa suurena *harhana*, mitä lähempänä kappale on TUNTEMATONTA SUBSTANSSIA, sitä lähemmäksi se tulee *todellisuutta*. Se näet etenee kauemmaksi [e146] tästä *mâyân* maailmasta. Vaikka siis näiden kappaleiden molekyylinen rakenne ei ole pääteltävissä niiden ilmennyksistä tällä tajunnan tasolla, kuitenkin (adeptiokkultistin näkökulmasta) niillä on selvä objektiivinen, jollei aineellinen rakenne, suhteellisesti noumenaalisessa – ilmiömaailmalle vastakkaisessa – universumissa.

[s168] Tiedemiehet kutsukoot niitä voimaksi tai voimiksi, jotka ovat aineesta syntyneet, tai sen liiketavoiksi, jos niin tahtovat. Okkultismi näkee näissä vaikutuksissa elementaaleja (voimia) ja niitä aikaansaavissa välittömissä syissä järkeviä JUMALALLISIA työntekijöitä. Näiden (hallitsijoiden erehtymättömällä kädellä johtamien) elementaalien sisäinen yhteys puhtaan aineen elementtien kanssa – me voisimme sanoa niiden vastaavuussuhde – aikaansaa aineelliset ilmiöt, kuten valon, lämmön, magnetismin jne. Tietenkään emme voi koskaan olla yhtä mieltä amerikkalaisten substantialistien kanssa,¹ jotka kutsuvat jokaista voimaa ja energiaa – olkoon se valo, lämpö, sähkö tai koheesio – olennoiksi, sillä tämä olisi samaa kuin jos kutsuisimme rattaanpyörien

¹ Ks. *Scientific Arena*, kuukausijulkaisu, joka käsittelee nykyisiä filosofisia oppeja ja niiden suhdetta ajan uskonnolliseen ajatteluun. New York: A Wilford Hall, Ph. D., L. L. D., toimittaja, heinä-, elo- ja syyskuu 1886.

synnyttämää kolinaa *olenoksi*. Sitenhän sekoitettaisiin ja samastettaisiin ”tuo kolina” *ulkopuolella* olevaan ajajaan ja rattaiden *sisällä* ohjaavaan mestariälyyn. Mutta me annamme kyllä olento-nimen ”ajajalle” ja noille ohjaaville ”älyille”, johtaville dhyâni-chohaneille, niin kuin on esitetty.

Elementaalit eli luonnonvoimat ovat toimivia, vaikka näkymättömiä eli pikemminkin huomaamattomia, toisasteisia syitä ja ovat itsessään seurauksia alkuperäisistä syistä, jotka ovat kaikkien maallisten ilmiöiden verhon takana. Sähköä, valoa, lämpöä jne. on varsin sopivasti sanottu ”liikkuvan aineen haamuiksi eli varjoiksi”, ts. yliaistilliseksi ainetiloiksi, joiden vaikutuksia ainoastaan kykenemme käsittämään. Laajentakaamme siis edellä olevaa vertausta. Valon aistimus on niin kuin liikkuvien pyörien kolina – puhtaasti ilmiöllinen seuraus, jolla ei ole mitään olemassaoloa havaitsijan ulkopuolella. Aistimuksen lähin kiihottava syy on verrattavissa ajajaan – se on yliaistillinen liikkuvan aineen tila, luonnonvoima eli elementaali. Mutta tämän takana – aivan niin kuin vaunujen omistaja sisältä antaa käskyjä ajajalle – on olemassa korkeampi ja *noumenaalinen syy, intelligenssit*, joiden olemuksesta säteilevät nämä ”äidin” tilat. Nämä synnyttävät lukemattomia elementaaleja eli psykisiä luonnonhenkiä, aivan niin kuin jokainen vesipisara synnyttää fyysiset [e147] äärettömän pienet likoeläimensä.¹ Fohat johtaa prinssiippien siirtymistä yhdeltä planeetalta toiselle, yhdeltä tähdeltä toiselle lapsitähdelle. Kun planeetta kuolee, sitä elähdyttävät prinssiipit siirtyvät *layaan* eli nukkuvaan keskukseen, jossa on potentiaalinen mutta sidottu energia. Se herää sitten elämään ja alkaa muodostaa itseään uudeksi taivaankappaleeksi.²

On sangen merkillistä, että vaikka luonnontieteilijät tunnustavat rehellisesti olevansa kerrassaan vailla tietoa tämän maallisenkin aineen todellisesta luonteesta – alkuperäistä substanssia he pitävät enemmän unena kuin järkevänä todellisuutena [s169] – niin he kuitenkin asettuvat arvostelemaan tätä ainetta ja väittävät tietävänsä, mitä se kykenee ja ei kykene tekemään eri yhdistelmissään. Tiedemiehet tuntevat aineen vain pinnallisesti, ja kuitenkin he tahtovat dogmatisoida. Se on ”liikkeen ilmenemismuoto” eikä muuta! Mutta se *voima*, joka on elävän ihmisen hengityksessä, kun hän puhalttaa tomuhiukkaseen pöydältä, on myös kieltämättä liikkeen ilmenemismuoto. Epäilemättä se ei kuitenkaan ole aineen eikä tomuhiukkaseen ominaisuus, ja se lähtee elävästä ja ajattelevasta olennosta, joka puhalsi, aiheutuipa teko sitten tietoisesti tai tiedostamatta. Tosiaan, kun aineelle – jollekin, josta ei vielä tiedetä mitään – annetaan sisäinen ominaisuus, jota kutsutaan voimaksi ja jonka luonnosta tiedetään vielä vähemmän, luodaan paljon vaikeampi pulma kuin mikä on siinä aatteessa, että ”luonnonhengen” ovat välittämässä jokaista luonnon ilmiötä.

Okkultistit eivät sano *aineen* vaan ainoastaan *substanssin* eli aineen *olemuksen* (ts. *mūlaprakritin*, kaiken juuren) olevan häviämätön ja ikuinen, jos

¹ Ks. III kirja, xv, ”Jumalat, monadit ja atomit”.

² Ks. jäljempänä, ”Muutamia aikaisempia teosofisia väärinkäsityksiä” jne., s. e152.

he nimittäin tahtovat ilmaista oikein aatettaan. He väittävät, että kaikki ns. luonnonvoimat, kuten sähkö, magnetismi, valo, lämpö jne. eivät suinkaan ole aineosasten liiketapoja, vaan ovat olemuksessaan, ts. äärimmäisessä koostumuksessaan erilaistuneita puolia siitä universaalista liikkeestä, jota pohdittiin ja selitettiin teoksemme ensimmäisillä sivuilla. (ks. *johdanto*). Kun fohatin sanotaan aikaansaavan seitsemän laya-keskusta, se merkitsee, että muodostamista ja luomista varten SUURI LAKI – teistit kutsukoot sitä jumalaksi – pysäyttää tai pikemminkin muuttaa alinomaisen liikkeensä ilmenneen universumin piirin sisällä olevassa seitsemässä näkymättömässä pisteessä. ”*Suuri hengitys kaivaa avaruuden halki seitsemän reikää layaan saattaakseen ne pyörimään manvantaran aikana*” (Okkulttinen katekismus).

[e148] Olemme sanoneet, että laya on se, mitä tiede kutsuisi nollapisteeksi eli rajaviivaksi. Se on absoluuttisen tyhjyyden alue eli ainoa todellinen absoluuttinen voima, seitsemännen tilan NOUMENON, jota tilaa me tietämättömydessämme kutsumme voimaksi. Eli toisin sanoen se on erilaistumattoman kosmisen substanssin noumenon, joka itse on aistihavainnolle saavuttamaton ja tutkimaton kohde; objektiivisuuden ja myös subjektiivisuuden kaikkien tilojen juuri ja perusta; neutraali keskiviiva, ei yksi monista aspekteista vaan sen keskus. Sen merkityksen havaitsemiseksi voimme koettaa kuvitella ”neutraalia keskusta” – josta ”ikiliikkujan” keksijät unelmoivat. ”Neutraali keskus” on yhdeltä puolelta katsoen jokaisen määrätyn aistisarjan rajakohta. Oletta-kaamme siis, että on olemassa kaksi peräkkäistä ainetasoa. Kumpaakin näistä vastaa määrätty sarja havaintoelimiä. Meidän on pakko tunnustaa, että näiden kahden ainetason välillä tapahtuu alinomaa liikettä, ja jos me seuraamme, sanokaamme, alemman tason atomeja ja molekyyliä niiden muutoksessa ylöspäin, ne tulevat vihdoin sellaiseen kohtaan, jolloin ne siirtyvät pois niiden kykyjen piiristä, joita me alemmalla tasolla käytämme. Itse asiassa alemman tason aine häviää siinä kohdassa [s170] meidän havaintopiiristämme olemattomuuteen – eli siirtyy korkeammalle tasolle, ja sen ainetilan, joka vastaa tuota siirtymisen kohtaa, täytyy varmasti sisältää erityisiä eikä helposti keksittäviä ominaisuuksia. Fohat saa siis aikaan seitsemän tällaista ”neutraalia keskusta”¹ herättäen aineen toimintaan ja kehitykseen sitten, kun Miltonin sanoin:

Perustus vankka laskettu on, jonka päälle rakentaa...²

Alkuatomi (anu) ei voi monistua ilmennystään aikaisemmassa tilassa eli alkuaikeisuudessaan. Sen tähden sitä kutsutaan KOKONAISSUMMAKSI, tietysti kuvaannollisesti, koska tuo KOKONAISSUMMA on rajaton. (Ks. tämän

¹ Tämä on luullaksemme se nimi, jonka J. W. Keely Philadelphiasta antaa sille, mitä hän myös kutsuu ”etteriseksi keskukseksi”. Hän on keksinyt kuuluisan ”moottorin” – joka tulee tekemään mullistuksen maailman liikkeelle panevassa voimassa, niin kuin hänen ihailijansa ovat toivoneet.

² *Kadotettu paratiisi*, IV, rivit 521-522.

teoksen liitettä.) Se, mikä luonnontieteilijälle on olemattomuuden pohjaton kuilu, hänhän tuntee ainoastaan näkyvien syiden ja seurausten maailman, on okkultistille rajaton avaruus eli jumalallinen *täyteys*. Monien muiden vasta-aitteiden lisäksi – joita tehdään kosmoksen loppumatonta evoluutiota ja reinvoluutiota (eli jälleensulautumista) vastaan, joka prosessi on brahmalaisen ja esoteerisen opin mukaan aluton ja loputon – okkultistille sanotaan myös, ettei se voi olla mahdollista, koska ”kaikkien nykyajan tieteellisen filosofian pääteelmien [e149] mukaan luonnon välttämättömänä kohtalona on raukeaminen”. Jos luonnon pyrkimystä ”raukeamiseen” on pidettävä voimakkaana vastaväitteenä okkultista kosmogoniaa vastaan, niin voimme kysyä: ”Kuinka teidän positivistinne ja vapaa-ajattelijanne ja tutkijanne voivat selittää ympärillämme olevien toimivien tähtikuntien suunnattoman joukon?” Niillä on ollut ikuisuus aikaa ”raueta”, miksi siis ei koko kosmos ole suuri toimeton aineröykkiö? Kuunkin uskotaan ainoastaan hypoteettisesti olevan kuollut planeetta, joka on rauennut, eikä astronomia näytä tuntevan moniakaan sellaisia kuolleita planeettoja.¹

Tuohon kysymykseen ei voi antaa vastausta. Mutta tätä lukuun ottamatta huomattakoon, miten ajatus, että ”muutettava energian määrä” pienessä aurinkokunnassamme kerran kuluisi loppuun, perustuu kokonaan siihen virheelliseen käsitykseen, että ”valkohehkuinen, palava aurinko” säteilisi lakkaamatta lämpöään ulos avaruuteen saamatta mitään kompensatiota. Tähän me vastaamme, että luonto kyllä hajoaa ja katoaa objektiiviselta tasolta, mutta vain astuakseen lepoajan jälkeen taas ulos subjektiivisesta tilastaan ja [s171] alkaakseen jälleen nousta. Meidän kosmoksemme ja luontomme tulee hajoamaan ainoastaan esiintyäkseen uudestaan täydellisemmällä tasolla jokaisen PRALAJAN jälkeen. Itämaisten filosofien *aine* ei ole länsimaisten metafysiikkien ”aine” ja luonto. Sillä mitä on aine? Ja ennen kaikkea, mitä muuta meidän tieteellinen filosofiamme on kuin sitä, minkä Kant niin oikein ja niin vaatimattomasti määritteli ”*rajoittuneen* tietomme tieteeksi”? Mihin ovat johtaneet tieteen monet yritykset sitoa, yhdistää ja määritellä kaikki organisen elämän ilmiöt pelkän fyysisen ja kemiallisen ulkomuodon mukaan? Yleensä vain spekulatioihin – pelkkiin saippuakupliin, jotka ovat särkyneet toinen toisensa jälkeen, ennen kuin tiedemiehet ovat osanneet löytää oikeat tosiasiat. Kaikki tämä olisi vältetty ja tiedon kehitys olisi edistynyt jättiaskelin, jos vain tiede ja sen filosofia olisi jättänyt hyväksymättä hypoteeseja ainoastaan sen yksipuolisen tiedon nojalla, mikä *niillä* oli ”aineesta”.²

¹ Kuu on *kuollut* ainoastaan mitä tulee sen sisäisiin *prinsiippeihin* – ts. *psykkisesti* ja *henkisesti*, kuinka mielettömältä tällainen lausunto kuulostaakin. Fyysisesti se on vain sitä, mitä puoleksi lamaanutunut ruumis on. Sitä sanotaan osuvasti okkultismissa ”mielenvikaiseksi äidiksi”, tähtimaailman suureksi kuuhulluksi.

² Se, että Uranuksen ja Neptunuksen satelliitit, edellisen neljä ja jälkimmäisen yksi, kulkevat radoillaan, niin kuin luultiin, idästä länteen, jota vastoin kaikki muut satelliitit kulkevat lännestä itään – on hyvä esimerkki osoittamaan, kuina epäluotettavia ovat

[e150] Jollei mikään fyysinen äly kykene laskemaan niiden hiekanjyvien lukumäärää, jotka peittävät muutamia kilometrejä meren rannalla, tai selvittämään näiden jyvien äärimmäistä luontoa ja olemusta, kun ne ovat kouraan-tuntuvina ja näkyvinä luonnontutkijan kämmenellä, kuinka voi kukaan materialisti määrätä niitä lakeja, jotka johtavat atomien tilanmuutoksia alkuaikaisessa kaaoksessa. Tai kuinka hän voi tietää mitään varmaa atomien ja molekyylien mahdollisuuksista ja kyvyistä ennen ja jälkeen sen kun ne ovat muodostuneet maailmoiksi? Nämä muuttumattomat ja ikuiset molekyylit – joita on paljon enemmän avaruudessa kuin hiekanjyviä meren rannalla – voivat koostumukseltaan erota sen mukaan, millä olemassaolon tasolla ne ovat, niin kuin sieluaines eroaa käyttövälineestään, ruumiista. Jokaisella atomilla on seitsemän olemassaolon tasoa, niin meille on opetettu, ja jokaista tasoa johtavat sen erityiset evoluution ja sulautumisen lait. Astronomit, geologit ja luonnontieteilijät, jotka eivät tunne edes likimääräisiä tietoja, joista aloittaa, yrittäessään ratkaista meidän planeettamme ikää tai aurinkokuntamme syntyä, ajautuvat jokaisen uuden hypoteesin myötä yhä kauemmaksi pois tosiasioiden rannikoilta kuvitellun ontologian pohjattomiin syvyyksiin.¹ Se analogian laki, joka ilmenee muiden aurinkokuntien ja meidän aurinkokuntamme rakennussuunnitelmassa, ei välttämättä koske niitä rajallisia olosuhteita, joista jokainen näkyvä kappale tällä olemassaolon tasolla on riippuvainen. Okkultismissa tämä analogian laki on ensimmäinen ja tärkein avain kosmiseen fysiikkaan, mutta sitä on tutkittava pienimpiä yksityiskohtia myöten ja [e151] ”käännettävä seitsemän kertaa”, ennen kuin sitä voi ymmärtää. Okkulttinen filosofia on ainoa tiede, joka voi opettaa niin tekemään. Kuinka siis tämän okkulttisen

---

kaikki *a priori* spekulatiot, vaikka ne nojautuvatkin mitä tarkimpaan matemaattiseen analyysiin. Kuuluisa hypoteesi, että meidän aurinkokuntamme on muodostunut tähtisumupiireistä, minkä esittivät Kant ja Laplace, perustui pääasiallisesti siihen tietoon, että kaikki planeetat kiertävät samaan suuntaan. Tämän tosiasian perusteella, joka oli Laplacen aikana toteennäytetty, tämä suuri astronomi, luottaen todennäköisyyksien teoriaan, sanoi lyövänsä vetoa kolmesta miljardista yhtä vastaan siitä, että seuraava planeetta, joka löydettäisiin, kulkisi myös radallaan samalla tavalla itään päin. Mutta näiden tieteellisten laskelmien muka muuttumattomat lait ”tulivat myöhempien kokeiden ja havaintojen avulla kumotuiksi”, sanottiin. Tämä käsitys Laplacen erehdyksestä on yhä tänä päivänä yleisesti vallalla, vaikka muutamat astronomit ovat lopulta onnistuneet todistamaan (?), että erehdys onkin ollut siinä, että Laplacen väitettä on pidetty erehdyksenä. Ja nykyään aletaan toimia siihen suuntaan, että tämä virhe tulee korjatuksi herättämättä liiaksi yleistä huomiota. Monta tällaista yllätystä on odotettavissa laadultaan puhtaasti fyysisillekin hypoteeseille. Mitä paljastuksia sitten lieneekään tulossa kysymyksissä, jotka koskevat transsendentaalista, okkulttista luontoa? Joka tapauksessa okkultismi opettaa, että ns. ”takaperoinen kiertoliike” on tosiasia.

¹ Mutta okkultistit, jotka luottavat mitä perusteellisimmin omiin tarkkoihin aikakirjoihinsa, astronomisiin ja matemaattisiin, laskevat ihmiskuntamme iän ja väittävät, että ihmisiä (eri sukupuolina) on ollut olemassa tässä kierroksessa tarkalleen 18 618 727 vuotta, niin kuin brahmalaiset opit ja vieläpä muutamat hindulaiset kalenterit esittävät.

lauseen ”kosmos on ikuinen ehdottomassa kollektiivisuudessaan ja rajallinen ainoastaan ehdonvaraisessa ilmennyksessään” todenperäisyys tai perättömyys voidaan tehdä riippuvaiseksi siitä yksipuolisesta fyysisestä lausumasta, että ”luonto välttämättä kulkee hajoamista kohti”?

Näihin säkeisiin – VI säkeistön 4. shlokaan – loppuu se osa säkeistöistä, joka koskee universaalia kosmogoniaa viimeisen mahâpralayan eli universaalien tuhon jälkeen, joka tullessaan huuhtoo pois avaruudesta kaikki erilaistuneet oliot, sekä jumalat että atomit, [s173] niin kuin tuuli vie mennessään kuivat lehdet. Tästä säkeestä eteenpäin säkeistöt koskevat ainoastaan meidän aurinkokuntaamme yleensä, silloin tällöin siinä olevia planeettaketjuja, ja erityisesti maapallomme historiaa (neljättä palloa ja sen ketjua). Kaikki ne säkeistöt ja säkeet, jotka seuraavat tämän teoksen I osassa, koskevat ainoastaan meidän maapallomme omaa ja sen päällä tapahtuvaa kehitystä. Mitä tähän maanpäälliseen kehitykseen tulee, siinä noudatetaan omituisia oppia, joka ansaitsee tulla tunnetuksi – mutta omituinen se on tietysti vain nykyiseltä tieteelliseltä näkökannalta katsoen.

Kuitenkin ennen kuin lukijalle esitetään aivan uusia ja melko hämmästyttäviä teorioita, muutamia selittäviä sanoja täytyy lausua niiden johdannoksi. Tämä on ehdottoman välttämätöntä, koska nämä teoriat eivät ole ristiriidassa ainoastaan nykyaikaisen tieteen kanssa vaan muutamissa suhteissa myös poikkeavat muiden teosofien aikaisemmin esittämistä väitteistä,¹ he kun sanoivat näiden oppien selityksessä ja esityksessä nojautuvansa samaan auktoriteettiin kuin me.

Tämä saattaa johtaa siihen käsitykseen, että saman opin esittäjät puhuvat ristiin, mutta todellisuudessa ero johtuu siitä, että aikaisemmille kirjoittajille oli annettu vain vaillinaista tietoa, ja he tekivät sitten siitä virheellisiä johtopäätöksiä ja ryhtyivät harkitsemattomiin pohdiskeluihin yrittäessään esittää yleisölle täydellisen järjestelmän. Siten lukija, joka on jo tutkinut teosofiaa, ei saa hämmästyä tavatessaan näillä sivuilla oikaisuja muutamiin väitteisiin, jotka on tehty muissa teosofisissa kirjoissa, ja myös selityksiä muutamiin kohtiin, jotka ovat jääneet hämäräksi, koska ne oli pakostakin jätettävä vaillinaisiksi. On monia kysymyksiä, joita ei edes *Esoteric Buddhismin* (kaikista noista teoksista parhaimman [e152] ja tarkimman) tekijä ole lainkaan koskellut. Toisaalta hänkin on ottanut käyttöön monia virheellisiä käsityksiä, jotka on tässä esitettävä todellisessa mystisessä valossaan, sikäli kuin tämän kirjoittaja pystyy sen tekemään.

Pysähtykäämme siis hetkiseksi juuri selitettyjen ja myöhempien säkeistöjen välille, sillä niitä erottavat kosmiset ajanjaksot ovat äärettömän pitkiä.

---

¹ [A. P. Sinnett:] *Esoteric Buddhism* ja *Man: Fragments of Forgotten History*, By Two Chelas in The Theosophical Society. Lontoo, 1885, 1887 ja 1893.

Meidän täytyy ottaa itsellemme runsaasti aikaa luodaksemme edes yleiskatsauksen muutamiin salaisen opin kohtiin, jotka on esitetty lukijalle enemmän tai vähemmän epävarmassa ja toisinaan virheellisessä valossa.

MUUTAMIA VARHAISIA TEOSOFISIA VÄÄRINKÄSITYKSIÄ JOTKA KOSKEVAT PLANEETTOJA, KIERROKSIA JA IHMIÄ

Niiden 11 säkeistön¹ joukossa, jotka on jätetty pois, on yksi, joka selittää perinpohjin, miten yksi planeettaketju toisen jälkeen muodostuu, kun ensimmäinen kosminen ja atominen erilaistuminen on alkanut alkuaikaisessa ”*akosmisuus*”. On turha puhua ”laeista, jotka syntyvät, kun jumaluus alkaa luoda”, sillä a) lait eli pikemminkin LAKI on ikuinen ja muuttumaton; ja b) jumaluus on laki ja päinvastoin. Sitä paitsi ainoa ikuinen LAKI kehittää kaiken ilmennettävässä luonnossa seitsenäisen periaatteen mukaan: muun muassa lukemattomat maailmojen kehämäiset ketjut, joihin kuuluu seitsemän palloa, järjestyneinä muodostumisen maailman neljälle alemmalle tasolle (kolme muuta tasoa kuuluu näet arkkityypiseen universumiin). Näistä seitsemästä ainoastaan *yksi, alin ja aineellisin näistä palloista*, on meidän havaintotasollamme, ja kuusi muuta on sen ulkopuolella ja sen tähden fyysiselle silmälle näkymättömiä. Jokainen tällainen maailmojen ketju on toisen *alemmän* ja *kuolleen* ketjun jälkeläinen ja luomus – *sen jälleensyntymä*, niin sanoaksemme.

Selvemmin sanottuna: meille on kerrottu, että jokainen planeetoista – joista *ainoastaan seitsemää* kutsuttiin pyhiksi, koska niitä johtavat korkeimmat hallitsijat eli jumalat, eikä suinkaan siitä syystä etteivät muinaiset kansat olisi tunteneet muita kuin nämä² – olkoon se tunnettu tai tuntematon, on seitsenäinen, niin kuin sekin ketju, johon maa kuuluu (ks. *Esoteric [e153] Buddhism*). Esimerkiksi kaikki sellaiset planeetat kuin Merkurius, Venus, Mars, Jupiter, Saturnus jne. tai Maa ovat yhtä näkyviä meille kuin meidän pallomme luultavasti on joillekin näistä muista planeetoista, sillä ne ovat kaikki samalla tasolla. Sitä vastoin noiden planeettojen korkeammat veljespalloet ovat toisella tasolla, joka on meidän maallisille aisteillemme aivan mahdoton havaita. Koska niiden keskinäiset asennot mainitaan edempänä ja myös siinä piirroksessa, joka on liitetty VI säkeistön 6. säkeen selityksiin, tässä kohdassa riittää muutama selittävä sana. Nämä näkymättömät kumppanit vastaavat omituisesti sitä, mitä me ihmisessä kutsumme ”periaateiksi”. Nuo seitsemän ovat kolmella aineellisella ja yhdellä henkisellä tasolla, jotka vastaavat ihmisen jaottelussa seitsemän periaatteen kolmea *upadhia* (aineellista perustaa) ja yhtä henkistä

¹ Ks. huomautusta, joka liittyy edellisen sivun selitykseen, sekä myös säkeistöjen yhteenvedoa *johdannossa*, s. e21-22.

² Paljon useampia planeettoja luetellaan salaisissa kirjoissa kuin uudemmissa astronomisissa teoksissa.

käyttövälinettä (*vâhanaa*). Jos selvemmän älyllisen käsityksen saamiseksi kuvittelemme ihmisen periaatteita seuraavassa järjestyksessä, saamme tähän liitetyn piirroksen vastaavuuksista:

IHMISEN PERIAATTEET
 Sielu Henki ¹
 Hengen käyttöväline
 Eläimellinen sielu Mieli
 Mielen upadhi
 Astraaliruumis
 Elämän upadhi
 kaikkien 6 periaatteen upadhi
 Fyysinen ruumis²
 Aineeseen laskeutuminen
 Henkeen nouseminen
 D Meidän Maamme
 tai mikä tahansa (näkyvä) planeetta

PLANEETAN JAOTTELU

KAAVIO 1

[e154] Alempien tasojen tummat vaakasuorat viivat ovat inhimillisissä periaateissa upadheja ja planeettaketjuissa tasoja. Mitä tulee ihmisten periaatteisiin, kuva ei tietenkään esitä niitä aivan järjestyksessä, mutta se näyttää sen vastaavuuden, johon tässä kiinnitetään huomio. Niin kuin lukija näkee, tässä on kyseessä aineeseen laskeutuminen, mukautuminen – sekä mystisessä että fyysisessä merkityksessä – näiden kahden välillä ja niiden sekoittuminen toisiinsa sitä suurta tulevaa ”elämäntaistelua” varten, joka kumpaaakin *entiteettiä* odottaa. [s176] ”Entiteetti” voi tuntua oudolta pallosta puhuttaessa, mutta muinaiset filosofit, jotka näkivät maassa suunnattoman ”eläimen”, olivat omassa sukupolvessaan viisaampia kuin nykyajan geologimme ovat omassaan. Plinius, joka kutsui Maata meidän rakkaaksi elättäjäksemme ja äidiksemme, ainoaksi elementiksi, joka ei ole ihmiselle vihamielinen, puhui oikeammin kuin Watts, joka näki maassa Jumalan astinlaudan. Sillä maa on ainoastaan ihmisen astinlauta hänen noustessaan korkeampiin piireihin. Se on eteinen

” . . . . . ihaniin kartanoihin,

¹ Koska lähdemme tässä yleisistä asioista yksityisiin emmekä käytä Aristoteleen induktiivista menettelytapaa, luvut ovat päinvastaiset. Henki luetellaan ensimmäisenä eikä seitsemäntenä, niin kuin tavallisesti tehdään, vaikka niin *ei* todellakaan *pitäisi tehdä*.

² Tai niin kuin niitä tavallisesti nimitetään *Esoteric Buddhismissa* ja muissa teoksissa: 1. ätman; 2. buddhi (eli henkinen sielu); 3. manas (inhimillinen sielu); 4. kâma-rûpa (himojen ja intohimojen käyttöväline); 5. linga-sharîra; 6. prâna; 7. sthûla-sharîra.

joiden kautta aina kulkee lauma liikkuva.”

Tämä vain osoittaa, kuinka ihmeteltävästi okkulttinen filosofia soveltuu kaikkeen luonnossa ja kuinka paljon johdonmukaisempia sen opit ovat kuin fyysisen tieteen elottomat hypoteettiset spekulatiot.

Opittuaan näin paljon mystikko on valmiimpi ymmärtämään okkulttista opetusta, vaikka jokainen nykyajan tieteen muodollinen tutkija pitäisi tätä mielettömyytenä. Okkultismin tutkija huomaa, että nyt pohdittavana oleva teoria on paljon filosofisempi ja todennäköisempi kuin mikään muu. Se on ainakin johdonmukaisempi kuin se äskettäin esitetty teoria, että kuu olisi Maasta sinkoutunut osa, joka olisi irtautunut silloin kun Maa oli vielä neste-mäinen pallo, sula muovailtava massa.¹

Sanotaan, että planeettaketjut, joilla on päivänsä ja [e155] yönsä – ts. toiminnan eli elämän ja toimeentulon eli kuoleman kautensa – toimivat taivaalla kuin ihmiset maan päällä: he synnyttävät kaltaisiaan, kasvavat vanhoiksi ja sammuvat persoonallisesti ja ainoastaan heidän henkiset periaatteensa elävät jälkeläisissä heidän itsensä jäänteinä.

Tässä emme yritäkään esittää koko prosessia kaikkine kosmisine [s177] yksityiskohtineen, mikä olisi perin vaikea tehtävä, vaan riittänee kun siitä annetaan ylimalkainen käsitys. Kun planeettaketju on viimeisessä kierroksessaan, sen A-pallo, ennen lopullista *kuolemistaan*, lähettää kaiken energiansa ja periaatteensa neutraaliseen uinuvan voiman keskukseen, laa-keskukseen, ja siten elähdyttää uuden erilaistumattoman substanssin eli aineen ytimen, ts. herättää sen toimintaan ja antaa sille elämän. Olettakaamme, että sellainen prosessi tapahtuu kuuketjussa. Olettakaamme vielä todistelua silmällä pitäen, että (vaikka Darwinin edempänä mainittu teoria on hiljattain kumottu, joskaan sitä ei vielä ole varmistettu matemaattisilla laskelmilla) kuu on paljon vanhempi kuin maa. Kuvitelkaamme kuun kuuden veljеспallon – aikakausia aiemmin kuin ensimmäinen meidän seitsemästä pallostamme kehittyi – olevan aivan samassa asemassa toisiinsa nähden kuin meidän ketjumme veljеспallot ovat nyt maahan nähden.² Ja nyt on helppo kuvitella edelleen, kuinka kuuketjun pallo A elähdyttää maaketjun A-pallon ja sitten kuolee. Edellisen ketjun seuraava pallo B lähettää sitten energiansa uuden ketjun B-pallolle. Seuraava

¹ *Modern Science and Modern Thought* -kirjan tekijä Samuel Laing sanoo: ”Astronomiset johtopäätökset ovat teorioita, jotka perustuvat niin epävarmoihin seikkoihin, että yhdessä tapauksessa ne antavat uskomattoman lyhyitä tuloksia, kuten 15 miljoonaa vuotta koko aurinkokunnan muodostumisprosessin ajaksi, toisessa tapauksessa ne taas antavat miltei uskomattoman pitkiä ajanjaksoja, kuten *otaksuttaessa, että kuu on singonnut erilleen, silloin kun maa oli pyörinyt ympäri kolmessa tunnissa, vaikka mitä tosiasiallisin hidastuminen, joka on voitu havaita, vaatisi 600 miljoonaa vuotta saadakseen sen pyörimään edes 23 eikä 24 tunnissa.*” (S. 48.) Ja jos luonnontieteilijät pitävät itsepintaisesti kiinni kannoistaan, miksi silloin nauretaan hindujen kronologialle ja pidetään sitä liioiteltuna?

² Ks. *Esoteric Buddhismin* luku ”The Constitution of Man” ja ”The Planetary Chain”.

kuuketjun pallo C luo jälkeläisensä, maaketjun C-pallon. Sitten Kuu (meidän satelliittimme)¹ vuodattaa [e156] meidän planeettaketjumme alimpaan palloon – D-palloon, maahan – kaiken elämänsä, energiansa ja voimansa; ja siirrettyään ne uuteen keskukseen tulee itse tosiasiasa *kuolleeksi planeetaksi*, jossa meidän pallomme synnyttyä pyöriminen miltei on lakannut. Kuu on nyt se kylmä jäännösmöhkäle, se varjo, joka laahaa uuden ruumiin perässä, johon sen elävät voimat ja prinssiipit ovat siirtyneet. Se on nyt tuomittu pitkinä ajanjaksoina alati seuraamaan maata, olemaan sen puoleensa vetämä ja vetämään itse jälkeläistään puoleensa. Sen lapsi imee sitä jatkuvasti *vampyyrin* tavoin, ja se kostaa sille kyllästämillä sen läpeensä omalla turmiollisella, näkymättömällä, myrkyllisellä vaikutuksellaan, joka virtaa sen luonnon salaisesta puolesta. Sillä se on *kuollut* ja kuitenkin *elävä ruumis*. Sen mätänevän ruumiin osaset ovat täynnä toimeliasta ja hävittävää elämää, vaikka se ruumis, jonka ne ennen muodostivat, on sieluton ja eloton. Sen tähden sen emanaatiot ovat samalla sekä siunauksellisia että turmiollisia – millä seikalla on vastaavuutensa maan päällä siinä tosiasiasa, että ruoho ja kukat eivät viihdy missään niin mehevinä kuin haudoilla, vaikka samalla hautausmaan raatoainekset ovat tappavia. Ja niin kuin kaikki haamut tai vampyyrit, niin kuukin on velhojen ystävä ja varomattomien vihollinen. Ammoisten aikojen noidista ja myöhemmistä Thessalian velhoista aina muutamiin nykyisiin Bengalin *tantrikoihin* asti on kuun luonto ollut tunnettu jokaiselle okkultistille, mutta on luonnontieteilijöille vielä suljettu kirja.

Tällainen on kuu astronomisesta, geologisesta ja fyysisestä näkökulmasta katsoen. Mitä tulee sen metafyyssiseen ja psyykkiseen luontoon, sen täytyy pysyä okkulttisena salaisuutena tässä kirjassa, niin kuin se oli *Esoteric Buddhismissa*, huolimatta siinä esitetystä jokseenkin rohkeasta väitteestä, että

¹ Kuu on Maamme satelliitti, epäilemättä kyllä, mutta tämä ei tee tyhjäksi sitä teoriaa, että se on antanut maalle kaiken paitsi elottoman ruumiinsa. Sillä jotta Darwinin teoria pitäisi paikkansa, oli keksittävä, paitsi äsken kumottu oletamus (ks. edellistä alaviitettä), muita vielä epäjohdonmukaisempia pohdiskeluja. Kuu, sanottiin, on jäähtynyt melkein kuusi kertaa niin nopeasti kuin maa (Winchell, *World-Life*): ”Jos maan kovettumisesta on kulunut 14 000 000 vuotta, on kuu ainoastaan yksitoista ja kaksi kolmasosaa miljoonaa vuotta vanha tuon vaiheen jälkeen” jne. Ja jos kuumme on vain palanen Maasta, miksei samanlaista voida väittää muidenkin planeettojen kuista? Astronomit ”eivät tiedä”. Miksei Venuksella ja Merkuriuksella ole satelliitteja, ja mistä ne ovat muodostuneet, jos ne ovat olemassa? Astronomit eivät tiedä, sillä, me sanomme, tieteellä on vain yksi avain – aineen avain – aukaistakseen luonnon mysteerit, kun taas okkulttisella filosofialla on seitsemän avainta ja se selittää sen, mitä tiede ei voi nähdä. Merkuriuksella ja Venuksella ei ole satelliitteja, mutta niillä on ollut ”vanhempansa”, aivan niin kuin maallakin. Molemmat ovat paljon vanhempia kuin maa, ja ennen kuin maa saapuu seitsemänteen kierrokseensa, sen äiti kuu on hajonnut ilmaan, niin kuin muiden planeettojen kuut ovat hajonneet, tai eivät ole, miten kullekin on käynyt. Sillä on sellaisia planeettoja, joilla on *useita* kuita – jälleen arvoitus, jota ei kukaan astronomian Oidipus ole ratkaissut.

”kahdeksannen piirin mysteerissä ei ole enää paljon salaperäistä”.¹ Nämä ovat tosiaan asioita, ”joiden suhteen adeptit ovat hyvin varovaisia puhuessaan vihkimättömille oppilailleen”,² ja koska he eivät ole hyväksyneet tai sallineet julkaista mitään pohdiskeluja niistä, on parempi puhua niistä niin vähän kuin suinkin.

Kuitenkin, astumatta ”kahdeksannen piirin” kielletylle maalle, voi olla hyödyksi esittää vähän lisätietoa kuuketjun entisistä monadeista – ”kuuesisistä” – koska niillä on [e157] johtava asema tulevassa ”Ihmisen synnyssä” (tämän teoksen II osassa). Tämä vie meidät suoraan ihmisen seitsenkertaiseen rakenteeseen, ja koska äskettäin on syntynyt jonkin verran keskustelua siitä, mikä olisi paras jaotus mikrokosmisen olennon kokoonpanolle, tässä esitetään kaksi järjestelmää vertailun helpottamiseksi. Tähän liitetty lyhyt artikkeli on oppineen vedantan tutkijan T. Subba Row’n kynästä. Hän pitää parempana raja-joogan brahmalaista jaottelua, ja hän on aivan oikeassa [s179] metafyyiseltä kannalta katsoen. Mutta kun tässä on kyseessä vain paras ja sopivin valinta, käytämme tässä teoksen osassa Himalajan takaisen ”esoteerisen arhatkoulun” vanhaa kunnianarvoisaa jaottelua. Seuraava taulukko ja sitä selittävä teksti on otettu *The Theosophist* -lehestä, ja se on myös kirjassa *Five Years of Theosophy* [s. 185-186].

---

¹ Sivut 113, 5. ed.; s. 168, 6. ed.

² *Main. kohta.*

SEITSENJAKO INTIAN ERI JÄRJESTELMISSÄ

Esitämme tässä taulukkomuodossa, mitä jaottelua buddhalaiset ja vedantalaiset opettajat käyttävät ihmisen periaatteista:

<i>Esoteric Buddhismin</i> LUOKITUS	VEDANTALAINEN LUOKITUS	TÂRAKA-RÂJA- JOOGAN LUOKITUS
1. Sthûla-sharîra	Annamayakosha ⁴	} Sthûlopâdhi ⁵
2. Prâna ¹	} Prânamayakosha	
3. Prânan käyttöväline ²		
4. Kâma-rûpa	} Manomayakosha	} Sûkshmapâdhi Kâranopâdhi
5. Mielik ³ { a) halut, tunteet jne. b) Vijñâna		
6. Henkinen sielu ³	Vijñânamayakosha Anandamayakosha	
7. Âtman	Âtman	

Yllä olevasta taulukosta näkyy, että buddhalaisen jaotuksen kolmatta periaatetta ei ole erikseen mainittu vedantalaisessa jaotuksessa, koska se on ainoastaan prânan väline. Siitä näkyy myös, että neljäs periaattei sisältyy kolmanteen koshaan (verhoon), koska tuo periaattei on vain tahdonvoiman väline, joka voima taas on mielen energiaa. On myös huomattava, että vijñânamayakoshaa pidetään eri ruumiina kuin manomayakosha, koska kuoleman jälkeen mielen alempi puoli, joka niin sanoaksemme on lähempää sukua neljännelle kuin kuudennelle periaateille, eroaa mielen korkeammasta puolesta, joka kiinnittyy kuudenteen periaatteeseen ja joka itse asiassa on ihmisen korkeamman henkisen yksilöllisyyden perusta.

Voimme myös tässä huomauttaa lukijoillemme, että viimeisessä sarakkeessa oleva luokitus on paras ja yksinkertaisin kaikkia käytännöllisiä tarkoituksia varten, jotka kuuluvat râja-joogaan. Vaikka ihmisessä on seitsemän periaatetta, niillä on vain kol-

¹ Elämä.

² Astraaliruumis eli linga-sharîra.

³ Buddhi.

⁴ Kosha on kirjaimellisesti ”suojaus” eli kunkin periaatteen verho.

⁵ Sthûla-upâdhi eli periaatteen perusta.

me selvästi erotettavaa upâdhia [perustaa], joissa hänen *âtmaninsa* voi toimia muista riippumatta. Nämä kolme upâdhia voi adepti erottaa toisistaan tappamatta itseään. Mutta hän ei voi erottaa seitsemää periaateita toisistaan hävittämättä samalla omaa kokoonpanoaan.¹

Tutkija on nyt valmiimpi näkemään, että râja-joogan kolmen upâdhin ja sen âtmanin sekä meidän kolmen upâdhin, âtmanin ja kolmen alaosaston välillä on todellisuudessa hyvin pieni ero. Koska sitä paitsi jokaisen adeptin tällä ja toisella puolella Himalajaa, kuulukoon hän Patânjali-, Âryâsanga tai mahâyana-kouluun, on tultava râja-joogiksi, hänen täytyy sen vuoksi omaksua Târaka-râja-luokittelu periaatteessa ja teoriassa, käyttäköön hän sitten mitä jaottelua tahansa käytännöllisiä ja okkulttisia tarkoituksia varten. Sillä on siten hyvin vähän väliä, puhuuko ihminen *kolmesta upâdhista, joilla on kolme aspektia*, ja âtmanista, näiden ikuisesta ja kuolemattomasta synteisistä, vai kutsuuko hän niitä ”seitsemäksi periaateiksi”.

Niiden hyväksi, jotka eivät ehkä ole lukeneet tai eivät ole ymmärtäneet täysin teosofisissa kirjoituksissa esiintyvää oppia aurinkokosmoksen seitsemän maailman ketjuista, oppi on lyhyesti seuraava:

1. Kaikki metafysisessä niin kuin fyysisessä kaikkeudessa on seitsemästä. Sen tähden jokaisella taivaankappaleella, jokaisella planeetalla, olkoon se näkyvä [e159] tai näkymätön, uskotaan olevan kuusi kumppanipalloa.² Elämän kehitys kulkee näissä seitsemässä pallossa eli ruumiissa, ensimmäisestä seitsemänteen, seitsemässä KIERROKSESSA eli syklissä.

2. Nämä pallot ovat muodostuneet sellaisen prosessin avulla, jota okkultistit kutsuvat ”planeettaketjujen (eli -ympyröiden) jälleensyntymiksi”. Kun jonkin tällaisen ketjun seitsemäs eli viimeinen kierros on alkanut, korkein ja ensimmäinen pallo A kaikkien muiden seuraamana viimeistä myöten ei astu erityiseen lepoaikaan – eli ”pimennykseen”, niin kuin edellisten kierrosten päättyessä – vaan alkaa kuolla. Planeetan häviäminen (pralaya) on koittanut, sen hetki on lyönyt. Jokaisen pallon on silloin siirrettävä elämänsä ja voimansa jollekin muulle planeetalle.³

3. Meidän maamme, näkymättömien korkeampien kumppanipallojensa, herrojensa eli ”periaatejensa”⁴ näkyvänä edustajana, on elettävä, kuten meidänkin, seitsemän kierroksen kautta. Ensimmäisten kolmen aikana se muodostuu ja tiivistyy. Neljännen aikana se asettuu ja kovettuu. Viimeisten kolmen aikana se vähitellen palaa ensimmäiseen eteriseen muotoonsa. Se niin sanoaksemme tulee henkiseksi.

[s181] 4. Sen ihmiskunta kehittyi täyteen mittaansa vasta neljännessä – meidän nykyisessä kierroksessamme. Aina tähän neljänteen elonkierrokseen

¹ [The Theosophist, V, kesäkuu 1884, s. 225. Vrt. *Five Years of Theosophy*, s. 185.186.]

² Ks. kuviota sivulla e200.

³ Ks. kuviota sivulla e172.

⁴ Ks. kuviota sivulla e153.

asti siihen viitataan ihmiskuntana ainoastaan sopivampien sanojen puutteessa. Niin kuin toukka, josta tulee kotelo ja perhonen, niin ihminen eli oikeastaan se, mikä tulee ihmiseksi, kulkee kaikkien muiden muotojen ja luontokuntien läpi ensimmäisen kierroksen aikana ja kaikkien ihmismuotojen läpi kahdessa seuraavassa kierroksessa. Saavuttuaan maan päälle neljännen kierroksen alkaessa IHMINEN on nykyisessä elämänsyklar ja rotujen sarjassa ensimmäinen muoto, joka maan päällä esiintyy. Häntä ennen on ollut vain kivi- ja kasvikuunta – ja vieläpä jälkimmäisen *tulee kehittyä ja jatkaa edelleen evoluutiotaan ihmisen avulla*. Tämä tulee II osassa selvitettäväksi. Tulevien kolmen kierroksen aikana ihmiskunta, samoin kuin se pallo, jolla se elää, pyrkii yhä enemmän palaamaan alkuperäiseen muotoonsa, tulemaan dhyâni-chohaniseksi joukoksi. Ihminen pyrkii tulemaan yhdeksi jumalaksi ja sitten – JUMALAKSI, niin kuin jokainen muukin atomi universumissa.

”Jo niin varhain kuin toisesta kierroksesta alkaen kulkee kehitys aivan toisen suunnitelman mukaan. Ainoastaan ensimmäisen kierroksen aikana (taivaallisesta) ihmisestä tulee inhimillinen olento A-pallolla, (tulee jälleen) mineraali, kasvi, eläin B-pallolla, C-pallolla jne. Kulku muuttuu [e160] täydellisesti toisesta kierroksesta lähtien, mutta te olette oppineet varovaisuutta... ja minä neuvon, *ettette sano mitään ennen kuin aika sen sanomiselle on tullut...*” (Ote opettajan eri aiheita koskevista kirjeistä.)¹

5. Jokainen elämänsykli D-pallolla (meidän maapallollamme)² muodostuu seitsemästä kantarodusta. Ne alkavat eteerisestä Rodusta ja loppuvat henkiseen fyysisen ja moraalisen evoluution kaksoislinjassa – maakierroksen alusta sen loppuun asti. (Toinen on ”planeettakierros” A-pallolta G-pallolle, seitsemännelle, toinen ”pallokierros” eli ”maakierros”.)

Tämä on erittäin hyvin kuvattu *Esoteric Buddhismissa* eikä toistaiseksi kaipaa enempää valaistusta.

6. Ensimmäinen kantarotu, ts. ensimmäiset ”ihmiset” maan päällä (muotoon katsomatta) olivat ”taivaallisten ihmisten” jälkeläisiä, niiden, joita Intian filosofiassa syystä kutsutaan ”kuuesi-isiksi” eli pitreiksi ja joita on seitsemän luokkaa eli hierarkiaa. Koska kaikki tämä tulee riittävästi selitettäväksi seuraavissa luvuissa ja II osassa, siitä ei tässä tarvitse enempää puhua.

Mutta ne kaksi aiemmin mainittua teosta, jotka molemmat käsittelevät salaiseen oppiin kuuluvia aiheita, vaativat erityistä huomiota. *Esoteric Buddhism* on siksi hyvin tunnettu teosofisissa piireissä, vieläpä sen ulkopuolella, ettei sen ansioita tarvitse [s182] selittää yksityiskohtaisesti. Se on mainio kirja ja on tehnyt vielä mainiompaa työtä. Mutta tämä ei muuta sitä tosiasiaa, että se sisältää muutamia virheitä ja että se on johtanut monta teosofia ja ulkopuolista tutkijaa itämaista salaista oppia koskeviin väärinkäsityksiin. Sitä paitsi se tuntuu kenties hieman liian materialistiselta.

¹ *Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille*, s. 358

² Emme ole tekemisissä muiden pallojen kanssa tässä teoksessa paitsi satunnaisesti.

Man,¹ joka ilmestyi myöhemmin, oli yritys muinaisen opin esittämiseksi ihanteellisemmasta näkökulmasta, muutamien näkyjen tulkitsemiseksi astraalivalosta, muutamien oppien esittämiseksi, jotka oli osittain koottu erään mestarin ajatuksista, mutta valitettavasti ne oli ymmärretty väärin. Sekin puhuu varhaisten ihmisrotujen kehityksestä maan päällä ja sisältää muutamia erinomaisten filosofisia sivuja. Mutta se on ainoastaan kiinnostava mystinen romaani. Se on epäonnistunut tehtävässään, koska olosuhteet noiden näkyjen oikealle tulkinnalle eivät olleet sopivat. Sen tähden lukijan ei tule ihmetellä, jos tämä teoksemme on ristiriidassa noiden varhempien esitysten kanssa useissa yksityiskohdissa.

[e161] Esoteerinen ”kosmogonia” yleensä ja erityisesti ihmismonadin kehitys on niin oleellisesti erilainen noissa kahdessa kirjassa ja muissa *vastalkajien* omin päin kirjoittamissa teosofisissa teoksissa, että tulee mahdottomaksi jatkaa tätä teosta, ellei ensin erityisesti puhuta noista kahdesta varhemmasta teoksesta, sillä kummallakin on joukko ihailijoita, varsinkin *Esoteric Buddhismilla*. On tullut aika, jolloin muutamia tämänsuuntaisia asioita voidaan selittää. Nyt täytyy oikaista erehdyksiä alkuperäisten oppien pohjalta. Jos toinen sanotuista teoksista tähtää liiankin ilmeisesti materialistiseen tieteseen päin, on toinen varmasti liian ihanteellinen ja paikoittain mielikuvittellinen.

Siitä länsimaalaisille jokseenkin vaikeasti käsitettävästä opista, joka koskee pallojen aikakautisia ”pimenemisiä” ja peräkkäisiä ”kierroksia” kehämäisiä ketjujaan pitkin, syntyivät ensimmäiset hämmennykset ja väärinkäsitykset. Yksi sellainen koskee ”viides-” ja vieläpä ”kuudeskierroslaisia”. Ne, jotka tiesivät, että jokaisen kierroksen edellä ja jäljessä on pitkä *pralaya*,² lepoaika, joka sai aikaan ylipääsemättömän kuilun kahden kierroksen välille, kunnes tuli uuden elämänsyklin aika, eivät voineet ymmärtää, miksi ”erehdyttävästi” puhuttiin ”viides- ja kuudeskierroslaisista” meidän *neljännessä* kierroksesamme! Gautama Buddhaa pidettiin ”kuudeskierroslaisena”, ja Platonia sekä muutamia muita suuria filosofejä ja neroja ”viideskierroslaisina”. Kuinka se oli mahdollista. Yksi mestari opetti ja vakuutti, että sellaisia ”viideskierroslaisia” oli nytkin maan päällä, ja vaikka hänen *ymmärrettiin sanovan*, että ihmiskunta on vielä neljännessä kierroksessa, hän *tuntui* toisessa kohdassa sanovan, että me olemme viidennessä. Tähän antoi eräs toinen opettaja apokalyptisen vastauksen. ”Muutama sadepisara ei tee monsuunia, vaikka se sitä ennustaakin.” ”Ei, me emme [s183] ole viidennessä kierroksessa, mutta viidennen kierroksen ihmisiä on tullut joukkoon viimeisten tuhansien vuosien kuluessa.”³

¹ [*Man: Fragments of Forgotten History*. By Two Chelas in The Thosophical Society [=Mohini Mohan Chatterjee ja Laura C. Langford-Holloway]. Lontoo, 1885, 1887 ja 1893.]

² [Myöhemmin puhuttu *pimennyksestä*.]

³ [*Mestarien kirjeet A. P. Sinnetille*, s. 191.]

Tämä oli pahempaa kuin sfinksin arvoitus! Okkultismin tutkijat ponnistivat hurjimpaan kuvitteluun. Pitkähkön ajan he koettivat viedä Oidipuksesta voiton ja sovittaa yhteen molemmat lausunnot. Ja kun mestarit pysyivät yhtä ääneti kuin itse kivinen sfinksi, heitä syytettiin ”epäjohdonmukaisuudesta” ja ”ristiriitaisuudesta”. Mutta hepä vain sallivat spekulatioiden jatkua *antaakseen opetuksen*, jota länsimainen järki kovasti tarvitsee. Itserakkaudessaan ja ylpeydessään orientalistit tapansa mukaan olivat aineellistuttaneet jokaisen metafysisen käsitteen ja sanan, antamatta itämaiselle [e162] metaforalle ja allegorialle mitään sijaa, ja olivat siten tehneet hindulaisesta eksoteerisesta filosofiasta sekasotkun. Teosofit menettelivät nyt samoin esoteeristen opetuksen suhteen. On aivan ilmeistä, että he tähän päivään asti eivät ole ensinkään käsittäneet, mitä merkitsevät sanat viides- ja kuudeskierroslainen. Mutta ne merkitsevät vain tätä: jokainen kierros saa aikaan uuden kehitysasteen ja vieläpä kokonaisen muutoksen ihmisen älyllisessä, psyykkisessä, henkisessä ja fyysisessä rakenteessa; kaikki nämä periaatteet kehittyvät näet yhä ylenevässä asteikossa. Tästä seuraa, että sellaiset henkilöt, jotka, niin kuin Kungfutse ja Platon, kuuluivat psyykkisesti, älyllisesti ja henkisesti korkeammille kehitystasolle, olivat meidän neljännessä kierroksessamme samassa asemassa kuin tavallinen ihminen tulee olemaan viidennessä kierroksessa. Tuolloin ihmiskunta on oleva tällä kehitysasteikolla äärettömän paljon korkeammalla kuin nykyinen ihmiskunta. Samoin Gautama Buddha – ruumiillistunut viisaus – oli vielä korkeampi ja suurempi kuin kaikki nekin ihmiset, joita olemme kutsuttu viideskierroslaisiksi, ja niinpä Buddhaa ja Shankarâchâryaa kutsutaan allegorisesti kuudeskierroslaiseksi. Siinä on tuon lausunnon salattu viisaus – joskin se aikoinaan esitettiin ”välttelevästi” – että ”muutama sadepisara ei tee monsuunia, vaikka se sitä ennustaakin”.

Ja nyt lienee täysin selvä seuraava huomautus *Esoteric Buddhismissa*:

*Kun kehittymättömälle ajattelijalle ensi kerran esitetään kokonaan vieraan tieteen monimutkaisia asioita, on mahdotonta tuoda niitä esille kaikkine niihin kuuluvine ominaisuuksineen, vastikkeineen ja säännöttömine kehitelmineen, jotka ovat alusta alkaen ilmeisiä. Meidän täytyy tyytyä ensin käsittelemään laajoja sääntöjä ja vasta myöhemmin poikkeuksia. Näin tehdään varsinkin sellaisessa okkulttisessa tutkimuksessa, jossa *traditionaaliset, yleisesti noudatetut opetusmenetelmät tähtäävät jokaisen uuden aatteen painamiseen muistiin siten, että ensin luodaan hämmennys, joka sitten viimein selvitetään.*¹*

Koska huomautuksen tekijä itse oli, niin kuin hän sanoo, ”harjaantumaton ajattelija” okkultismissa, hänen omat päätelmänsä ja hänen paremmat tietonsa nykyaikaisista astronomisista teorioista kuin muinaisista opeista johtivat aivan luonnollisesti hänet tietämättään tekemään muutamia virheitä – tosin enemmän yksityiskohdissa kuin ”laajoissa säännöissä”. Yksi sellainen [s184] mai-

¹ [S. 145, 5. ed.]

nittakoon tässä. Se on vähäpätöinen mutta on kuitenkin omiansa johtamaan monet vasta-alkajat vääriin käsityksiin. Mutta koska aikaisemmissa painoksissa olleet virheelliset esitykset oikaistiin viidennen painoksen *huomautuksissa*, tulkoon kuudes painos vielä paremmin tarkastetuksi ja täydennetyksi. Sellaisiin virheisiin [e163] oli monta syytä. (1) Ne johtuivat siitä, että opettajien oli välttämättä annettava, niin kuin arveltiin, ”vältteleviä vastauksia”. Kysymyksiä tehtiin siksi itsepintaisesti, ettei niihin voitu olla vastaamatta, mutta toisaalta niihin *voitiin vastata ainoastaan osittain*. (2) Tästä tilanteesta huolimatta ymmärrettiin liiankin usein väärin se tunnustus, että ”puoli leipää on parempi kuin ei mitään”, eikä sille annettu sitä arvoa kuin olisi pitänyt. Tästä oli seurauksena, että eurooppalaiset maallikko-oppilaat ryhtyivät joskus aiheettomiin pohdiskeluihin. Sellaisia olivat esim. a) kysymys ”kahdeksannen piirin mysteeristä” sen suhteessa kuuhun; ja b) se harhaanjohtava väite, että kaksi maaketjun ylempää palloa olivat kaksi meidän tuttua planeettaamme: ”lukuun ottamatta maata, joka on alimmassa aineellisessa pisteessä, *ainoastaan kaksi meidän ketjumme maailmaa ovat fyysisille silmille näkyviä*” ... Mars ja Mercurius...”¹

Tämä oli suuri erehdys. Mutta moite siitä koskee yhtä paljon mestarin vastauksen epämääräisyyttä ja epätäydellisyyttä kuin itse opiskelijan kysymystä, joka oli yhtä hämärä ja epämääräinen.

Kysyttiin näet: ”Mitkä planeetat niistä, joita tavallinen tiede tuntee, paitsi Merkurius, kuuluvat meidän maailmojen järjestelmäämme?” Jos nyt kysyjän mielessä oli ”maailmojen järjestelmällä” tarkoitettu meidän maaketjuamme eli ”-lankaamme” eikä ”maailmojen aurinkokuntaa”, niin kuin olisi pitänyt olla, vastaus käsitettiin todennäköisesti väärin. Vastaus oli näet: ”Mars ja neljä muuta planeettaa, joista astronomia ei vielä tiedä mitään. Ei A, B eikä Y tai Z ole tunnettu eikä niitä voi nähdä fyysikaalisilla välineillä, täydellisimmilläkään.”² Tämä on selvää: (a) Astronomia ei vielä toistaiseksi todellisuudessa tiedä mitään planeetoista, ei muinaisista eikä nykyaikoina löydetyistä. (b) Ei yksikään *kumppani*-planeetta A:sta Z:aan, ts. ei ainoakaan minkään aurinkokuntaan kuuluvan ketjun ylemmistä palloista, voi näkyä.³ Mitä tulee Marsiin, Merkuriuksen ja ”neljään muuhun planeettaan”, niillä on [e164] maahan sel-

¹ *Esoteric Buddhism*, s. 136 (5. ed.), s. 177 (6. ed.).

² *Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille*, s. 357.

³ Poikkeuksena ovat tietysti kaikki ne planeetat, jotka tulivat *neljäntenä* järjestyksessä, kuten maapallomme, kuu jne. Tämän kirjoittajalla on kopiot kaikista saaduista tai lähetetyistä kirjeistä, paitsi muutamista yksityisistä – ”joissa ei ollut mitään opetusta”, niin kuin mestari sanoo. Koska minun tehtäväni alussa oli vastata muutamiin kohtiin, joita ei kosketeltu, ja selittää niitä, on hyvinkin luultavaa, että huolimatta monista noihin kopioihin tehdyistä muistutuksista tämän kirjoittaja osaamatta täysin englantia ja pelätessään sanovansa liian paljon, on saattanut pilata annettuja tietoja. *Hän ottaa itse koko synn niskoilleen kaikissa tapauksissa*. Mutta hänen on mahdotonta sallia tutkijoiden pysyä kauemmin harhakäsityksessä tai uskoa, että syy on esoteerisessa järjestelmässä.

lainen suhde, josta kukaan mestari tai korkea vihitty ei koskaan puhu, vielä vähemmän selittäisi sen luontoa.¹

[s185] Sanottakoon siis nyt selvästi, että äsken mainittu laajalle levinnyt teoria on mahdoton, olkoon nykyajan astronomia antanut siihen lisätodisteita tai ei. Materialistinen tiede voi tarjota vahvistuksia, vaikka tosin epävarmoja, mutta ainoastaan sellaisista taivaankappaleista, jotka ovat samalla aineellisuuden tasolla kuin meidän objektiivinen maailmamme. Mars ja Merkurius, Venus ja Jupiter, niin kuin jokainen muukin tähän asti löydetty planeetta (tai ne jotka tullaan vielä löytämään) ovat kaikki itsessään tuollaisten ketjujen edustajia meidän tasollamme. Niin kuin selvästi sanottiin eräässä Sinnettin opettajan lukuisista kirjeistä: ”On olemassa lukemattomia muita manvantarisia, älyolentoja kantavia palloketjuja – sekä meidän aurinkokuntamme sisä- että ulkopuolella.”² Mutta ei Mars eikä Merkurius kuulu *meidän ketjuumme*. Ne ovat muiden planeettojen tavoin seitsenosaisia *yksikköjä* aurinkokuntamme ketjujen suuressa joukossa ja ovat kaikki näkyviä, jota vastoin niiden *ylemmät* pallot ovat näkymättömiä.

Jos vielä väitetään, että muutamat lauseet opettajan kirjeissä olivat omiaan johtamaan harhaan, on vastaus: Niin ne olivat, aamen. *Esoteric Buddhismin* tekijä käsitti tämän hyvin, kun hän kirjoitti, että sellaisia ovat ”perinnäiset opetustavat... herättämällä hämmennystä” ne *joko ratkaisevat tai eivät ratkaise* – miten milloinkin. Joka tapauksessa, jos väitetään, että tämä olisi voitu selittää aiemmin ja planeettojen todellinen luonto ilmoittaa, niin kuin nyt tehdään, siihen on seuraava vastaus: Ei pidetty tarpeellisena tehdä sitä tuolloin, koska se olisi avannut tien kaikenlaisille lisäkysymyksille, *joihin ei kuitenkaan olisi voitu vastata niiden esoteerisen luonteen takia* ja jotka olisivat siten ainoastaan tuottaneet hämmennystä. Mutta alusta alkaen on selitetty ja myöhemmin yhä uudestaan toistettu: (1) Ei yksikään teosofi, *ei edes hyväksytty chela*, puhumattakaan maallikko-oppilaista, voinut odottaa, että hänelle olisi selitetty salaisia opetuksia *perin pohjin ja täydellisesti*, ennen kuin hän oli *peruuttamattomasti vihkiytynyt veljeskunnalle ja läpikäynyt ainakin yhden vihkimyksen*. Mitään lukuja ja numeroita ei nimittäin voitu antaa yleisölle, sillä ne ovat avaimia esoteeriseen järjestelmään. (2) Se, [e165] mikä paljastettiin, oli ainoastaan esoteerinen verhouksille, mikä löytyy miltei kaikista maailmanuskontojen eksoteerisista pyhistä kirjoista – [s186] ennen kaikkea *Brâhmanoista* ja *Vedojen Upanishadeista* ja jopa *purânoista*. Se oli pieni osa siitä, mikä ilmaistaan nyt näissä niteissä paljon täydellisemmin, ja tämäkin on vielä hyvin vaillinaista ja katkonaista.

Kun tähän työhön ryhdyttiin, kirjoittaja, ollen varma siitä, että Marsia ja

¹ Samassa kirjeessä asian mahdottomuus on selvästi ilmaistu *Esoteric Buddhismin* tekijälle: ”...yrittäkää ymmärtää, että esitätte minulle kysymyksiä, jotka kuuluvat korkeimpiin vihkimyksiin. Sen vuoksi voin esittää vain yleiskatsauksen, mutta en saa enkä tahdo mennä yksityiskohtiin...” [Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille, s. 358.]

² *Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille*, s. 173.

Merkuriusta koskeva pohdiskelu oli erehdystä, vetosi opettajiin *kirjeitse* saadakseen selityksen ja arvovaltaisen tulkinnan. Kumpikin saapui aikanaan, ja tässä esitetään *sananmukaiset* otteet niistä:

”...*On aivan oikein, että Mars on nykyään pimennyksen tilassa, ja Mercurius on juuri pääsemässä siitä pois. Voitte lisätä, että Venus on viimeisessä kierroksessaan... Jos ei Merkuriuksella eikä Venuksella ole satelliitteja, se johtuu niistä syistä... [ks. alaviitettä edellä, missä syyt esitetään] ja myös siitä, että Marsilla on kaksi satelliittia, joihin sillä ei ole oikeutta... Fobos, oletettu SISÄINEN satelliitti, ei ole lainkaan mikään satelliitti. Kuten Laplace kauan sitten ja Faye¹ nykyään ovat huomauttaneet, Foboksella on liian lyhyt periodinen kausi ja sen tähden ’teorian alkuaatteessa täytyy olla jokin vika’, niin kuin Faye aivan oikein huomauttaa... Lisäksi nuo molemmat [Mars ja Mercurius] ovat seitsenkertaisia ketjuja, yhtä riippumattomia maan tähtiherroista ja ylemmistä kuin te olette Peukaloisen ’prinsiipeistä’ – jotka olivat ehkä hänen kuusi veljeään, yömyssyissään tai ilman niitä..... ’tiedonhalun tyydyttäminen on tiedon päämäärä muutamille ihmisille’ sanoi Bacon, joka oli yhtä oikeassa lausueksaan tämän selvän totuuden kuin ne, jotka sen tunsivat ennen häntä, olivat oikeassa erottaessaan VIISAUDEN tiedosta ja asettamalla rajoja sille, mikä jonakin aikana annetaan julki... Muistakaa:*

..... tieto asuu
päässä, jotka ovat täynnä toisten ajatuksia,
viisaus sieluissa, jotka pitävät huolta omistaan.²

Tätä ette voi koskaan korostaa liian perusteellisesti niille, joille tahdotte jakaa jotakin esoteerisista opetuksista...”

Tässä on vielä lisää otteita eräästä toisesta saman auktoriteetin kirjoittamasta kirjeestä. Tällä kertaa se on vastaus muutamiin vastaväitteisiin, jotka annettiin opettajien vastattaviksi. Ne perustuvat erittäin tieteellisiin ja yhtä [e166] turhanpäiväisiin järkeilyihin siitä, kuinka suotavaa muka olisi koettaa sovittaa esoteeriset teorit yhteen nykyaikaisen tieteen teorioiden kanssa, ja ne kirjoitti muuan nuori teosofi varoituksena ”salaista oppia” vastaan ja viittauksena samaan asiaan. Hän oli vakuuttanut, että jos olisi sellaisia kumppanipalvoja, ”niiden täytyy olla vain pikkuisen vähemmän aineellisia kuin meidän maamme”. Mistä sitten johtui, ettei niitä näkynyt? Vastaus oli:

[s187]

”...*Jos psyykkisiä ja henkisiä opetuksia ymmärrettäisiin täydellisemmin, olisi miltei mahdotonta kuvitellakaan sellaista epäjohdonmukaisuutta. Ennen kuin vähemmän huolehditään sovittamattomien asioiden sovittamisesta toisiinsa – ts. metafyyssisten ja henkisten tieteiden sovittamisesta fyysiseen ja luonnolliseen filosofiaan, jolloin ’luonnollinen’ merkitsee heille [tiedemiehil-*

¹ ”Sur l’hypothèse de Laplace” teoksessa *Comptes Rendus des séances de l’Académie des Sciences*, 15.3.1880, XC, s. 569.

² [Wm. Cowper, *The Task* (1785), kirja VI, ”The Winter Walk at Noon”.

le] samaa kuin kaikki, mikä mahtuu heidän ruumiillisten aistiensa käsityspiiriin – ei voi tapahtua mitään todellista edistystä. Meidän maapallomme, niin kuin alusta pitäen opetettiin, on laskeutuvan kaaren pohjassa, jolloin aistimillamme käsitettävä aine esiintyy karkeimmassa muodossaan... Sen tähden on aivan järjenmukaista, että niiden pallojen, jotka varjostavat maata, täytyy olla muilla ylemmillä tasoilla. Lyhyesti sanoen, palloina ne ovat MAAN KANSSA YHTEENKASVANEITA mutta eivät ole SAMAA OLEMUSTA ja kuuluvat siis aivan toiseen tajunnantilaan. Meidän planeettamme (samoin kuin kaikki ne, joita me näemme) soveltuu ihmiskuntansa erikoiseen tilaan. Tämä tila on sellainen, että paljaalla silmällä voimme nähdä niitä taivaankappaleita, jotka ovat samaa olemusta kuin maatasomme ja -aineemme, aivan samoin kuin Jupiterin, Marsin ja muiden planeettojen asukkaat voivat havaita meidän pienen maailmamme. Sillä meidän tajunnantasomme, vaikka eroavatkin asteeltaan, ovat kuitenkin samaa laatua, ovat samalla erilaistuneen aineen kerroksella... Kirjoitin näin: 'Pienempi pralaya koskee ainoastaan meidän pientä PALLOLANKAAMME.' (Me kutsumme ketjuja langoiksi noina kielten-sekoituksen päivinä)... 'Sellaiseen lankaan kuuluu maamme.' Tämän olisi pitänyt selvästi näyttää, että muutkin planeetat olivat 'lankoja' eli KETJUJA... Jos hän [nimitään vastaväittäjä] tahtois nähdä edes hämävät ääripiirteet jostakin tuollaisesta korkeammilla tasoilla olevasta 'planeetasta', hänen on sitä ennen heitettävä pois ne astraalisenkin aineen ohuet pilvet, jotka hänet erottavat seuraavasta tasosta..."

Käy siis selväksi, miksi emme voi huomata edes parhaimpien teleskooppien avulla sitä, mikä on ainemaailmamme ulkopuolella. Ainoastaan ne, joita me kutsumme adepteiksi ja jotka osaavat suunnata mentaalisen näkönsä ja siirtää tietoisuutensa – sekä fyysisen että psyykkisen – [e167] muille olemisen tasoille, kykenevät puhumaan asiantuntevasti näistä asioista. Ja he selittävät selvästi:

"Viettäköä sitä elämää, joka on välttämätöntä sellaisen tiedon ja sellaisten voimien saavuttamiseksi, niin viisaus tulee teille luonnostaan. Milloin vain kykenette virittämään tietoisuutenne 'universaalien tietoisuuden' jonkin seitsemän soinnun mukaan, jotka soinnut kiirivät yli kosmoksen kaikupohjan värähdellen yhdestä ikuisuudesta toiseen; milloin olette perin pohjin tutkineet 'sfäärien musiikkia', silloin vasta olette aivan vapaa jakamaan tietoa niille, joille on turvallista sitä jakaa. Ennen sitä olkaa maltillinen. Älkää antako nykyiselle sukupolvelle niitä totuuksia, jotka ovat tulevien kantarotujen perintöä. Älkää yrittäkö paljastaa olemisen [s188] ja olemattomuuden salaisuutta niille, jotka eivät kykene näkemään Apollon HEPTAKORDIN [seitsenkielisen soittimen] merkitystä, tuon muinaisen jumalan lyyran, jonka kussakin seitsemässä kielessä asuu kosmoksen henki, sielu ja astraaliruumis, vaikka nykyajan tieteen käsiin on joutunut vasta kosmoksen kuori... Olkaa varovainen, me sanomme, varovainen ja viisas, ja ennen kaikkea pitäkää varanne, mitä uskovat ne, jotka saavat teiltä oppia, etteivät he itse hairahtumalla muita hairah-

duttaisi... sillä sellainen kohtalo odottaa jokaista totuutta, johon ihmiset eivät vielä ole perehtyneet... Pysykööt mieluummin planeettaketjut ja muut yli- ja alikosmiset mysteerit haavemaailmana niille, jotka eivät itse voi nähdä eivätkä usko, että muut voivat...

Valitettavasti vain harvat meistä ovat seuranneet tätä viisasta neuvoa, ja sen tähden niin moni verraton helmi, niin moni viisauden jalokivi on heitetty viholliselle, joka ei ole kyennyt käsittämään sen arvoa vaan on kääntynyt ympäri ja repinyt meidät.

Näin kirjoitti sama mestari kahdelle ”maallikkochelalleen”, niin kuin hän kutsui *Esoteric Buddhismin* kirjoittajaa ja erästä toista miestä, joka opiskeli jonkin aikaa hänen kanssaan: ”*Olettakaamme, ETTÄ MEIDÄN MAAMME KUULUU SEITSEMÄN PLANEETAN TAI IHMISIÄ KANTAVAN MAAILMAN RYHMITYMÄÄN... [SEITSEMÄN planeettaa ovat muinaisuuden pyhiä planeettoja, joita on aina seitsemän.] Nyt elämänsysäys saavuttaa A:n tai mieluummin sen, josta on määrää tulla A, mutta joka toistaiseksi on vain kosmista sumua [layakeskus]...*”¹

Näissä varhemmissa kirjeissä, joissa täytyi keksiä nimiä ja luoda uusia sanoja, tulivat ”ympyrät” usein ”kierroksiksi” ja ”kierrokset” elämänsykleiksi ja päinvastoin. Eräälle kirjeenvaihtajalle, joka kutsui ”kierrosta” ”maailmanympyräksi”, opettaja kirjoitti: ”Luulen sen johtavan yhä suurempaan hämmennykseen. Kierrokseksi me olemme päättäneet kutsua [e168] monadin kulkua A-palloilta Z-palloon (tai G-palloon)... ”Maailmanympyrä” on oikein... M. kehotti Sinnettä luomaan sanaston ennen kuin edetään pidemmälle...”²

Huolimatta tästä lausunnosta varhaisimpiin opetukseen hiipi monta erehdystä tämän sanasekaannuksen johdosta. Kantarotujakin sekoitettiin silloin tällöin kierroksiin ja ympyröihin, ja se johti samanlaisiin erehdyksiin kirjassa *Man: Fragments of Forgotten History*. Jo alussa mestari kirjoitti:

”Koska minun ei sallita ilmoittaa teille *koko totuutta*, tai paljastaa erillisten osien lukumäärää, en voi tyydyttää teitä.”³

Tämä oli vastaus kysymykseen: ”Jos olemme oikeassa, niin elämien kokonaismäärä ennen ihmisjaksoa on 637” jne. Kaikkiin näihin lukuja koskeviin kysymyksiin oli vastaus: ”Koettakaa ratkaista 777 ruumiillistuman ongelma... *Vaikka minun onkin pakko pidättäytyä antamasta tietoa monista yksityisseikoista, niin velvollisuuteni on mainita tästä.*”⁴

Mutta sitä ei koskaan ratkaistu ja seuraukset olivat: lakkaamaton hämmennys ja virheitä.

Vieläpä oppi taivaankappaleiden ja makrokosmoksen seitsenäisestä koostumuksesta – ja samasta syystä myös mikrokosmoksen eli ihmisen seitsenäisestä jaotuksesta – on tähän asti pysynyt erittäin esoteerisena. Muinaisaikoina

¹ *Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille*, s. 200.

² *Sama*, s. 187.

³ *Sama*, s. 188.

⁴ *Sama*, s. 190.

se ilmoitettiin tavallisesti vasta vihkimyksessä aikakausia koskevien sangen pyhien lukujen kanssa. Mutta niin kuin eräässä teosofisessa aikakauslehdessä¹ sanotaan, koko kosmogonian järjestelmää ei ajateltu eikä hetkeäkään pidetty mahdollisena paljastaa, vaikkakin silloin kyllä muutamia tiedon murusia ilmoitettiin hyvin säästeliäästi vastaukseksi *Esoteric Buddhismin* tekijän kirjeisiin, joissa hän esitti joukon kysymyksiä. Näiden joukossa oli kysymyksiä sellaisista asioista, joihin kellokään *MESTARILLA*, *olkoon hän kuinka korkea ja itsenäinen tahansa, ei ole oikeutta vastata, koska siten maailmalle olisi paljastunut muinaisten temppeliopistojen kuuluisimpia ja vanhimpia mysteerejä*. Sen tähden ainoastaan muutamia oppeja tuotiin julki karkeissa yleispiirteisään, mutta yksityiskohdat salattiin visusti ja kaikki yritykset sellaisen tiedon paljastamiseksi jäivät järjestelmällisesti alusta pitäen tuloksettomiksi. Tämä oli täysin luonnollista.

Neljästä vidyasta – *purânoissa* mainituista seitsemästä tiedonhaarasta – nimittäin yajña-vidyâ (uskonnollisten menojen noudattaminen [e169] varmojen tulosten aikaansaamiseksi); mahâ-vidyâ, suuri (maaginen) tieto, joka on nyt alentunut tântrika-palvonnaksi; guhya-vidyâ, oppi mantroista ja niiden todellisesta rytmistä ja laulamisesta, mystisistä loitsuista jne.; âtma-vidyâ eli todellinen *henkinen* ja *jumalallinen* viisaus – näistä ainoastaan viimeksi mainittu voi luoda lopullista ja absoluuttista valoa kolmen ensin mainitun opetuksiin. Ilman âtma-vidyää pysyvät muut kolme pelkästään *pintapuolisina* tieteinä, geometrisinä suureina, joilla on leveys ja pituus mutta ei lainkaan paksuutta. Ne ovat niin kuin nukkuvan ihmisen sielu, jäsenet ja järki: hän kykenee koneellisesti liikkumaan, hajanaisesti uneksimaan ja vieläpä unissaan kävelemään ja tuottamaan näkyviä vaikutuksia, mutta tekee niin ainoastaan vaisto- maisten eikä älyllisten syiden, ei ainakaan täysin tietoisten henkisten vaikutelmien stimuloimana. Koko paljon voidaan kolmesta ensin mainitusta tieteesestä julkaista ja selittää. Mutta jollei âtma-vidyâ anna oikeaa avainta niiden opetuksiin, ne pysyvät aina samanlaisina kuin turmellun oppikirjan katkelmat, kuin suurten totuuksien hahmotelmat, joita kaikkein henkisimmät ihmiset tajuavat hämärästi, mutta joita vääristelevät suhteettomasti ne, jotka tahtoisivat naulita seinään jokaisen varjon.

Sitten taas tutkijoiden mielessä aiheutti toisen suuren hämmennyksen se vaillinainen esitys, joka annettiin monadien kehitysoipista. Tullakseen täysin käsitettäväksi sekä tätä prosessia että pallojen syntymisen prosessia on tutkittava paljon enemmän metafysiseltä puoleltaan kuin nk. staattiselta kannalta, sillä tähän vaadittaisiin lukuja ja numeroita, joita on sallittu harvoin käyttää laajemmassa piirissä. Valitettavasti sangen harvat ovat taipuvaisia pohtimaan näitä oppeja ainoastaan metafysisesti. Parhainkin niistä länsimaisista kirjailijoista, jotka ovat käsitelleet oppejamme teoksissaan, sanoo puhuessaan monadien kehityksestä, että ”tämänlaiseen puhtaaseen metafysiikkaan emme nyt

¹ *Lucifer* (Lontoo), vol. II, toukokuu 1888, s. 174 eteenpäin.

ryhdy”¹. Ja niinpä opettaja huomauttaa kirjeessään hänelle: ”Mitä hyötyä on siinä tapauksessa oppiemme saarnaamisesta, ainaisesta ylämäkeen kiipeämisestä ja vastavirtaan soutamisesta? Minkä vuoksi länsi haluaa... oppia idältä... sellaista, mikä ei voi koskaan mukautua lännen esteetikkojen erityistarpeisiin?”² Ja hän kiinnittää kirjeenvaihtajansa huomion niihin ”suunnattomiin vaikeuksiin, jotka kohtaavat meitä [adepteja] joka kerta, kun yritämme selittää metafysiikkaamme länsimaisesti ajatteleville henkilöille”³.

Ja hän sanoo aivan oikein, sillä *ilman* metafysiikkaa ei okkulttinen filosofia eikä esoterismi ole mahdollista. Se olisi samaa kuin että toivon ja hartauden, rakkauden ja vihan tunteita, elävän ihmisen [e170] sielun ja järjen salaisimpia toimintoja selitettäisiin anatomisesti kuvaamalla hänen kuolleen ruumiinsa rintakehää ja aivoja.

Tutkikaamme nyt niitä kahta oppia, jotka mainittiin edellä, mutta joihin tuskin edes viitattiin *Esoteric Buddhismissa*, ja lisätkäämme niihin niin paljon kuin voimme.

LISÄSEIKKOJA JA SELITYKSIÄ, JOTKA KOSKEVAT PALLOJA JA MONADEJA.

Kaksi *Esoteric Buddhismissa* esitettyä väitettä on mainittava ja tekijän mielipiteitä lainattava. Sivulla 49 sanotaan:

Henkiset monadit...eivät lopeta täysin kivennäiselämänsä A-pallolla eivätkä sitten täydennä sitä B-pallolla jne. Ne kulkevat monta kertaa läpi koko kierroksen kivennäisinä ja sitten taas monta kertaa ympäri kasveina ja monta kertaa eläiminä. Me toistaiseksi pidätymme tahallaan mainitsemasta lukuja jne.⁴

[s191] Tämä oli viisas menettely, katsoen siihen salaperäisyyteen, jota on noudatettu lukujen suhteen. Tästä vaikenemisesta on nyt osittain luovuttu, mutta olisi ehkä ollut parempi, jos todelliset luvut kierroksista ja kehityspiiraaleista olisi jo kokonaan yhtäaikaa julkaistu tai niistä olisi kokonaan pidättytty. Sinnett käsitti hyvin tämän vaikeuden sanoessaan:

Syistä, joita ulkopuolisen ei ole helppo arvata, ovat okkulttisen tiedon omistajat erityisen vastahakoisia esittämään kosmogoniaa koskevia tosiasioita. Vihkimättömän on vaikea käsittää, miksi niitä ei esitetä.

---

¹ [*Esoteric Buddhism*, s. 46, 5. ed.; s. 87, 6. ed.]

² [*Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille*, s. 383.]

³ [*Sama.*]

⁴ 5. englantilainen editio; s. 91, 6. amerikkalainen editio.

On selvää, että sellaisia syitä on olemassa. Siitä huolimatta tästä vaikenemisesta on johtunut suurin osa niistä sekavista käsityksistä, joita muutamit itä- ja länsimaiset oppilaat ovat saaneet. Vaikeudet, jotka estivät käsiteltävänä olevien erityisten oppien hyväksymistä, näyttivät suurilta juuri sen tähden, että puuttui tietoja, joihin nojautua. Mutta siinä se oli. Sillä niin kuin mestarilta monta kertaa ovat selittäneet, lupauksen tehneiden chelojen piirin ulkopuolella ei voi esittää niitä lukuja, jotka kuuluvat okkulttisiin laskelmiin, eivätkä chelatkaan voi rikkoa sääntöjä.

Saattaaksemme asian selvemmäksi, koskematta opin matemaattiseen puoleen, laajennetakoon tässä annettua opetusta ja ratkaistakoon muutamia hämäreitä [e171] kohtia. Koska pallojen ja monadien kehitys on läheisessä yhteydessä keskenään, yhdistämme molemmat opit. Mitä monadeihin tulee, pyydämme länsimaista lukijaa pitämään mielessään, että itämainen filosofia hylkää länsimaisen teologisen opin, että jokaiselle vastasyntyneelle lapselle luotaisiin uusi sielu. Tämä oppi on yhtä epäfilosofinen kuin mahdoton luonnon järkevässä taloudessa. Täytyy olla rajoitettu luku monadeja, jotka kehittyvät ja kasvavat yhä täydellisemmiksi siten, että ne sulattavat itseensä monta peräkkäistä persoonallisuutta kussakin uudessa manvantarassa. Tämä on aivan välttämätöntä, kun pidetään silmällä jälleensyntymisen ja karman oppeja ja ihmismonadin asteittaista palaamista alkulähteeseensä – *absoluuttiseen* jumaluuteen. Vaikka siis enemmän tai vähemmän kehittyneiden monadien joukkoja on miltei lukemattomia, ne ovat kuitenkin rajallisia, niin kuin kaikki tässä erilaistumisen ja rajallisuuden maailmassa.

Niin kuin näkyy ihmisprinsiippien ja maailmanketjujen nousevien pallojen kaksiosaisesta kuvasta [s. e157], on olemassa ikuinen syiden ja seurausten ketjuuntuminen ja täydellinen analogia, joka käy läpi kaikki kehityslinjat ja yhdistää ne keskenään. Yksi synnyttää toisen – olkoon se pallo tai persoonallisuus. Mutta alkakaamme alusta.

[s192] Yleispiirteet prosessista, jolla peräkkäiset planeettaketjut muodostuvat, on juuri esitetty. Tulevien väärinkäsitysten välttämiseksi lisättäköön muutamia yksityiskohtia, jotka luovat myös valoa ihmiskunnan historiaan tässä meidän ketjussamme, kuuketjun jälkeläisessä.

Kaaviossa 2 nro 1 edustaa seitsepalloista kuuketjua sen seitsemännen eli viimeisen kierroksen alussa. Nro 2 taas kuvaa maaketjua, joka on syntymässä, mutta ei ole vielä tullut olemassaoloon. Kunkin ketjun seitsemän palloa erotetaan aikajärjestyksessään toisistaan kirjaimilla A–G, ja maaketjun pallot on lisäksi merkitty ristillä (+), maan merkillä.

Nyt on muistettava, että monadit, jotka kiertävät jonkin seitsemäntoista ketjun ympäri, on jaettu seitsemään luokkaan eli hierarkiaan, vastaavaan kehitystasoonsa, tietoisuutensa ja ansionsa mukaan. Seuratkaamme siis sitä järjestystä, jonka mukaan ne esiintyvät ensimmäisen kierroksen A-pallolla. Väliajat näiden hierarkioiden esiintymisen välillä jollakin pallolla ovat niin järjestyneet, että kun 7. luokka, viimeinen, esiintyy A-pallolla, ensimmäinen luokka on juuri siirtynyt B-palloon ja niin edelleen, askel askeleelta ketjun ympäri.

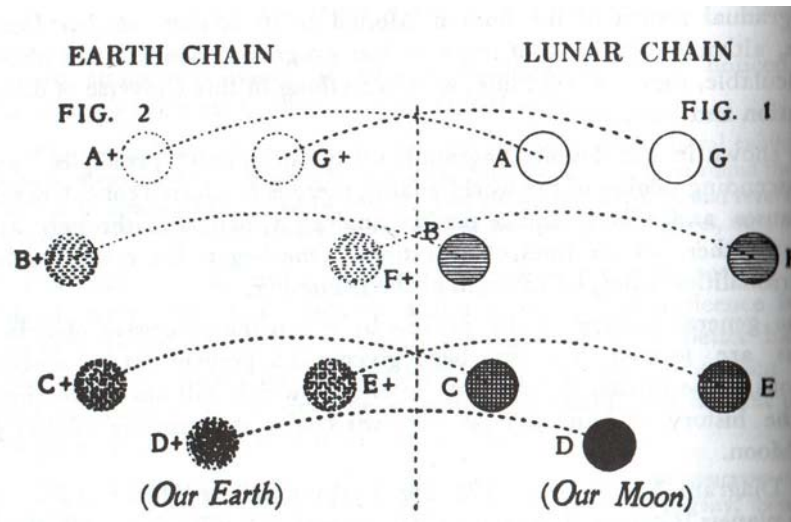
Kuuketjun seitsemännessä kierroksessa taas, kun 7. luokka, [e172] viimeinen, lähtee A-pallolta, tuo pallo vaipumatta uneen, kuten se on tehnyt [s193] edellisissä kierroksissa, alkaa kuolla (vaipua planeettapralayaan).¹ Kuollessaan se, niin kuin äsken sanottiin, siirtää peräkkäin prinsiippinsa eli elonaineksensa ja voimansa jne. toisen toisensa jälkeen uuteen layakeskukseen, joka aloittaa maaketjun A-pallon muodostamisen. Samanlainen prosessi tapahtuu jokaiselle kuuketjun pallolle, toiselle toisensa jälkeen. Kukin niistä muodostaa uuden pallon maaketjussa. Meidän kuumme oli sarjansa neljäs pallo ja oli samalla havaintotasolla kuin maamme. Mutta kuuketjun A-pallo ei ole täysin ”kuollut”, ennen kuin ensimmäisen luokan ensimmäiset monadit ovat siirtyneet G- eli Z-pallosta, kuuketjun viimeisestä, siihen nirvânaan, [e173] joka niitä odottaa kahden ketjun välillä. Samalla tavoin käy kullekin muista palloista, niin kuin sanottu. Jokainen niistä synnyttää maaketjussa vastaavan pallon.

---

¹ Okkultismissa on useamman laatuista levon (pralayan) aikakausia: Ensimmäkin kullakin pallolla on *yksilöllinen* pralayansa, kun ihmiskunta ja elollisuus siirtyy seuraavaan palloon; seitsemän pienempää pralayaa kussakin kierroksessa; *planetaarinen* pralaya, kun seitsemän *kierrosta* on kulunut umpeen; *aurinkopralaya*, kun koko aurinkokunta on tullut loppuunsa; ja lopuksi universaali mahâ- eli Brahmâ-pralaya, kun ”Brahmân elinikä” päättyy. Nämä ovat kolme *pääpralayaa* eli ”häviön kautta”. On olemassa monta muuta pienempää pralayaa, mutta niitä emme nyt käsittele.

MAAKETJU
Nro 2

KUUKETJU
Nro1

(Maamme)

(Kuumme)

KAAVIO 2

Edelleen, kun uuden ketjun A-pallo on valmis, kuuketjusta ruumiillistuu ensimmäinen monadien luokka eli hierarkia sen alimpaan luontokuntaan ja niin edelleen peräkkäin. Tästä on seurauksena, että ainoastaan ensimmäinen monadien luokka saavuttaa kehityksessään ihmisasteen ensimmäisen kierroksen aikana, koska kullakin planeetalla toinen luokka saapuu myöhemmin eikä ehdi joutua tälle asteelle. Siten toisen luokan monadit saapuvat alkavalle ihmisasteelle vasta toisessa kierroksessa ja niin edelleen neljännen kierroksen keskikohtaan asti. Mutta tässä kohdassa – ja tässä neljännessä kierroksessa, jolloin inhimillinen kehitysaste saavutetaan *täydellisesti* – sulkeutuu ”ovi” ihmiskuntaan. Tästä lähtien ”inhimillisten” monadien, ts. kehityksen ihmisasteella olevien monadien, luku on täysi. Ne monadit, jotka eivät ole saapuneet ihmisasteelle tässä kohdassa, tulevat, tuon ihmiskunnan kehittyessä edelleen, jäämään niin kauas siitä jälkeen, että ne saavuttavat ihmisasteen vasta seitsemännen eli viimeisen kierroksen lopulla. Ne eivät siis tule olemaan ihmisiä ensinkään tällä ketjulla vaan tulevat olemaan vasta tulevan manvantaran ihmiskuntana, ja palkinnoksi ne tulevat syntyään ”ihmisiksi” korkeammassa ketjussa ja siten saavat karmallisen korvauksen. Tästä on vain *yksi ainoa poikkeus*, erittäin hyvistä syistä, mutta siitä puhumme edempänä. Tämä selittää rotujen eroavuudet.

Näin käy selväksi, kuinka täydellinen vastaavuus vallitsee luonnon proses-

sien välillä kosmoksessa ja ihmisyksilössä. Jälkimmäinen elää [s194] elämänkierroksensa loppuun ja kuolee. Hänen korkeammat prinsipiinsa, jotka planeettaketjun kehityksessä vastaavat ilmennyksen läpi kiertäviä monadeja, siirtyvät devachaniin, joka vastaa kahden ketjun välistä nirvānaa ja lepokausia. Ihmisen alemmat prinssiipit haihtuvat aikanaan tyhjiin, ja luonto käyttää niitä taas uusien ihmisprinsiippien muodostamiseksi. Sama prosessi tapahtuu myös maailmojen hajoamisessa ja muodostumisessa. Siksi analogia on varmin opas okkulttisten opetusten käsittämiseksi.

Tämä on yksi ”kuun seitsemästä mysteeristä”, ja se on nyt paljastettu. Japanilaiset *yamabûshit*, Laotsen lahkon mystikot ja Kioton askeettimunkit, *Zen-dô*, kutsuvat näitä seitsemää mysteeriä seitsemäksi jalokiveksi. Mutta japanilaiset ja kiinalaiset [e174] buddhalaisaskeetit ja -vihityt ovat, jos mahdollista, vielä pidättyvämpiä ”tietonsa” julkaisemisessa kuin hindulaiset.

Lukija ei kuitenkaan saa kadottaa näkyvistään monadeja, vaan hänen on selvitettävä niiden luonto, mikäli se on mahdollista, kajoamatta korkeampiin mysteereihin, joista ei tämän kirjoittajakaan väitä tuntevansa viimeistä eli lopullista sanaa.

Monadien joukko voidaan karkeasti jakaa kolmeen suureen luokkaan:

1. Kehittyneimmät monadit (kuujumalat eli ”-henget”, joita Intiassa kutsutaan pitreiksi). Niiden on ensimmäisessä kierroksessa kuljettava läpi kivi-, kasvi- ja eläinkunnan kolminkertainen kausi näiden luontokuntien kaikkein eteerisimmissä, hienoimmista ja alkeellisimmissä muodoissa, jotta ne pukeutuisivat siten vastamuodostuneen ketjun luontoon ja sulautuisivat siihen. Nämä saavuttavat ensimmäisinä ihmismuodon (jos voi olla mitään muotoa tässä miltei subjektiivisessä piirissä), ja se tapahtuu A-pallolla ensimmäisessä kierroksessa. Nämä siis johtavat ja edustavat ihmisainesta toisen ja kolmannen kierroksen aikana ja kehittävät lopuksi varjonsa neljännen kierroksen alussa toista luokkaa varten, joka tulee niiden jäljessä.

2. Ne monadit, jotka ensimmäisinä saapuvat ihmisasteelle kolmen ja puolen kierroksen aikana ja tulevat ”ihmisiksi”.¹

¹ Meidän on ollut pakko käyttää tässä harhaanjohtavaa sanaa ”ihmiset”, ja tämä on selvä todiste siitä, kuinka vähän mikään eurooppalainen kieli soveltuu ilmaisemaan näitä hienoja aste-eroja.

On selvää, että nämä ”ihmiset” eivät muistuttaneet nykyajan ihmisiä, eivät muodoltaan eivätkä luonnoltaan. Miksi siis, saatetaan kysyä, niitä kutsutaan ensinkään ihmisiksi? Sen tähden ettei missään länsimaisessa kielessä ole muuta sanaa, joka edes lähimainkaan ilmaisisi tarkoitettua aatetta. Sana ”ihmiset” ainakin osoittaa, että nämä olennot olivat ”MANUJA”, ajattelevia olentoja, kuinka paljon he ovatkaan poikenneet meistä älyltään ja muodoltaan. Todellisuudessa ne olivat henkisyteen ja älyyn nähden pikemminkin ”jumalia” kuin ”ihmisiä”.

Sama kielellinen vaikeus kohtaa meitä, kun olisi kuvattava niitä ”asteita”, joiden läpi monadi kulkee. Metafyysisesti puhuen on tietysti järjetöntä puhua monadin ”kehityksestä” tai sanoa, että se tulee ”ihmiseksi”. Mutta jokainen yritysikin metafyysisen kielellisen tarkkuuden säilyttämiseksi, kun on käytettävä englannin [tai suomen] kiel-

[e175] 3. Vitkastelijat eli monadit, jotka myöhästyvät eivätkä karmallisten esteiden vuoksi ollenkaan ennätä ihmisasteelle tässä syklissä eli kierroksessa, sitä poikkeusta lukuunottamatta, josta myöhemmin tulee puhe, kuten on jo luvattu.

[s195] Nytpä *ulkonaisen* muodon ja ruumiin kehittyminen *astralisen* muodon ympärille aiheutuu Maan voimista, samoin kuin on laita alemmissa luontokunnissa. Sisäisen eli todellisen IHMISEN kehitys on taas puhtaasti henkinen. Se ei ole nyt enää persoonattoman monadin kulku monien erilaisten ainemuotojen kautta – varustettuna korkeintaan aivan erilaisella tasolla olevalla vaistolla ja tajunnalla – niin kuin on laita ulkonaisessa kehityksessä. Kyseessä on ”pyhiinvaeltajasielun” matka *ei ainoastaan aineen* vaan myös itse-tietoisuuden ja itsehavainnon erilaisten *tilojen* kautta.¹

MONADI tulee ulos henkisestä ja älyllisestä tiedottomuuden tilastaan. Se jättää väliin kaksi ensimmäistä tasoa – jotka ovat liian lähellä ABSOLUUTTIA salliakseen mitään vastaavuussuhdetta minkään alemmalla tasolla olevan kanssa – ja saapuu suoraan mentaaliseen tasolle. Mutta koko universumissa ei ole yhtään tasoa, jolla olisi laajempi liikkumavara eli avarampi toimintakenttä kuin tällä, sillä sen käsitys- ja havainnointiominaisuuksilla on miltei rajattomasti asteita. Siksi voikin sanoa, että tällä tasolla on vuorostaan sopiva pienempi taso jokaiselle ”muodolle” kivennäismonadista alkaen siihen saakka, kun tuo monadi kehityksen kuluessa puhkeaa JUMALALLISEKSI MONADIKSI. Mutta kaiken tämän ajan se on kuitenkin sama monadi, joka eroaa vain ruumiillistumisissaan, kun se toinen toistaan seuraavissa kausissa käy läpi osittaisten tai täydellisten hengen pimennysten, osittaisten tai täydellisten aineen pimennysten – kahden täydellisen vastakohtan – joko noustessaan mentaalisen henkisyyden valtakuntaan tai laskeutuessaan aineellisuuden syvyyksiin.

[s196] Mutta palatkaamme *Esoteric Buddhismiin*. Siinä sanotaan siitä suunnattomasta ajasta, joka on A-pallon kivennäiskauden ja ihmiskauden²

---

tä, vaatisi ainakin kolme lisänidosta ja aiheuttaisi tavattomasti toistamista, mikä lopulta tulisi sängen väsyttäväksi. Jokainen ymmärtää, että MONADI ei voi edistyä eikä kehittyä eikä edes muutu niiden tilanmuutosten kautta, joita se kokee. *Se ei kuulu tähän maailmaan eikä tälle tasolle*, ja sitä voi verrata vain jumalallista valoa ja tulta hehkuvaan häviämättömään tähteen, joka on heitetty alas maan päälle pelastuksen tukipylyväksi niille persoonallisuuksille, joissa se asuu. Näiden persoonallisuuksien on pidettävä tiukasti kiinni siitä ja tullen siten osalliseksi monadin jumalallisesta luonnosta saavutettava kuolemattomuus. Itsekseen jääneenä monadi ei kiinnity mihinkään, vaan niin kuin lankku merellä se ajautuu uuteen ruumiillistumaan kehityksen taukoamattoman virran voimasta.

¹ Ks. III kirja, XV, ”Jumalat, monadit ja atomit”; ks. myös s. e179, 2. kappale.

² Siinä käytetään sanaa ”ihmiskausi”, koska on välttämätöntä antaa jokin nimi sille neljännelle luontokunnalle, joka seuraa eläinkuntaa. Mutta todellisuudessa ”ihminen” ei A-pallolla ensimmäisen kierroksen aikana ole mikään ihminen vaan ainoastaan hänen prototyypinsä eli ilman ulottuvuuksia oleva kuvansa, joka on peräisin astraali-alueilta.

välillä, seuraavasti:

[e176] Kivikauden täydellinen kehitys A-pallolla valmistaa tietä kasvi-kehitykselle, ja niin pian kuin tämä alkaa, työntyy kivennäisten elämänsysäys B-pallolle. Sitten kun kasvikehitys A-pallolla on päättynyt ja eläinkehitys alkaa, työntyy kasvien elonsysäys B-pallolle ja kivennäissysäys kulkee C-pallolle. Sitten lopulta tulee inhimillinen elämänsysäys A-pallolle.¹

Ja niin jatkuu kehitys kolmen kierroksen kuluessa, minkä jälkeen se hiljenee ja lopuksi pysähtyy meidän pallomme kynnyksellä neljännessä kierroksessa, koska seitsemäs eli inhimillinen kausi (joka on todellisten fyysisten ihmisten kausi) on nyt saavutettu. Tämä on päivänselvää, sillä kuten sanotaan edelleen:

...on sellaisia kehitysprosesseja, jotka edeltävät kivikuntaa, ja siis kehitysaalto – oikeastaan useita kehitysaaltoja – edeltää kivennäisaaltoa sen kulkiessa sfäärien ympäri.²

Ja nyt meidän on toistettava eräs kappale toisesta artikkelista ”Kivennäismonadista” kirjassa *Five Years of Theosophy*:

On *seitsemän* luontokuntaa. Ensimmäiseen ryhmään kuuluu kolme elementaalien luokkaa eli syntyvää voimakeskusta – ensimmäisestä mûlaprakritin [eli oikeammin pradhânan, alkuaikaisen homogeenisen aineen] erilaistumisasteesta sen kolmanteen asteeseen – ts. täydellisestä tiedottomuudesta puolitetoisuuteen. Toiseen eli korkeampaan ryhmään kuuluvat luontokunnat kasvista ihmiseen. Kivikunta on siis keskus- eli käännekohtassa ”monadisen olemuksen” asteissa, kun sitä pidetään kehittyvänä voimana. Kolme [alifyysistä] astetta elementaalien puolella, sitten kivikunta, kolme astetta objektiivisella fyysisellä³ puolella – nämä ovat [ensimmäiset eli alustavat] seitsemän rengasta kehityksen ketjussa.⁴

”Alustavat”, koska ne ovat valmistavia, ja vaikka ne todellisuudessa kuuluvat luonnonkehitykseen, niitä voitaisiin oikeammin kutsua luonnonalaisen evoluution asteiksi. Tämä prosessi pysähtyy kolmannessa asteessaan, neljännen asteen kynnyksellä, jolloin se tulee luonnonkehityksen tasolla ensimmäiseksi asteeksi [s197] todella ihmiseen päin ja siten yhdessä kolmen elementaalikunnan kanssa muodostaa kymmenikön, sefiroksen luvun. Tästä kohtaa alkaa sitten:

¹ S. 48-49, 5. ed. [s. 90, 6. ed.]

² *Sama*.

³ Fyysinen merkitsee tässä kosmisen tarkoituksen ja työn erilaistumista. Tämä fyysinen puoli, joskin se on objektiivinen muiden tasojen olentojen käsityskyvyille, on kuitenkin vielä aivan subjektiivinen meille meidän tasollamme.

⁴ [Main. teos, s. 276. Vrt. *Collected Writings*, V, s. 173-174.]

Hengen laskeutuminen aineeseen, vastaten nousua fyysisessä [e177] evoluutiossa; uudelleennousu aineellisuuden (kivikunnan) alimmista syvyyksistä sitä tilaa kohti, mistä se lähti, jolloin konkreettiset elimistöt vastaavalla tavalla hajoavat, aina nirvânaan asti, jolloin erilaistunut aine häviää.¹

Tästä käy selväksi, miksi se, mitä niin sopivasti on *Esoteric Buddhismissa* kutsuttu kehitysaalloksi ja kivennäis-, kasvi-, eläin- ja ihmissysäykseksi, pysähtyy meidän pallomme portilla sen neljännessä kierroksessa. Tällä kohdalla kosminen monadi (buddhi) yhtyy âtmiseen säteeseen ja tulee sen käyttövälineeksi; ts. buddhi herää tajuamaan sitä (âtmania) ja astuu siten uuden seitsemänneisen kehitysasteikon ensimmäiselle portaalle, asteikon, joka viimein johtaa kymmenenteen (alimmasta ylimpään laskien), sefirotpuun huippuun.

Universumissa kaikki seuraa analogian lakia. ”Niin kuin ylhäällä, niin myös alhaalla”. Ihminen on universumin mikrokosmos. Se, mikä tapahtuu henkisellä tasolla, toistuu kosmisella tasolla. Konkreettinen seuraa abstraktista. Alimman täytyy vastata korkeinta, aineellisen henkistä. Siten sefirotista kruunua (eli ylempää kolmiota) vastaa kolme elementaalikuntaa, jotka edeltävät kivikuntaa (ks. kuvaa s. e277 kirjassa *Five Years of Theosophy*) ja jotka, kabbalistien kieltä käyttäen, vastaavat kosmisessa erilaistumisessa muodon ja aineen maailmoja, ylihenkisestä arkkityypiseen asti.

Mitä nyt on monadi? Ja mitä tekemistä sillä on atomin kanssa? Seuraava vastaus perustuu niihin kirjoittajan selityksiin, jotka annetaan vastaukseksi näihin kysymyksiin edellä mainitussa artikkelissa ”Kivennäismonadista”. Toiseen kysymykseen vastataan siinä:

Ei [monadilla] ole ensinkään tekemistä atomin ja molekyylin kanssa, sellaisina kuin ne nykyään esiintyvät tieteellisinä käsitteinä. Sitä ei voi verrata niihin mikroskooppisiin eliöihin, jotka luettiin kerran polygastrisiin li-koeläimiin mutta joita nyt pidetään kasveina ja luokitellaan leväkasvien joukkoon. Eikä se ole myöskään aivan sama kuin peripateetikkojen *monas*. Fyysisesti eli rakenteellisesti kivennäismonadi eroaa tietysti ihmismonadista, joka ei ole fyysinen ja jonka kokoonpanoa ei voi ilmaista kemiallisilla symboleilla ja elementeillä.²

Lyhyesti, henkinen monadi [e178] on yksi, universaali, rajaton ja jakamaton, mutta sen säteet muodostavat sen mitä me tietämättömyydessämme kutsumme [s198] ihmisten ”yksilöllisiksi monadeiksi”. Samoin kivennäismonadi – ollen ympyrän vastakkaisessa kohdassa – on myös yksi, ja siitä lähtevät lukemattomat fyysiset atomit, joita tiede alkaa pitää yksilöityneinä.

Muutoin, kuinka voitaisiin ymmärtää ja *matemaattisesti* selittää neljän luontokunnan *spiraalista* kehityskulkua? Monadi on ihmisen kahden vii-

¹ *Five Years of Theosophy*, s. 276. [Vrt. *Collected Writings*, V, 174.]

² *Five Years of Theosophy*, s. 273-274. [Vrt. *Collected Writings*, C, 171-172.]

meisen periaatteen, kuudennen ja seitsemännen, yhdistelmä, ja oikeastaan nimitys ”ihmismonadi” merkitsee ainoastaan kaksinaista sielua (âtmabuddhia) eikä sen korkeinta henkistä elähdyttävää periaatetta [âtmania, yksin]. Mutta koska henkinen sielu jälkimmäisestä [âtmanista] erotettuna ei voisi olla olemassa, ei voisi olla mitään, siksi sitä on näin kutsuttu.... Nyt monadinen [tai paremmin sanottuna kosminen] olemus, (jos sellainen sana sallitaan) on kivessä, kasvissa ja eläimessä kyllä sama koko syklien sarjan ajan alimmasta elementaalista devakuntaan, mutta on eri asteella kehityksessä.

On hyvin harhaanjohtavaa kuvitella monadia erilliseksi entiteetiksi, joka raivaisi hitaasti itselleen oman erillisen tiensä alempien luontokuntien läpi ja lukemattomien muutosten jälkeen viimein puhkeaisi kukoistamaan ihmisolentona; lyhyesti sanoen, että Humboltin monadi johtuisi jonkin sarvivälkkeen atomin monadista. Kivennäismonadista puhumisen sijasta olisi tietysti luonnontieteiden kannalta, missä jokaista atomia pidetään erilaisena, ollut oikeampaa puhua monadista ilmenneenä siinä prakritin muodossa, jota kutsutaan kivikunnaksi. [Atomi, niin kuin se esiintyy tavallisessa tieteellisessä hypoteesissa] ei ole osanen jostakin, jota jokin psyykinen elähdyttää ja joka on määrätty aikakausien kuluttua puhkeamaan ihmiseksi. Atomi on yksi universaalien energian konkreettinen ilmennys, voiman, joka ei ole vielä itse yksilöitynyt. Se on ainoan universaalien monadin yksi peräkkäinen ilmennys. [Aineen] valtameri ei jakaannu pisaroihin, vaikka ne ovat siinä mahdollisuuksina ja muodostavat sen, ennen kuin elonsyökyksen virta saapuu sille kehitysasteelle, missä ihminen syntyy. Pyrkimys erottautua yksilöllisiksi monadeiksi on asteittainen ja korkeimmissa eläimissä se melkein tapahtuu. Peripateerit kutsuivat sanalla monas koko kosmosta panteistisessä merkityksessä, ja vaikka okkultistit mukavuussyistä hyväksyivät tämän ajatuksen, he erottavat kuitenkin konkreettisen kehityksen progressiiviset asteet abstraktista mm. sellaisilla sanoilla kuin ”kivi- [kasvi-, eläin-] monadi. Kukin näistä nimistä merkitsee vain sitä, että henkisen kehityksen vuorovesialto kulkee kierroksessaan juuri tuon kaaren kautta. ”Monadinen olemus” alkaa huomaamatta erilaistua [yksilölliseksi tajunnaksi] kasvukunnassa. Koska monadit ovat olioita, joilla ei ole osia, kuten [e179] Leibnitz oikein määritteli, niin se henkinen ydin, joka niitä elävöittää niiden erilaistumisasteilla, varsinaisesti muodostaa monadin, eikä atomikokouma, sillä se on vain *käyttöväline* ja aines, jonka kautta alempi- tai korkeampiasteiset intelligenssit lähettävät värähtelyjä.¹

Leibnitz käsitti monadit yksinkertaisiksi ja häviämättömiksi yksiköiksi, joilla on *antamisen* ja *vastaanottamisen* kyky muihin yksiköihin nähden ja siten kyky määritellä kaikkia henkisiä ja fyysisiä ilmiöitä. Hän keksi sanan

¹ [Five Years of Theosophy, s. 274-275; Collected Writings, V. 172-173. Hakasulkeissa olevat sanat ja ilmaukset ovat H. P. B:n.]

apperseptio [omaksuminen, käsittäminen], joka yhdessä sanan hermoaistimus (tuntemus mieluummin kuin havaitseminen) kanssa ilmaisee, mikä on monadisen tajunnan tila kaikissa luontokunnissa ihmiseen asti.

[s199] Siten saattaa puhtaasti metafyyysiseltä kannalta katsoen olla väärin kutsua âtma-buddhia MONADIKSI, koska se on materialistiselta kannalta kaksinainen ja siis yhdiste. Mutta koska aine on henkeä ja päinvastoin ja koska universumi ja sitä elähdyttävä jumaluus eivät ole ajateltavissa toisistaan erillään, on sama âtma-buddhinkin laita. Jälkimmäinen on edellisen käyttöväline, ja buddhi on samassa suhteessa âtmaan kuin adam kadmon, kabbalan logos, on Ain Sufiin tai mûlaprakriti on Parabrahmaniin.

Ja nyt vielä muutama sana kuusta.

Voidaan kysyä, mitä ovat kuumonadit, joista äsken puhuttiin? Kuvaus pitrien seitsemästä luokasta seuraa myöhemmin, mutta nyt annettakoon muutamia yleisiä selityksiä. Jokaiselle lienee selvä, että ne ovat monadeja, jotka ovat lopettaneet elämänsyklinsä kuuketjulla, joka on maaketjua alempi, ja ovat siten ruumiillistuneet maaketjuun. Mutta tähän on vielä lisättävä muutamia yksityiskohtia, vaikka ne lähenevät liikaa kiellettyä aluetta, jotta niitä voisi käsitellä täydellisesti. Tämän mysteerin viimeinen sana ilmoitetaan vasta adepteille, mutta sen verran voidaan tässä sanoa, että meidän kuumme on ainoastaan näkymättömien prinssiipiensä karkea ruumis. Niin kuin on seitsemän maapalloa, niin on myös seitsemän kuuta, joista ainoastaan viimeinen on näkyvä. Samoin on auringonkin laita. Sen näkyvää ruumista kutsutaan mâyâksi, heijastukseksi, aivan niin kuin ihmisenkin ruumis on mâyâ. ”Todellinen aurinko ja todellinen kuu ovat yhtä näkymättömiä kuin todellinen ihminen”, sanoo okkulttinen mietelause.

Ja huomattakoon *en passant* [sivumennen], että ne muinaiset kansat, jotka ensimmäisenä panivat alulle aatteen ”seitsemästä kuusta”, eivät ensinkään olleet typeriä. Sillä vaikka [e180] tätä käsitettä nykyään pidetäänkin ainoastaan astronomisena ajanmittana hyvin aineellisessa muodossa, kuoren alla voidaan vieläkin tunnistaa jäljet syvästä filosofisesta aatteesta.

Todellisuudessa kuu on maan satelliitti ainoastaan yhdessä suhteessa, nimittäin että fyysisesti kuu kiertää maan ympäri. Mutta kaikissa muissa suhteissa maa on kuun satelliitti eikä päinvastoin. Vaikka tämä lausunto tuntunee hämmästyttävältä, se saa kuitenkin tukea myös tieteellisistä tosiasioista. Sitä todistavat vuoksi ja luode, monien sairausmuotojen jaksottaiset vaiheet, jotka käyvät yksiin kuvvaiheiden kanssa. Se voidaan huomata kasvien kasvamisessa ja on hyvin silmiinpistävä ihmisen hedelmöitymisessä ja syntymisessä. Kuun tärkeys ja sen suhde maahan pantiin merkille kaikissa vanhoissa uskonnoissa, varsinkin juutalaisessa, ja monet psyykkisten ja fyysisten ilmiöiden tarkkailijat ovat kiinnittäneet siihen huomiota. Sitä vastoin maan vaikutus kuuhun, mikäli tiede tietää, rajoittuu yksinomaan fyysiseen vetovoimaan, joka saa kuun kiertämään radallaan. Ja jos joku väittäisi tämän seikan yksistään riittävän [s200] todistamaan, että kuu todella on maan satelliitti muillakin toimintatasoilla, siihen voidaan vastata kysymällä, onko äiti, joka kävelee lapsensa

kehdon ympäri pitäen sitä silmällä, lapsen alamainen ja siitä riippuvainen. Vaikka kuu yhdessä merkityksessä on satelliitti, se on varmasti vanhempi ja kehittyneempi kuin se lapsi, jota se valvoo.

Kuu näyttölee suurinta ja tärkeintä osaa sekä itse maan muodostumisessa että sen kansoittamisessa ihmisolennoilla. Kuumonadit eli pitrit, ihmisen esi-isät, tulevat todellisuudessa itse ihmiseksi. Ne ovat monadeja, jotka aloittavat kehityssyklinsä A-pallolla ja jotka kulkemalla palloketjun ympäri kehittävät ihmismuodon, niin kuin jo on sanottu. Ihmisasteen alussa tämän pallon neljännessä kierroksessa ne ”tihkuvat ulos” eteeriset kaksoisruumiinsa niistä ”apinamaisista” muodoista, jotka ne olivat kolmannessa kierroksessa itselleen kehittäneet. Ja tämä hienempi muoto on mallina, jonka ympärille luonto rakentaa fyysisen ihmisen. Nämä monadit eli jumalalliset kipinät ovat siis itse kuusi-isiä, pitrejä. Näiden kuuhenkien on näet tultava ”ihmisiksi”, jotta niiden monadit saavuttaisivat korkeamman toiminta- ja tietoisuusasteen, ts. jotta ne pääsisivät mánasaputrojen tasalle, niiden, jotka [e181] antavat ”tajuttomille” kuorille, pitrien luomille ja elähdyttämille, ”järjen” kolmannen kantarodun loppupuoliskolla.

Samalla tavoin ihmismonadit eli -egot maaplaneettamme seitsemännessä kierroksessa, sitten kun omat A-, B- C-, D- jne. pallomme ovat luopumalla elinvoimastaan antaneet hengen ja elämän muille laya-keskuksille, joiden on elettävä ja toimittava vielä korkeammilla olemistasoilla – samalla tavoin nuo maan ”esi-isät” tulevat luomaan olentoja, jotka tulevat kerran heitä itseään ylemmiksi.

Nyt tulee selväksi, että luonnossa on kolminkertainen kehitysjärjestelmä kolmen *periodisen upâdhin* muodostamiseksi eli oikeammin kolme erilaista kehitysjärjestelmää, jotka meidän järjestelmässämme ovat erottamattomasti yhteen kiedotut ja sekoittuneet joka kohdassa. Nuo kehitykset ovat: monadinen (eli henkinen), älyllinen ja fyysinen. Nämä kolme ovat ÂTMANIN, seitsemännessä, AINOAN TODELLISUUDEN, rajallisia olemuspuolia eli heijastuksia kosmisen harhan tasolla.

1. Monadinen, niin kuin nimi ilmaisee, koskee monadien kasvua ja kehitystä vielä korkeampiin toimintamuotoihin yhdessä:

2. Älyllisen kanssa, jota edustavat mánasa-dhyânit (aurinkodevat eli ag-nishvâta-pitrit), ihmisen ”älyn ja tajunnan antajat”,¹ ja

3. Fyysisen kanssa, jota edustavat kuupitrien chhâyat, joiden ympärille luonto on aineellistanut nykyisen fyysisen ruumiin. Tämä ruumis on välineenä jonka avulla rajallinen ”kasvaa” (käyttääksemme harhaanjohtavaa sanaa) – ja muuttuu RAJATTOMAKSI, katoavainen ikuisiksi ja absoluuttiseksi – manak-sen avulla ja kerääntyneiden kokemusten ansiosta.

[s201] Jokaisella näistä kolmesta järjestelmästä on omat lakinsa ja jokaista johtavat ja ohjaavat erilaiset joukot korkeimpia dhyâneja eli logoksia. Kukin on edustettuna ihmisen kokoonpanossa, sillä hän on suurta makrokosmista

¹ Ks. LOPPULAUSE teoksen II osassa, s. e437-446.

vastaava mikrokosmos. Ja näiden kolmen virran yhtyminen hänessä tekee hänet siksi monimutkaiseksi olennoiksi, joka hän nyt on.

Luonto, fyysinen kehitysvoima, ei olisi koskaan ilman apua voinut kehittää älyä. Se saattoi ainoastaan kehittää ”tajuttomia muotoja”, niin kuin tulemme näkemään teoksemme IHMISEN SYNTY -osassa. ”Kuumonadit” eivät voi kehittyä, sillä niillä ei ole vielä ollut tarpeeksi kosketusta [e182] ”luonnon” luomien muotojen kanssa, jotta ne näiden avulla voisivat kerätä kokemuksia. Vasta mânasa-dhyânit täyttävät kuilun ja edustavat älyn ja mielen kehitysvoimaa, hengen ja aineen välistä yhdyssidettä – tässä kierroksessa.

On myös pidettävä mielessä, että ne monadit, jotka astuvat kehityssykliin A-pallolla, sen ensimmäisessä kierroksessa, ovat hyvin erilaisilla kehityssasteilla. Sen tähden tämä aihe tulee hieman monimutkaiseksi... Tehkäämme siitä yhteenveto.

Kehittyneimmät, nim. kuumonadit, saapuvat ihmissiemenen asteelle ensimmäisessä kierroksessa. Ne tulevat maisiksi, vaikka hyvin eteerisiksi inhimillisiksi olennoiksi kolmannen kierroksen loppupuolella ja jäävät pallolle sen ”pimennyksen” ajaksi siemeneksi tulevaa neljännen kierroksen ihmiskuntaa varten. Ne tulevat siis ihmiskunnan etujoukoksi tämän nykyisen neljännen kierroksen alussa. Muut saapuvat ihmisasteelle vasta myöhemmissä kierroksissa, ts. toisessa tai kolmannessa kierroksessa tai neljännen kierroksen ensimmäisessä puoliskossa. Ja lopuksi kaikkein hitaimmat – ts. ne, joilla vielä on eläinmuoto neljännen kierroksen ratkaisevan keskikohdan jälkeen – eivät tule ihmisiksi lainkaan tämän manvantaran kestäessä. Ne ovat saapuvat ihmiskunnan rajalle vasta seitsemännen kierroksen lopussa, ja sitten *pralayan* jälkeen heidät vievät uuteen ketjuun vanhemmat pioneerit, ihmiskunnan alkuunpanijat eli siemenihmiskunta (shishta), nim. ne ihmiset, jotka tulevat olemaan kaikkien edellä näiden kierrosten lopussa.

Tutkija kaipaa tuskin lisäselitystä tietääkseen, mikä merkitys neljännellä pallolla ja neljännellä kierroksella on kehitysjärjestelmässä.

Edellisistä kaavioista, jotka *mutatis mutandis*¹ soveltuvat joko kierroksiin tai rotuihin, näkyy, että neljännellä jäsenellä tuossa sarjassa on erikoinen asema. Päinvastoin kuin muilla ei neljännellä ole mitään ”sisarpalloa” samalla tasolla kuin se itse on, ja siten se muodostaa tukikohdan sille tasapainolle, jota koko ketju edustaa. Se on se piiri, missä tapahtuu lopullinen kehityksen tasointus. Se on karmallisen asteikon maailma, oikeuden sali, jossa ratkaistaan, mille puolelle monadin tuleva kulku on käyvä sen myöhemmissä [s202] ruumiilistumissa tämän syklin aikana. Ja sen tähden, kun tämä suuren syklin käännekohta on ohitettu – ts. neljännen kierroksen neljännen Rodun keskikohdan jälkeen meidän pallollamme – ihmiskuntaan ei voi enää tulla lisää monadeja. Ovi on tämän syklin loppuun asti suljettu ja vaaka on tasapainossa. Sillä jos olisi toisin – jos uusi sielu olisi [e183] luotu kaikille lukemattomille miljardoille ihmisolennoille, jotka ovat kuolleet, ja jollei olisi ollut jälleensyntymis-

¹ Tarpeelliset muutokset huomioon ottaen.

tä – olisi todella vaikea löytää sijaa ruumiista vapautuneille ”hengille”, eikä kärsimyksen syntyä ja syytä voisi koskaan tyydyttävästi selittää. Tietämättömyys okkulttisista opeista ja väärin aatteiden tyrkyttäminen uskonopetuksen varjolla, ovat luoneet materialismin ja ateismin vastalauseeksi luulotellulle jumalalliselle maailmanjärjestykselle.

Ainoat poikkeukset juuri mainitusta säännöstä ovat ”mykät rodut”, joiden monadit kuuluvat jo ihmisasteeseen siitä syystä, että nämä ”eläimet” ovat myöhempiä kuin ihminen, jopa puolittain hänestä polveutuvia. Näiden viimeisiä jälkeläisiä ovat ihmis- ja muut apinat. Nämä ”ihmislajin edustajat” ovat todellisuudessa vain varhaisihmiskunnan turmeltuneita kopioita. Mutta tähän kiinnitämme täyden huomion vasta teoksemme seuraavassa osassa.

Niin kuin *kommentaari* vapaasti tulkittuna sanoo:

1. *Jokainen muoto maan päällä ja jokainen hitunen [atomi] avaruudessa pyrkii, ponnistellessaan itsemuodostusta kohti, seuraamaan sitä mallia, joka on pantu sen eteen, ”TAIVAALLISTA IHMISTÄ”... Sen [atomin] involuutiolla ja evoluutiolla, sen sisäisellä ja ulkonaisella kasvulla ja kehityksellä on yksi ja sama tarkoitus – ihminen; ihminen korkeimmassa ja äärimmäisessä muodossaan täällä maan päällä; MONADI absoluuttisessa täydellisyydessään ja heränneessä tilassaan – jumalallisten ruumiillistumien huippukohtana maan päällä.*

2. *Dhyânit [pitrit] ovat niitä, jotka ovat kehittäneet BHÛTANSA [kaksoisruumiinsa] itsestään. Tämä RÛPA [muoto] on tullut niiden monadien [seitsemännnen ja kuudennen prinssiipin] käyttövälineeksi, jotka olivat lopettaneet sielunvaellussyklinsä kolmessa edellisessä kalpassa [kierroksessa]. Sitten ne [astraaliset kaksoisruumiit] tulivat tämän kierroksen ensimmäisen Rodun ihmisiksi. Mutta ne olivat vaillinaisia ja tajuttomia.*

Tämä selitetään seuraavissa kirjoissa. Ihminen – eli oikeammin hänen monadinsa – on ollut maan päällä aivan tämän kierroksen alusta asti. Mutta aina meidän viidenteen Rotuumme asti ovat ne ulkoiset muodot, jotka verhosivat noita jumalallisia astraalisia kaksoisruumiita, muuttuneet ja jäykistyneet jokaisessa alarodussa. Samaan aikaan on eläimistön muoto ja fyysinen rakenne muuttunut mukautuessaan alati vaihtuviin elinolosuhteisiin tällä pallolla sen muodostumisen geologisina kausina. Ja näin tulevat eläimet muuttumaan jokaisen [e184][s203] kantarodun ja jokaisen tärkeimmän alarodun mukana aina seitsemännnen Rodun viimeisimpään alarotuun asti tässä kierroksessa.

3. *Sisäinen, nykyään salattu ihminen oli silloin [alussa] ulkonainen ihminen. Dhyânien [pitrien] jälkeläisenä hän oli ”poika isänsä kaltainen”. Niin kuin lootuskasvi, jonka ulkonainen muoto vähitellen saa sen sisällä olevan mallin muodon, niin ihmisen muoto kehittyi alussa sisältä ulospäin. Sen kierroksen jälkeen, jolloin ihminen alkoi synnyttää kaltaisiaan nykyisen eläinkunnan mukaisella tavalla, kävi päinvastoin. Ihmisen sikiö seuraa nyt muutoksissaan kaikkia muotoja, joita ihmisen fyysinen kuori sai kolmen kalpan [kierroksen] aikana, kun tunnoton, epätäydellinen aine sokeasti hapuillen yritti*

plastisena muodostua monadin ympärille. Nykyisessä ajassa fyysinen sikiö on kasvi, matelija, eläin, ennen kuin se lopulta tulee ihmiseksi, joka vuorostaan kehittää itsestään eteerisen kaksoiskappaleensa. Alussa tuo kaksoiskappale [astraalinen ihminen], ollen tajuton, kietoutui aineen pauloihin.

Mutta tämä ”ihminen” kuuluu neljänteen kierrokseen. Niin kuin on osoitettu, MONADI oli kulkenut läpi kaikki katoavaiset muodot kaikissa luontokunnissa, asunut niissä ja ollut niihin vangittuna edellisissä kierroksissa. Mutta se monadi, joka vasta on tulemassa inhimilliseksi, *ei ole ihminen*. Tässä kierroksessa – lukuun ottamatta ihmisen jälkeen korkeimpia nisäkkäitä, ihmisapinoita,¹ jotka on määrätty kuolemaan tämän meidän rotumme kautena, kun niiden monadit vapautuvat ja siirtyvät kuudennen ja seitsemännen Rodun astraalisiin ihmismuotoihin (eli korkeimpiin elementaaleihin²) ja sitten viidennen kierroksen alimpiin ihmismuotoihin³ – ei enää kummankaan luontokunnan yksilöitä

¹ Luonto ei koskaan toista itseään. Meidän päiviemme ihmisapinoita ei ole ollut olemassa milloinkaan sitten mioseenikauden keskikohdan, jolloin ne, niin kuin kaikki ristisiitoksen kautta syntyneet olennot, alkoivat ajan kuluessa yhä selvemmin osoittaa pyrkimystä palata esivanhempiansa, jättiläismäisten mustien ja keltaisten lemuralais-atlantislaisten, ihmistyyppiin. ”Puuttuvan renkaan” etsiminen on hyödytöntä. Kuudennen kantarodun loppupuolen tiedemiehille, miljoonien vuosien kuluttua, tulevat nykyiset ihmisrotumme eli pikemminkin niiden fossiilit näyttämään pienten, mitättömien apinoiden jäännöksiltä – joltakin *genus homon* hävinneeltä lajilta.

² Nämä ”elementaalit” tulevat vuorostaan ihmismonadeiksi vasta seuraavassa suuresa planeettamanvantarassa.

³ Nuo ihmisapinat ovat poikkeuksena, koska luonto ei ollut aikonut luoda niitä vaan ne ovat ”tajuttomien” ihmisten suoranainen tuote ja luomus. Hindulaiset antavat apinoille ja marakateille jumalallisen syntyperän, koska kolmannen Rodun ihmiset olivat toiselta tasolta tulleita jumalia, jotka olivat syntyneet ”tajuttomiksi” kuolevaisiksi. Tätä aihetta on jo käsitelty *Hunnuttomassa Isiksessä* kaksitoista vuotta sitten niin selvästi kuin silloin oli mahdollista. Sivujen 298-299, teologia osa 1, lukijaa kehoitetaan kääntymään bramiinien puoleen, jos hän haluaa tietää syyn, miksi he tuntevat niin suurta kunnioitusta apinoita kohtaan. Hän (lukija) saa ehkä kuulla – jos bramiini pitää häntä kelvollisena saamaan selityksen – että ”hindu näkee apinoissa vain sen mitä Manu halusi hänen näkevän: lajien muodonmuutoksen, joka on mitä läheisimmässä yhteydessä ihmissuvun kehitykseen, – aviottoman sukuhaaran yhdistymisen heidän omaan runkosukuunsa ennen tämän lopullista täydellistymistä. Edelleen hän saattaisi oppia, että sivistyneen ”pakanan” silmissä henkinen eli *sisäinen* ihminen on yksi asia ja hänen maallinen, fyysinen kotelonsa toinen; että *fyysisen* luonnon, fyysisten voimakorrelaatioiden suuren yhdistelmän, joka alati mutta sangen hitaasti etenee kohti täydellisyyttä, on käytettävä hyväkseen saatavilla olevia aineksia. Edetessään se jatkaa yhä muotoilemistaan ja päättää viimeistelytyönsä ihmiseen, joka on sen luomista ainoa sovelias tabernaakkeli jota jumalallinen henki voi varjostaa.”

Sitä paitsi eräs saksalainen tieteellinen teos mainitaan saman sivun viitteessä. Siinä kerrotaan: ”Muuan hannoverilainen tiedemies on äskettäin julkaissut teoksen nimeltä *Über die Auflösung der Arten durch natürliche Zuchtwahl* [Julius Wiegand, 1892], jossa hän osoittaa varsin kekseliäällä tavalla, että Darwin erehtyi kerta kaikkiaan johtaessaan ihmisen polveutumisen apinasta. Hän väittää päinvastoin apinan kehitty-

elähdytä sellaiset monadit, joiden olisi määrä tulla inhimillisiksi seuraavassa asteessaan, vaan niitä elähdyttävät ainoastaan oman luontokuntansa alemmat elementaalit.

Viimeinen ihmismonadi ruumiillistui ennen [e185] viidennen kantarodun alkamista. [s204] Sielunvaelluksen kausi on ihmismonadeilta loppunut, sillä me olemme nyt neljännessä kierroksessa ja sen viidennessä kantarodussa. Lukijan on pidettävä mielessä – ainakin sen, joka on tutustunut *Esoteric Buddhismiin* – että ne säkeistöt, jotka seuraavat tässä ja teoksemme II osassa, puhuvat ainoastaan neljännen kierroksemme kehityksestä. Tämä sykli on käännekohta, jonka jälkeen aine, [s205][e186] saavutettuaan alimman syvyytensä, alkaa pyrkiä ylöspäin ja tulla henkisemmäksi jokaisen uuden Rodun ja jokaisen uuden syklin myötä. Sen tähden tutkijan on varottava näkemästä ristiriitaa siinä, missä sitä ei ole, sillä *Esoteric Buddhismissa* puhutaan kierroksista yleensä, mutta tässä teoksessa tarkoitetaan ainoastaan neljättä, nykyistä kierostamme. Silloinen teos koski muodostumista, nykyinen koskee uudistumista ja kehityksen täydellistymistä.

Päätääksemme viimein tämän aiheesta poikkeamisen, joka on koskenut muutamia välttämättä syntyviä väärinkäsityksiä, meidän on viitattava erääseen *Esoteric Buddhismin* esitykseen, joka on vaikuttanut haitallisesti moneen teosofiin. Yhtä tuon teoksen valitettavaa lausetta on jatkuvasti esitetty todisteena opin materialismista. Tekijä puhuessaan elimistöjen kehityksestä eri palloilla sanoo sivulla 48,¹ että ”kivikunta ei kehitä itsestään kasvikuntaa... enempää kuin maa kykeni kehittämään ihmistä apinasta, kunnes se sai siihen sysäyksen”.

Ratkaisematta pysyy, tuoko tämä lause sanatarkasti ilmi tekijän ajatuksen vai onko se ainoastaan, niin kuin me uskomme, kirjoitusvirhe.

Täysin hämmästyneinä olemme huomanneet sen tosiasian, kuinka heikosti jotkut teosofit ovat käsittäneet *Esoteric Buddhismia*, koska he ovat siitä saa-

---

neen ihmisestä. Hänen mukaansa ihmiskunta oli aluksi nykyisen rotumme ja ihmisarvon esi- ja perikuva sekä moraalisesti että fyysisesti, muotonsa kauneuden, piirteittänsä säännöllisyyden, kehittyneen kallonsa, tunteittensa jalouden, sankarillisten vaikuttimensa ja loisteliäiden aaterakennelmiensa vuoksi. Tämä on läpikotaisin brahmalaista, buddhalaista ja kabbalistista filosofiaa. Hänen kirjansa on kuvitettu runsain piirroksin, taulukoin ym. Hän sanoo, että ihmisen asteittain tapahtunutta moraalista ja fyysistä rappiota ja taantumista voidaan helposti seurata kautta etnologisten muutosten aina meidän päiviimme saakka. Ja koska yksi osa on jo alentunut apinoiden asteelle, nykypäivän sivistynyttä ihmistä tulevat pakostakin väistämättömän lain toiminnan vuoksi seuraamaan samankaltaiset jälkeläiset. Jos saamme arvioida tulevaisuutta nykyhetken perusteella, niin näyttää todellakin mahdolliselta, että niin epähenkisestä ja materialistisesta ryhmästä kuin aikamme luonnontieteilijät tulee lopulta enemmän simpansseja kuin serafeja.” Mutta vaikka apinat polveutuvat ihmisistä, siitä ei kuitenkaan seuraa, että se ihmismonadi, joka on kerran saapunut ihmisasteelle, koskaan enää ruumiillistuisi eläimen muotoon.

¹ [5. ed.; s. 89, 6. ed.]

neet aiheen uskoa sen kauttaaltaan kannattavan Darwinin kehitysoppia ja varsinkin sitä teoriaa, että ihminen polveutuu apinoista. Eräs jäsen kirjoittaa: ”Oletan teidän tietävän, että kolme neljäsosaa teosofeista ja jopa ulkopuoliset kuvittelevat, että ihmisen kehityksen osalta darvinismi ja teosofia pitävät yhtä.” Mitään sellaista ei ole koskaan tiedetty, eikä esitys saa nähdäksemme paljonkaan tukea *Esoteric Buddhismista*. Yhä uudelleen on toistettu, että kehitys, sellaisena kuin Manu ja Kapila sitä opettivat, oli nykyaikaisten oppiemme perustuksena, mutta ei okkultismi eikä teosofia ole koskaan kannattanut nykyisten darvinistien hurjia teorioita – kaikkein vähiten sitä, että ihminen polveutuisi apinasta. Tästä enemmän myöhemmin. Mutta tarvitsee vain katsoa mainitun kirjan sivua 57 löytääkseen seuraavan lauseen: ”Ihminen kuuluu sellaiseen luontokuntaan, joka on selvästi erillään eläimistä.”¹ Kun edessämme on näin selvä ja epäämätön lause, on hyvin omituista, että kukaan huolellinen lukija olisi voinut joutua harhaan, ellei hän halua syyttää tekijää karkeasta ristiriidasta.

[e187] Jokainen kierros toistaa edellisen kierroksen kehitystyön korkeammalla asteikolla. Muutamia korkeampia ihmisapinoita lukuun ottamatta, niin kuin äsken mainittiin, on monadinen sisäänvirtaus eli sisäinen evoluutio loppunut seuraavaan manvantaraan asti. Ei voi liian usein toistaa, että täysin kehittyneet ihmismonadit [s206] on ensin siirrettävä pois, ennen kuin uusi kokeilaiden luokka esiintyisi tällä pallolla seuraavan syklin alussa. Siten on nyt tullut tauko ja tästä syystä neljännen kierroksen ihminen esiintyy maan päällä aikaisemmin kuin mikään eläinluomus, niin kuin edempänä kuvataan.

Vielä kuitenkin väitetään, että *Esoteric Buddhismin* tekijä on ”saarnannut darvinismia” pitkin matkaa. Epäilemättä muutamat kohdat näyttävät antavan tukea tälle väitteelle. Sitä paitsi okkultistit itsekin ovat valmiita myöntämään *osittaisen* oikeutuksen Darwinin hypoteesille, nim. myöhemmissä yksityiskohdissa, kehityksen laeissa ja neljännen Rodun keskikohdan jälkeen. Siitä, mitä ennen on tapahtunut, ei luonnontiede tiedä kerrassaan mitään, sillä sellaiset asiat ovat täysin sen tutkimuspiirin ulkopuolella. Mutta okkultistit eivät ole koskaan myöntäneet eivätkä tule koskaan myöntämään, että ihminen olisi ollut *apina tässä tai jossain muussa kierroksessa* tai että hän olisi koskaan voinutkaan olla, kuinka paljon hän lieneekin ollut ”apinoiden kaltainen”. Tämän takaa sama auktoriteetti, jolta *Esoteric Buddhismin* tekijä sai tietonsa.

Okkultistien eteen pannaan seuraavat rivit edellä mainitusta kirjasta: ”Riittää, kun osoitamme, että voimme yhtä järkevästi – ja että meidän täytyy, jos ollenkaan tahdomme puhua näistä asioista – ajatella elonsysäyksen synnyttävän kivennäismuotoja, kuin myös, että samanlaatuinen sysäys *kohottaa apinarodun alkeelliseksi ihmisroduksi*.” Niille, jotka esittävät tämän kohdan osoittamaan ”varmaa darvinismia”, okkultistit vastaavat viittaamalla mestarin (Sinnettin opettajan) selitykseen, joka sotisi näitä sanoja vastaan, jos ne olisi kirjoitettu arvellussa hengessä. Kopio tästä kirjeestä lähetettiin tekijälle yh-

¹ [5. ed.; s. 97, 6. ed.]

dessä muiden kirjeiden kanssa kaksi vuotta sitten (1886), ja se oli vielä varustettu reunahuomautuksilla joihin viitata *Salaisessa opissa*.

Se alkaa kuvailemalla sitä vaikeutta, jota länsimainen tutkija kokee sovitellessaan muutamia ennen mainittuja tosiasioita siihen käsitykseen, että ihminen kehittyy eläimestä, ts. kivi-, kasvi- ja eläinkunnasta, ja se neuvoo tutkijaa pitämään kiinni analogian ja vastaavuuksien opista. Sitten se koskettelee devojen, [e188] vieläpä jumalien mysteeria, ja sanoo, että niiden on kuljettava sellaisten tilojen läpi, joita on suostuttu nimittämään ”inmetallisaatioksi, inherbaatioksi, inzoonisaatioksi ja viimein inkarnaatioksi”.¹ Se selittää tätä viittaamalla välttämättä tapahtuviin epäonnistumisiin itse dhyâni-chohanienkin eteerisissä roduissa. Tästä sanotaan kirjeessä:

”Nämä epäonnistuneet ovat tulleet niin kehittyneiksi ja henkiseksi, ettei niitä voi väkisin sysätä takaisin dhyânichohaniudesta uuden alkuperäisen kehityksen pyörteeseen alempien luontokuntien kautta...” [s207] Tämän jälkeen mainitaan vain viittaus siihen mysteeriiin, joka sisältyy langenneiden asuroiden allegoriaan, joka selitetään tämän teoksen II osassa. Kun karma on saavuttanut heidät ihmiskehityksen asteella, heidän on juotava ”sovituksen katkera malja viimeiseen pisaraan asti. Silloin heistä tulee *toimiva* voima, joka sekoittuneena elementaaleihin tai puhtaan eläinkunnan kehittyneisiin *yksilöihin* vähitellen kehittää ihmisyyden täydellistä tyyppiä.”²

Nämä dhyâni-chohanit, kuten näemme, eivät kulje kolmen alemman luontokunnan läpi, niin kuin alemmat pitrit tekevät, eivätkä ne ruumiillistu ihmiseen ennen kuin kolmannessa kantarodussa. Siten, niin kuin opetus kuuluu:

”Ihminen ensimmäisessä kierroksessa ja ensimmäisessä Rodussa D-pallolla, meidän maapallollamme, oli eteerinen olento (kuu-dhyâni ihmisenä) – ilman älyä, mutta ylihenkinen, ja vastaavalla tavalla analogian lain mukaan myös neljännen kierroksen ensimmäisessä Rodussa. Kussakin seuraavassa rodussa ja alarodussa... hänestä tulee yhä enemmän verhottu ja lihaan tullut olento, mutta pääasiallisesti vielä eteerinen... Hän on suvuton. Samoin kuin eläin ja kasvi hän kehittää jättiläismäisiä ruumiita, jotka vastaavat hänen karkeata ympäristöään.

”II kierros. Hän (ihminen) on yhä jättiläismäinen ja eteerinen, mutta ruumis tulee yhä lujemmaksi ja kiinteämmäksi – hän tulee enemmän fyysiseksi ihmiseksi. Kuitenkin hän on edelleen vähemmän älykäs kuin henkinen (1), sillä järki kehittyy hitaammin ja vaivalloisemmin kuin fyysinen muoto...

”III kierros. Hänellä on nyt täysin konkreettinen eli kiinteä ruumis; ensin jättiläismäisen apinan muotoinen ja enemmän älykäs (tai pikemminkin ovela) kuin henkinen. Sillä hän on nyt laskevalla kaarella saavuttanut sen kohdan, missä alkuperäinen henkisyys on syntyvän älyllisyyden pimentämä eli varjostama (2). Kolmannen kierroksen toisella puoliskolla hänen jättiläismäinen rakenteensa pienenee, hänen ruumiinsa paranee kudoksiltaan, ja hän on jo

¹ Metalliin, kasviin, eläimeen ja lihaan tulemiseksi.

² [Mestarien kirjeet A. P. Sinnetille, s. 194.]

järjellisempi olento – kuitenkin enemmän apina kuin [e189] devaihminen... (Kaikki tämä toistuu miltei tarkalleen neljännen kierroksen kolmannessa kantarodussa.)

”IV kierros. Äly on kehittynyt valtavasti tässä kierroksessa. (Tähän asti) mykät rodut oppivat meidän (nykyisen) ihmispuheemme meidän maapallolamme, jolla neljänestä Rodusta lähtien puhekieli tulee täydelliseksi ja tieto... kasvaa. Tällä neljännen kierroksen (kuten neljännen kantarodun eli atlantilaisen Rodun) keskikohdalla ihmiskunta sivuuttaa pienemmän manvantarisen kierroksen akselipisteen... maailma on täynnä älyllisen toiminnan ja henkisen heikkenemisen seurauksia...”¹

[s208] Tämä on alkuperäisen kirjeen sanamuoto. Tässä seuraa myöhempiä huomautuksia ja lisäselityksiä, jotka ovat saman käden kirjoittamia ja ovat alaviitteinä:

”(1) ...Alkuperäinen kirje sisälsi pääasiallisen opin – ’yleiskatsauksen’ – eikä koskenut yksityiskohtia... Jos olisi puhuttu ’fyysisestä ihmisestä’, kun esitys rajoittui vain aiempiin kierroksiin, olisi tultu takaisin yliluonnollisesti ja silmänräpäyksessä luotuihin ’nahkahameisiin’... Ensimmäinen ’luonto’, ensimmäinen ’ruumis’, ensimmäinen ’järki’ ensimmäisellä havaintotasolla ensimmäisellä pallolla ensimmäisessä kierroksessa – siinä se, mitä tarkoitettiin. Karma ja kehitys on näet:

*’Kokoonpanoomme keskittänyt outoja vastakohtia
Erlaisista luonnoista² kummasti sekoittuneita...’*

(2) ”Lukekaa: hän on nyt saapunut siihen kohtaan (analogian mukaan ja kuten kolmas kantarotu neljännessä kierroksessa), missä hänen (’enkeli-ihmisen’) alkuperäinen henkisyytensä himmenee ja joutuu heräävän inhimillisen älyllisyyden varjoon – niin teillä on oikea yhteenveto...”

Nämä ovat opettajan omia sanoja – teksti, sanat, sulkeissa olevat ja selittävät huomautukset. On itsestään selvää, että suunnaton ero täytyy olla sellaisten sanojen välillä kuin ”objektiivisuus” ja ”subjektiivisuus”, ”aineellisuus” ja ”henkisyys”, kun näitä sanoja sovitetaan eri olemis- ja havaintotasoihin. Kaikki nämä on otettava suhteellisessa merkityksessään. Ja sen tähden ei ole lainkaan kummallista, että omien pohdiskelujensa varaan jäänyt kirjoittaja, joka, olkoon hän kuinka innokas tahansa oppimaan mutta silti aivan kokematon näiden vaikeatajuisten opetusten alalla, joutui [e190] harhaan. Eikä ero kierrosten ja kantarotujen välillä ollut tarpeeksi määritelty hänen saamissaan kirjeissä, sillä mitään senlaatuista ei ollut ennen tarvittu, koska tavallinen itämainen oppilas olisi tuokiassa huomannut eron. Sitä paitsi, lainataksemme mestarin kirjeestä: ”opetukset ilmoitettiin painostuksesta... Ne olivat, niin sanoaksemme salakuljetustavaraa... ja kun jäin kasvotusten vain yhden kir-

¹ [Mestarien kirjeet A. P. Sinnettille, s. 194-195.]

² Tässä tarkoitetaan pitrien ja dhyāni-chohanien seitsemän hierarkian eli luokan *luonnoja*, jotka muodostavat meidän luontomme ja ruumiimme.

jeenvaihtajan kanssa, oli toinen, hra ———, niin sekoittanut kaikki kortit, ettei jäänyt paljonkaan sanottavaa lakia rikkomatta.” Teosofit, ”joita tämä voi koskea”, ymmärtävät, mitä tällä tarkoitetaan.

Kaikesta tästä käy selville, ettei näissä kirjeissä koskaan esitetty mitään sen väitteen tukemiseksi, että okkulttinen oppi olisi joskus opettanut tai joku adepti sanonut uskovansa – muuten kuin metaforisesti – sitä nurinkurista nykyaikaista teoriaa, että ihminen on polveutunut samasta esi-isästä kuin apina, todella eläimellisestä ihmisapinasta. Vielä nykyäänkin maailmassa on paljon [s209] enemmän apinankaltaisia ihmisiä kuin metsissä on ”ihmisenkaltaisia apinoita”. Apina on Intiassa pyhä sen tähden, että vihityt tuntevat hyvin sen synnyn, vaikka he kätkevät sen allegorian tiheään verhoon. Hanuman on Pavanan (Vâyun, ”tuulen jumalan”) poika, ja hänen äitinsä on Añjanâ, Keshariksi kutsutun hirviön vaimo, vaikka hänen sukupuustaan kerrotaan eri tavoin. Lukija, joka pitää tämän mielessään, löytää II osan eri kohdista koko selityksen tähän nerokkaaseen allegoriaan. Kolmannen Rodun ihmiset (jotka jakautuivat miehiin ja naisiin) olivat ”jumalia” henkisyytensä ja puhtautensa puolesta, vaikka olivatkin tajuttomia ja ihmisinä vielä vailla älyä.

Nämä kolmannen Rodun ”ihmiset”, atlantislaisten esi-isät, olivat juuri samanlaisia apinankaltaisia, älyllisesti tajuttomia jättiläisiä kuin ne olennot, jotka kolmannessa kierroksessa edustivat ihmiskuntaa. Moraalisesti vastuuttomina nämä kolmannen Rodun ”ihmiset” sekoittamalla heitä alempiin eläinlajeihin loivat sen puuttuvan renkaan, josta aikoja myöhemmin (vasta tertiäärikaudella) tuli kaukainen esi-isä todelliselle apinalle, sellaiselle, jonka tapamme nyt Pithecoïd-suvussa.¹

[e191] Siten aikaisemmat opit, olivatpa ne kuinka epätydyttäviä, hämäreitä ja katkonaisia tahansa, eivät opettaneet ”ihmisen” kehittymistä ”apinasta”. Eikä *Esoteric Buddhismin* tekijä väitä sitä missään teoksensa kohdassa, mutta koska hän oli mieltynyt uudenaikaiseen tieteeseen, hän käyttää sellaista kieltä, joka kenties voi oikeuttaa tuollaisen päätelmän. Mutta vaikka se ihminen, joka edelsi neljättä, atlantislaista Rotua, muistuttaisikin vaikka kuinka paljon fyysisesti ”jättiläisapinaa” – ”ihmisen valekuvaa, jolla ei ole ihmisen elämää” – hän oli kuitenkin jo ajatteleva ja puhuva ihminen. Lemuralais-atlantislainen rotu oli korkeasti sivistynyt, ja jos hyväksytään traditio, joka on parempi historian lähde kuin se spekulatiivinen fiktio, joka nykyään esiintyy historian nimellä, hän oli korkeampi kuin me kaikkine tämän ajan tieteenemme ja turmeltuneine sivistyksinemme. Ainakin sellainen oli lemuralais-atlantislainen

¹ Ja jos tämän arvellaan sotivan sitä esitystä vastaan, joka asettaa eläimen ihmistä myöhemmäksi, lukijaa pyydetään pitämään mielessään, että tarkoitetaan ainoastaan *istukallisia nisäkkäitä*. Noina aikoina oli olemassa eläimiä, joista eläintiede ei meidän päivinämme osaa uneksiakaan. *Synnytystavat eivät olleet aivan samoja* niiden käsitysten kanssa, joita nykyajan fysiologialla on aiheesta. Ei ole kaiken kaikkiaan sopivaa kosketella julkisesti tällaisia kysymyksiä, mutta tässä ei ole *minkäänlaista* ristiriitaa tai mahdottomuutta.

kolmannen Rodun loppupuolella.

Ja nyt voimme palata säkeistöihin.

VI SÄKEISTÖ - jatkuu

5. NELJÄNNESSÄ (*kierroksessa eli elämän ja olemassaolon kiertokulussa seitsemän pienemmän pyörän ympäri*) (a) POIKIEN KÄSKETÄÄN LUODA KUVANSA. YKSI KOLMASOSA KIELTÄYTYY, KAKSI (*kolmasosa*) TOTTELEE.

KIROUS LAUSUTAAN (b). HE TULEVAT SYNTYMÄÄN NELJÄNNESSÄ (*Rodussa*), KÄRSIMÄÄN JA AIHEUTTAMAAN KÄRSIMYSTÄ. TÄMÄ ON ENSIMMÄINEN SOTA (c).

Tämän säkeistön täydellinen merkitys tulee täysin ymmärrettäväksi vasta kun luetaan yksityiskohtaisemmat lisäselitykset ”Ihmisen synnystä” ja sen kommentaareista teoksemme II osassa. Tämän säkeistön ja neljännen säkeistön välillä on kulunut pitkiä ajanjaksoja, ja nyt pilkistää jo toisen aionin aamun- ja päivänkoitto. Meidän planeetallamme esitettävä näytelmä on nyt neljännessä näytöksessään, mutta saadakseen selemmän käsityksen koko näytelmästä lukijan on silmäiltävä taaksepäin, ennen kuin jatkaa eteenpäin. Tämä säe kuuluu näet yleiseen kosmogoniaan, niin kuin sitä kuvataan ikivanhoissa teoksissa, jota vastoin II osa antaa seikkaperäisen selonteon ensimmäisten ihmisolentojen ”luomisesta” eli pikemminkin muodostuksesta. Sitä seuraa toinen ihmiskunta ja sitten kolmas, eli niin kuin niitä kutsutaan, ensimmäinen, toinen ja kolmas kantarotu. Niin kuin kiinteä maa alussa oli sula tulipallo, tulisumua jolla oli protoplasminen haamu, niin oli ihminenkin.

[e192] (a) ”Neljännen” selitetään merkitsevän neljättä kierrosta ainoastaan kommentaarien auktoriteetin mukaan. Se voi yhtä hyvin tarkoittaa neljättä ikuisuutta kuin neljättä kierrosta tai vieläpä neljättä (meidän) palloa. Sillä meidän pallomme, niin kuin tulee yhä uudestaan näytettäväksi, on neljäs sfääri neljännellä eli alimmalla aineellisen elämän tasolla. Ja nyt sattuu niin, että olemme neljännessä kierroksessa, jonka keskikohdassa piti vallita täydellinen tasapaino hengen ja aineen välillä.¹ [s211] Kommentaari sanoo tätä shlokaa selittäessään:

”Pyhät nuorukaiset (jumalat) kieltäytyivät lisääntymästä ja luomasta kaltaisiaan ja luontoisiaan lajeja. ”Nuo eivät ole sopivia muotoja [rûpoja] meitä

¹ Niin kuin tulemme näkemään, tämä oli se aika – neljännen, atlantilaisen Rodun sivistyksen ja tiedon sekä inhimillisen älykkyyden huippukohdassa – jolloin tapahtui viimeinen kriisi rotujen fysiologis-henkisessä selvittelyssä, ja ihmiskunta haaraantui sen johdosta ja lähti kulkemaan kahta suorastaan vastakkaista suuntaa: OIKEAN- ja VASEMMANpuoleista tiedon eli vidyän polkua. ”Siten kylvettiin noina päivinä valkoisen ja mustan magian siemenet, jotka olivat uinuvina jonkin aikaa ja versoivat vasta viidennen (meidän Rotumme) varhaiskaudella.” (Kommentaari.)

*varten. Niiden tulee kasvaa. He kieltäytyivät astumasta itseään alempien olen-
tojen chhâyoihin [varjoihin eli kuviin]. Siten oli alusta asti itsekäs tunne pääs-
syt valtaan jumalienkin kesken ja he lankesivat karmallisten lipikoiden silmien
edessä.”*

Heidän täytyi siis kärsiä myöhemmissä syntymissään. Kuinka rangaistus kohtasi jumalia, näkyy II osassa.

On yleinen traditio, että ennen fysiologista ”lankeemusta” kaltaistensa synnyttäminen, sekä ihmisillä että eläimillä, tapahtui ”luojien” tai heidän jälkeläistensä TAHDONVOIMALLA. Tämä oli hengen lankeemus synnytykseen eikä kuolevaisen ihmisen lankeemus. On jo mainittu, että tullakseen itsetietoiseksi hengen on kuljettava olemassaolon jokaisen syklin läpi, kunnes se maan päällä saavuttaa korkeimman kohtansa ihmisessä. [e193] Henki itsessään on tiedoton, negatiivinen ABSTRAKTIO. Sen puhtaus on luontainen eikä ansaittu. Sen tähden, niin kuin jo nähtiin, tullakseen korkeimmaksi dhyâni-chohaniksi on kunkin egon ehdottomasti saavutettava täysi itsetietoisuus inhimillisenä, ts. tietoisena olentona, joka on syntetisoitu meille ”ihmisenä”. Juutalaiset kabbalistit vakuuttaessaan, ettei mikään henki voi kuulua jumalalliseen hierarkiaan, jollei ruah (henki) ole yhdistynyt nefeshiin (elävään sieluun), toistavat siinä itämaista esoteerista oppia. ”Dhyânin on tultava âtma-buddhiksi. Kun buddhi-manas murtautuu erilleen kuolemattomasta âtmanista, jonka käyttöväline se (buddhi) on, âtman siirtyy EI-OLEVAAN, joka on absoluuttinen oleva.”

Tämä merkitsee, että puhtaasti nirvâninen tila on hengen kulku takaisin siihen Olemiseen, joka on ideaalinen abstraktio ja jolla ei ole mitään suhteita siihen tasoon, jolla universumimme päättää syklinsä.

(b) ”Kirus lausutaan” ei tässä tapauksessa tarkoita, että joku persoonallinen olento, jumala tai korkeampi henki sen lausuisi. Se tarkoittaa ainoastaan, että oli aikaansaatu syy, joka ei voinut olla luomatta pahoja seurauksia, ja että karmallisen syyn vaikutukset saattoivat johtaa ne olennot, jotka toimivat luonnon lakeja vastaan ja siten estivät luonnon oikeutettua kehitystä, vain huonoihin ruumiillistumiin, siis kärsimyksiin.

(c) ”Oli monta sotaa”, tarkoittaa taisteluja henkisen, kosmisen ja astronominen oikaisun aikaansaamiseksi, mutta pääasiassa ihmisen kehitysmysteeriä sellaiseksi kuin hän nyt on. Että voimien eli puhtaiden olemusten ”käskettiin luoda”, koskee mysteeriä, jota tullaan toisessa paikassa selittämään. Se on ensiksikin yksi luonnon syvimpiä [s212] salaisuuksia – syntymisen salaisuus, jonka ratkaisemiseksi sikiöopin tutkijat ovat turhaan lyöneet päänsä yhteen – mutta samalla eräs jumalallinen toimitus, johon kuuluu tuo suuri uskonnollinen eli oikeammin dogmaattinen mysteeri, ns. enkelien ”lankeemus”. Kun allegorian merkitystä selitetään, voidaan todistaa, että Saatana ja hänen kapinalliset joukkonsa kieltäytyivät luomasta fyysistä ihmistä ainoastaan tullakseen ”jumalallisen ihmisen” suoranaisiksi vapahtajiksi ja luojiksi. Vertauskuvallinen oppi on enemmänkin kuin mystinen ja uskonnollinen. Se on puhtaasti tieteellinen, niin kuin myöhemmin nähdään. Sillä ”kapinallinen” enkeli ei tahtonut jäädä pelkäksi sokeaksi, toimivaksi välittäjäksi, käsittämättömän

LAIN pakottamaksi ja ohjaamaksi, vaan hän vaati väkisin itselleen oikeuden itsenäiseen arvosteluun ja tahtomiseen, [e194] oikeuden toimintavapauteen ja vastuullisuuteen, sillä ihminen ja enkeli ovat samalla tavoin karman lain alaisia.¹

Taivaassa syttyi sota. Mikael ja hänen enkelinsä kävivät taisteluun lohikäärmettä vastaan. Lohikäärme enkeleineen teki vastarintaa mutta kärsi tappion, eikä sille ja sen joukolle ollut enää sijaa taivaassa. Tuo suuri lohikäärme, tuo muinaisaikojen käärme, jota kutsutaan Paholaiseksi ja Saatanaksi, tuo ihmiskunnan eksyttävä syöstiin maan päälle.²

[s213] Kabbalistinen versio samasta kertomuksesta on *Codex Nazaraeukessa*, nasarealaisten, todellisten mystisten kristittyjen, Johannes Kastajan seuraajien ja Khristoksen vihittyjen, pyhässä kirjassa. Bahak-Ziwan, ”haltijoiden isän”, käsketään muodostaa luontokappaleita (luoda). Mutta koska hän ei tunne Orcusta,³ hän ei onnistu siinä vaan kutsuu Pthahilin, vielä puhtaamman hengen, avukseen, mutta tämä onnistuu vielä huomommin. Tässä toistuu ”isien”, valon herrojen, epäonnistuminen, ne kun toinen toisensa jälkeen pettyvät yrityksissään.⁴

Toistamme nyt aikaisemmasta teoksestamme:

Tämän jälkeen astuu luomisen näyttämölle [ns. maan] ”henki”⁵ [eli sie-

¹ Kabbalistisia näkökantoja selittäessään sanoo *New Aspects of Life and Religion* -kirjan tekijä langenneista enkeleistä: ”Vertauskuvallisen opin mukaan... henki oltuaan ainoastaan Jumalan toimeenpaneva tekijä tuli tahdonalaiseksi kehittyneessä ja kehittävässä toiminnassaan, ja pannen oman tahtonsa häntä koskevan jumalallisen toivomuksen tilalle hän lankesi. Sen tähden henkien valtakunta ja hallinto ja se henkinen toiminta, joka johtuu henkien omasta tahdosta ja on sen aikaansaannosta, on ulkopuolista, vastakkaista ja ristiriitaista sielujen ja jumalallisen toiminnan valtakuntaan nähden.” (S. 233.) Näin pitkälle kaikki hyvin, mutta mitä tekijä tarkoittaa sanoessaan: ”Kun ihminen oli luotu, hän oli inhimillinen rakenteeltaan, hänen tunteensa, halunsa ja toiveensa olivat inhimilliset. Tästä tilasta hän lankesi – ja tuli raakalaiseksi ja viliksi.” Tämä on suorastaan vastakkaista meidän itämaiselle opillemme, vieläpä kabbalistiselle käsitykselle, mikäli me sitä ymmärrämme, ja itse raamatulle. Tämä vaikuttaa ruumiillisuuden ja aineellisuuden väriltä positiiviselta filosofialta, vaikka on hieman vaikeata olla aivan varma tekijän tarkoituksesta. Mutta LANKEEMUS ”luonnollisesta yliluonnolliseen ja eläimelliseen” – jolloin tässä tapauksessa yliluonnollinen merkitsee puhdasta henkistä tilaa – ilmaisee jotakuinkin esitystämme.

² *Ilm.* 12:7-9.

³ Roomalainen kuoleman ja manalan jumala.

⁴ II osa, IV säkeistö, 17. säe.

⁵ Nojaten Irenauekseen [*Adv. Haer.*, II, xxxiv, § 4], Justinus Marttyyriin [*2nd Apol.*, v] sekä itse *Codexiin* Dunlap (Dunlap, *Söd, the Son of Man*, 1861, s. 52, av.) osoittaa nasarealaisten pitäneen ”henkeään” tai paremminkin sieluaan naisellisena ja *pahana voimana*. Irenaeus syytti gnostikkoja harhaoppisuudesta heidän nimittäessään Kristusta ja Pyhää Henkeä toiseksi ”aviopariksi”, joka teki aionien lukumäärän täydelliseksi [*Adv. Haer.* I. ii, § 5].

lu, Psykhe, jota Johannes kutsuu saatanalliseksi, *anima mundin* eli astraalivalon alin osa]. [Ks. tämän shlokan loppua.]... Nasarealaisten ja gnostikkojen mukaan tämä henki oli [e195] *feminiininen*. [Siten maan henki] havaitessaan, että *Pthahililta*,¹ *uusimmalta* (viimeisimmältä) *ihmiseltä*, loisto oli ”muuttunut” ja loiston sijaan oli tullut ”heikkeneminen ja turmelus”, tämä henki herättää *Karabtanoksen*,² ”joka oli mieletön eikä omannut järkeä eikä ymmärryskykyä”, ja sanoo hänelle: ”Nouse ja katso, *uusimman IHMISEN (Pthahilin)* loisto (valo) ei ole onnistunut [synnyttämään eli luomaan ihmisiä]; tuon loiston heikkeneminen on nähtävissä. Nouse, tule ÄITISI (*spiritus*) luokse ja vapauta itsesi rajoituksista, jotka sitovat sinua ja ovat koko maailmaakin suuremmat.” Tämän jälkeen seuraa järjettömän ja sokean aineen liitto, jota ohjaavat hengen antamat sysäykset (eivät *jumalalaisen* henkäyksen vaan *astralisen* hengen, joka kaksinaisen ydinolemuksensa tähden on aineen tahraama). Ja kun ÄIDIN kosintaan on suostuttu *Spiritus* siittää ”seitsemän figuuria”, joita Irenaeus³ pitää seitsemänä tähtenä (planeettana), mutta jotka edustavat myös seitsemää *kuolemansyntiä* seurauksena astraalisen sielun erkanemisesta jumalallisesta lähteestään (hengestä) sekä *aineesta*, aistillisuuden sokeasta demonista. Tämän nähdessään Pthahil ojentaa kätensä kohti aineen syöveriä ja lausuu: ”Olkoon maa olemassa aivan kuten voimien asuinpaikkakin on ollut.” Upottamalla kätensä kaaokseen, jonka hän tiivistää, hän luo planeettamme.⁴

Edempänä *Codexissa* kerrotaan, kuinka *Bahak-Ziwa* erosi *Spirituksesta* ja henget (genii) eli enkelit kapinoitsijoista.⁵ Sitten (suurin) *Mano*,⁶ joka oleskelee *suurimman FERHOn* luona, kutsuu *Kebar-Ziwan* (tunnetaan myös nimellä *Nebat-Iavar bar Iufin-Ifafin*), elämänravinnon kypärin ja *viinipuun*.⁷ Hän, ollen *kolmas elämä* ja säälien [s214] houkkamaisia henkiä (genii) heidän kunnianhimonsa suuruuden tähden, lausuu: ”Henkien (aionien) Herra,⁸ katso mitä henget (genii) [kapinoivat enkelit], tekevät ja mistä he pitävät neuvoa! He sanovat: ’Kutsukaamme esiin (*provocemus*) maa-

¹ *Pthahil* on sama kuin pitrien joukko, joka ”loi ihmisen” ainoastaan ”kuorena”. Nasarealaisten mukaan *Pthahil* oli valon kuningas ja *luoja*, mutta tässä tapauksessa hän on onneton Prometheus, joka ei saa kiinni *elävästä tulesta*, joka tarvittaisiin jumalallisen sielun muodostamiseksi, koska hän ei tunne salaista nimeä (kabbalistien lausumantonta ja ilmoittamatonta nimeä).

² Aineen ja aistillisuuden henki; ”kâma-rûpa” ilman ”manasta”, mieltä.

³ [Adv. Haer., I, xxx, 9.]

⁴ Ks. Nordberg, *Codex Nazaraeus*, (1815), vol. I, 178-179, ja Dunlap, *Sôd, The Son of the Man*, s. 51-52.

⁵ *Codex Nazaraeus*, II, 233.

⁶ Tämä nasarealaisten *Mano* muistuttaa merkillisen paljon hindulaisten *Manua*, *Rigvedan* taivaallista ihmistä.

⁷ ”Minä olen *tosi viinipuu*, ja Isäni on viinitarhuri” (*Joh. 15:1*).

⁸ Gnostikkojen mukaan Kristus samoin kuin Mikael, joka jossakin suhteessa vastaa häntä, oli ”aionien johtaja”.

ilma ja herättäkäämme ”voimat” eloon. Henget (genii) ovat ruhtinaita (*principes*), valon poikia, mutta sinä olet *elämän lähettiläs*.¹

[e196] Ja tehdäkseen tehottomaksi seitsemän ”pahaluontoisen” periaatteen, *Spirituksen* aikaansaannoksien, vaikutuksen, KEBAR-ZIWA, loiston mahtava herra, synnyttää *seitsemän muuta elämää* (kardinaalilyhyveet), jotka loistavat omassa muodossaan ja valossaan ”korkeuksista”,² ja täten hän palauttaa tasapainon hyvän ja pahan, valon ja pimeyden välille.³

Tässä lukija voi nähdä toisinnon varhaisimmista *allegorisista* dualistisista järjestelmistä, kuten zoroasterilaisesta, ja huomata idun tulevaisuuden dogmaattisiin ja dualistisiin uskontoihin, joka itu on kasvanut reheväksi puuksi kirkollisessa kristinuskossa. Tässä näkyy jo ulkopiirteet kahdesta ”ylimmästä” – Jumalasta ja Saatanasta. Mutta meidän säkeistöissämme ei ole mitään sellaista aatetta.

Useimmat länsimaisista kristityistä kabbalisteista – ennen kaikkea Éliphas Lévi – pyrkiessään sovittamaan yhteen okkulttiset tieteet ja kirkon uskonkappaleet tekivät parhaansa saadakseen ”astraalivalon” merkitsemään ainoastaan ja eritoten varhaisten kirkkoisien *Pleromaa*, langenneiden enkelijoukkojen, ”valtioiden” ja ”valtojen” asuntoa. Mutta astraalivalo, vaikka onkin absoluutin alempi aspekti, on siltikin kaksinainen. Se on *anima mundi*, eikä sitä koskaan saisi pitää muuna paitsi kabbalistisessa käytössä. Ero, joka on sen ”valon” ja sen ”elävän tulen” välillä, pitää aina olla tietäjän ja psyykkisen ihmisen mielessä. Tämän ”valon” korkeampi aspekti, jonka puuttuessa tuosta astraalivalosta voi syntyä ainoastaan aineluomuksia, on tuo elävä tuli ja sen seitsemäs periaate. *Hunnuttomassa Isiksessä*, jossa on perinpohjainen kuvaus siitä, sanotaan:

Astraalivalo eli *anima mundi* on kaksinainen ja kaksisukuinen. Sen [ideaali] maskuliininen puoli on puhtaasti jumalallinen ja henkinen; se on *viisaus* [se on henki eli purusha]. Feminiininen osa (nasarealaisten spiritus) puolestaan on eräässä mielessä tahrattu aineella [on todella ainetta] ja sen tähden jo paha. Se on jokaisen elävän olennon elämän perusta ja antaa astraalisen sielun, fluidumisen *périsprit'in* ihmisille, eläimille, linnuille ja kaikelle elolliselle. Eläinten kolmas periaate, korkein kuulematon sielu, on niissä vasta [latenttina] ituna. Se tulee [e197] kehittymään vasta lukeuttomien kehityssarjojen jälkeen. Oppi näistä kehityssarjoista sisältyy kabbalistiseen aksiomiin: ”Kivi tulee kasviksi, kasvi eläimeksi, eläin *ihmiseksi*, ihminen *hengeksi* ja henki jumalaksi.”⁴

[s215] Itämaisten vihittyjen seitsemää periaatetta ei ollut vielä selitetty, kun *Hunnuton Isis* kirjoitettiin, vaan ainoastaan puoleksi eksoteerisen kabbala-

¹ *Codex Nazaraeus*, I, 135.

² *Codex Nazaraeus*, III, 61.

³ *Hunnuton Isis*, tiede osa 2, 59-61.

⁴ *Hunnuton Isis*, tiede osa 2, s. 95, av. 20.

lan kolmet *kabbalistiset kasvot*.¹ Mutta nämä sisältävät kuvauksen ensimmäisen dhyâni-chohanien ryhmän mystisistä luonnoista, niiden, jotka ovat ”tulen alueessa”, *regimen ignis*, sen ”johdon” (eli hallinnon) alaisia. Tuo ryhmä on jaettu kolmeen luokkaan ja on yhdistynyt ensimmäisessä, mikä tekee *neljä* eli ”tetraktyksen”.² Jos tutkii tarkkaavaisesti kommentaaria, löytää saman asteikon enkeliluonnoista, nim. *passiivisesta aktiiviseen*. Viimeiset näistä olennoista ovat yhtä lähellä ahamkâra-elementtiä – sitä aluetta eli tasoa, jossa *minus* eli *minä-olen-tunne* alkaa tulla selvästi tajutuksi – kuin ensimmäiset ovat lähellä erilaistumatonta aineolemusta. Edelliset ovat *arûpa*, ruumiittomia, jälkimmäiset *rûpa*, ruumiillisia.

*Hunnuttomassa Isiksessä*³ käsitellään perin pohjin gnostikkojen ja ensimmäisten juutalaiskristittyjen, nasarealaisten ja ebioniittien filosofisia järjestelmiä. Ne näyttävät, minkälaisia mielipiteitä oli noina aikoina Jehovahsta Moosesenuskosten juutalaisten piirin ulkopuolella. Kaikki gnostikot yhdistivät Jehovan pahan prinssiippiin eivätkä hyvään. Hän oli heille *Ialdabaoth*, ”pimeyden poika”, jonka äiti Sofia Akhamoth oli Sofian, jumalallisen viisauden (varhaiskristittyjen naisellisen Pyhän Hengen) – âkâshan⁴ – tytär. Sofia Akhamoth taas personoi alempaa astraalivaloa eli *etteriä*. *Ialdabaoth*⁵ eli Jehova on ainoastaan yksi elohimeistä, seitsemästä [e198] luovasta hengestä, ja yksi alemmista sefiroista. *Ialdabaoth* synnyttää itsestään seitsemän muuta jumalaa, ”tähtihenkä” (eli kuusi-isää⁶), sillä ne ovat kaikki sama.⁷ Ne ovat kaikki *hänen oman kuvansa kaltaisia* (”kasvojen henkiä”) ja toinen toisensa heijastuksia ja tulevat tummemmiksi ja aineellisemmiksi, mikäli ne asteittain etäännyvät kauemmaksi [s216] alkuunpanijoistaan. Ne asuvat myös seitsemässä piirissä, jotka on asetettu portaiden muotoon, sillä sen askelmat viettävät ylös ja alas pitkin hengen ja aineen asteikkoa.⁸ Sekä pakanoilla että kristityillä,

¹ Ne löytyvät kuitenkin kaldealaisesta *Lukujen kirjasta*.

² Ks. II säkeistön kommentteja.

³ Teologia, s. 198 eteenpäin.

⁴ Astraalivalo on samassa suhteessa âkâshaan ja *anima mundiin* kuin Saatana on jumaluuteen. Ne ovat yksi ja sama asia *kahdelta puolelta nähtynä*: henkiseltä ja psyykkiseltä – ylieteerinen eli yhdysside aineen ja puhtaan hengen sekä fyysisen välillä. Ks. eroa *nousin*, korkeamman jumalallisen viisauden ja *psyken*, alemman ja maallisen viisauden välillä, *Jaak.* 3:15-17. Vrt. tämän teoksen II osa, XI, ”Daemon est Deus Inversus”.

⁵ *Ialdabaoth* on yhdysnimi, joka muodostuu sanoista ילדה, *Ialda* lapsi, ja בהות, *baoth*, kaaos, tyhjiys, autius eli hävitys. Se on siis lapsi kaaoksen munassa – niin kuin Brahmâ.

⁶ Jehovan yhteys kuuhun kabbalassa on tutkijoille hyvin tunnettu.

⁷ Nasarealaisista ks. *Hunnuton Isis*, teologia osa 1, s. 146 ja 147. Todellisen Kristoksen tosi seuraajat olivat kaikki nasarealaisia ja kristittyjä ja olivat vastakkaisia myöhemmille kristityille.

⁸ Ks. kaavio 2, s. e172, seitsenmaailmaisesta kuuketjusta, jossa niin kuin meidän omassa ja jokaisessa muussa ketjussa ylemmät maailmat ovat henkisiä, jota vastoin

hindulaisilla ja kaldealaisilla, kreikkalais- yhtä hyvin kuin roomalaiskatolilaisilla – joiden kirjoissa niitä selitetään hyvin vähin eroavuuksin – ne kaikki olivat seitsemän planeetan suojelushenkkiä ja meidän seitsenäisen ketjumme seitsemän planeettasfäärin hallitsijoita, joista sfääreistä maa on alin.¹ Tämä yhdistää ”tähti-” ja ”kuuhenget” korkeampiin planeettaenkeleihin ja hindulaisien *saptarisheihin* (tähtien seitsemään rishiin). Ne ovat näiden rishien alaisia enkeleitä (lähettiläitä), niiden emanaatioita alenevalla asteikolla. Tällaiset olivat filosofisten gnostikkojen mukaan Jumala ja pääenkelit, joita kristityt nyt palvovat! ”Langenneet enkelit” ja taru ”taivaan sodista” ovat siis synnyltään puhtaasti pakanallisia ja ovat tulleet Intiasta Persian ja Kaldean kautta. Ainoa viittaus niihin kristillisessä kaanonissa löytyy *Ilmestyskirjan* 12. luvusta, niin kuin sivulla e194 sanotaan.

Siten ”SAATANA”, kun häntä lakataan katsomasta kirkkojen taikauskoi- sessa, dogmaattisessa, epäfilosofisessa hengessä, kasvaa suurenmoiseksi kuvaksi siitä, mikä *maallisesta* IHMISESTÄ tekee *jumalallisen*; mikä antaa ihmiselle mahâkalpan pitkän syklin ajaksi elämähengen lain ja vapauttaa hänet tietämättömyyden synnistä, siis kuolemasta.²

---

alin, olkoon se kuu, maa tai jokin muu planeetta, on musta aineellisuutensa takia.

¹ Ks. *Hunnuton Isis*, teologia osa 1, s. 201.

² Ks. II osan, XIX, lukua Saatanasta, s. e506-518.